

O P R O E P I N G
voor de op DINSDAG 4 juli 2017 vanaf 19.30 uur
in de **Waterstaatskerk** (*Deldenerstraat 20, Hengelo*) te houden
vergadering van de Raad der gemeente Hengelo

AGENDA:

Port.H.

A

Algemeen

- A01 Opening
- A02 Vaststellen agenda
- A03 Vragenkwartier (zie art. 46 Reglement van Orde voor
de Gemeenteraad)
- A04 Bestuurlijke actualiteiten (van het college)

B

Hamerstukken

B01	Herziening grondexploitaties per 1-1-2017	2126654	Ten Heuw
B02	Herprogrammeren bedrijventerreinen Twente	2117625	Ten Heuw
B03	Vaststellen bestemmingsplan Naoorlogse wijken,
Drienerstaete	2120904	Elferink
B04	Vaststellen bestemmingsplan Naoorlogse wijken, Isaac
da Costastraat	2095296	Elferink
B05	Extra middelen bestrijding kinderarmoede besteding
2017	2116548	Ten Heuw

C

Voorstellen met tussenkomst van de Politieke Markt

C01	Jaarverslag en jaarrekening 2016	2107452	Ten Heuw
C02	Eerste Beleidsrapportage 2017	2125197	Ten Heuw
C03	Evaluatie preventie en handhavingsplan	2070975	Schelberg
C04	Horecavisie Hengelo 2016	2122868	Ten Heuw

D

Voorstellen zonder tussenkomst van de Politieke Markt

Hengelo, 19 juni 2017
De voorzitter van de raad,

De heer S.W.J.G. Schelberg

De eerstvolgende raadsvergadering is gepland op 18 juli 2017 aanvang 19.30 uur

GECOMBINEERD Behandelvoorstel

Onderwerp	A. Jaarverslag en Jaarrekening 2016 B. Herziening grondexploitaties per 1-1-2017 C. Herprogrammeren Bedrijventerreinen Twente		
Zaaknummer	2107452 / 2126654 / 2117625	Portefeuillehouder	Mariska ten Heuw
Belangrijkste beslissingen/-besprekingspunten	A. Onder meer: 1. Het jaarverslag 2016 van de gemeente Hengelo vast te stellen en de daarin opgenomen toelichting, analyses, conclusies en aanbevelingen, te aanvaarden als verantwoording van het college over het gevoerde beleid en beheer in 2016; 2. De lasten over het jaar 2016 vast te stellen op afgerond € 306.808.000, de baten op € 312.934.000. 3. Het gerealiseerde resultaat te bepalen op € 6.126.000 en dit op de voorgestelde wijze te bestemmen. B. Onder meer: 1. De boekwaarde overzichten van de "Materiële Vaste Activa" (voorheen nog niet in exploitatie genomen gronden) vast te stellen. 2. De per 1 januari 2017 herziene grondexploitaties en de daarmee samenhangende herziening van de reserve vast te stellen. 3. Ten laste van de reserve grondexploitaties een tweetal voorzieningen te treffen. C. In te stemmen met het document "Afspraken Regionale Bedrijventerreinen Programmering Twente 2017-2020" en de daarin opgenomen afspraken over het in balans brengen van vraag en aanbod, het in procedure brengen van nieuwe plannen en het vervolgproces.		
Historie	Ad A. Op grond van art 197 van de Gemeentewet legt het college jaarlijks verantwoording af over het gevoerde bestuur d.m.v. het jaarverslag en de jaarrekening (samen de jaarstukken). De jaarstukken 2016 bestaan uit de programmaverantwoording en de jaarrekening. Met de programmaverantwoording wordt in de begrotingshoofdstukken ingegaan op de belangrijke inhoudelijke ontwikkelingen in 2016. De jaarrekening bestaande uit de balans per 31-12-2016, het overzicht van baten en lasten en de toelichtingen daarop, geeft inzicht in de financiële ontwikkeling in het verslagjaar. Ad B. Jaarlijks worden op peildatum 1 januari de grondexploitaties en de daarmee samenhangende reserves en voorzieningen herzien. Inmiddels is in de notitie grondexploitaties (maart 2016) verplicht dat de herzieningen jaarlijks herzien moeten worden. Het gaat daarbij om het opstellen van de herziene grondexploitaties, waarin verwerkt zijn: • De rekeningcijfers over 2016. • Nieuwe prognoses voor alle na 1 januari 2017 te verwachten bijdragen, verkoopopbrengsten en kosten. Het doel van de jaarlijkse herziening van de grondexploitaties is om de financiële situatie van het grondbedrijf weer te geven. Ad C. De veertien gemeenten in Twente zijn samen met de provincie Overijssel begin 2016 het proces 'regionale programmering werklocaties' gestart, gericht op het herstel van de balans tussen vraag en aanbod van bedrijventerreinen. Aan de hand van een gezamenlijke procesnotitie is de raad september 2016 geïnformeerd over de voortgang van het programmeringsproces en over de omvang van vraag en aanbod van bedrijventerreinen in de Borne en Hengelo (zaaknummer 2038796).		

	Dertien Twentse gemeenten hebben aangegeven dat zij instemmen met de voorgestelde afspraken en deze indien noodzakelijk nog ter besluitvorming zullen voorleggen aan hun gemeenteraden. De gemeente Almelo heeft de afspraken niet onderschreven. Voor de dertien gemeenten heeft dit inhoudelijk geen gevolgen.
--	--

Politieke Markt		Dinsdag 20 juni 2017, aansluitend aan de raadsvergadering		
Voorzitter	Griffiemedewerker	Zaal	Domein	Duur
Roel Kok	Coen Hartendorp	Waterstaatskerk	Bestuur	90 min
Doel van de sessie	Oordeelsvorming			
Behandeladvies	De sessie start met een korte toelichting door de voorzitter van de raadswerkgroep accountancy, gevolg door de accountant. De 'Bevindingen controle Jaarrekening 2016' kunnen het beste worden geduid in combinatie met de toelichting van de accountant. Daarna krijgen de fracties de mogelijkheid om hun mening te geven over deze voorstellen. De fracties kunnen in hun inbreng tevens vragen stellen aan de accountant en aan het college. <u>2 sprekers</u> per fractie toegestaan. Maximale inbreng per fractie: 5 minuten (zonder interrupties (via de voorzitter)).			
Spreekrecht publiek	ja ☒ nee ☐		duur: maximaal 5 minuten	

Raad	4 juli 2017	
Doel van de sessie	Besluitvorming	
Behandeladvies	Op basis van de bespreking in de politieke markt kunnen zaken B en C als hamerstuk worden geagendeerd in de eerstvolgende raadsvergadering. Zaak A. Jaarverslag en Jaarrekening 2016 komt als besprekstuk terug in de raad. Door fracties is aangekondigd een motie in te dienen, maar ook hebben een aantal fracties aangegeven het stuk op basis van de bespreking mee terug te nemen.	
Spreekrecht publiek	nee	

RAADSBSLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2126654	Kosters, Frank	MID-GZ	Mariska ten Heuw
ONDERWERP			
Herzieningen grondexploitaties per 1-1-2017			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGelo BESLUIT:

1. De boekwaarde overzichten van de "Materiële Vaste Activa" (voorheen nog niet in exploitatie genomen gronden) vast te stellen.
2. De per 1 januari 2017 herziene grondexploitaties en de daarmee samenhangende herziening van de reserve grondexploitaties vast te stellen.
3. Ten laste van de reserve grondexploitaties een voorziening te treffen van € 60.199.021 om de tekorten van de grondexploitaties af te dekken.
4. Ten laste van de reserve grondexploitaties een voorziening te treffen van € 16.023.252 om de tekorten van de "Materiële Vaste Activa" af te dekken.
5. Een haalbaarheidsonderzoek (€ 15.000) naar een zonnepark ten laste van de reserve grondexploitaties te brengen.
6. Tussentijds winst te nemen van € 1.096.845 in de grondexploitatie van het watertorenpark.
7. De winst kan genomen worden, omdat er geen vastgoed meer in het park hoeft te worden overgenomen. In 2017 het verwachte voordeel (€ 348.422) wat ontstaan is terug te betalen aan Welbions.
8. De helft van de verbetering van het resultaat van het watertorenpark (€ 0,2 miljoen) in 2017 vanuit de reserve grondexploitaties over te hevelen naar de reserve vastgoed.

De volgende punten zijn geen planinhoudelijke wijzigingen, maar worden opgenomen omdat de wetgeving gewijzigd is:

9. Jaarlijks het door de gewijzigde wetgeving ontstane rentenadeel voor de gemeente Borne in de grondexploitatie de Veldkamp ten laste van de reserve grondexploitaties te brengen. Het nadeel ontstaat voor Borne, omdat ze over haar eigen vermogen geen rente aan de grondexploitatie (en dus ook aan Hengelo) mag berekenen. Het gaat in totaal om een bedrag van € 2.269.675 (prijsspeel 1 januari 2017). Het nadeel voor 2016 bedraagt € 222.849.
10. Een bedrag van € 50.000 te reserveren voor een skatevoorziening in de reserve grondexploitaties. Dit bedrag was gereserveerd in de grondexploitatie Lange Wemen, maar door de nieuwe wetgeving mag deze niet meer ten laste van de grondexploitatie gebracht worden.
11. Een bedrag van € 1.425.000 te reserveren in 2017 voor de reconstructie van de Langestraat en het Burgemeester Jansenplein. Hiervoor was geld gereserveerd in de grondexploitatie Lange Wemen, maar door de gewijzigde regelgeving mag dat niet meer ten laste van de grondexploitatie komen.
12. Een bedrag te reserveren in de reserve grondexploitaties van € 350.000 voor het mogelijk afboeken op bedrijventerreinen in het kader van de Regionale Bedrijventerrein Programmering.
13. De bijdrage vanuit de Algemene Reserve Investerings van € 3 miljoen voor Hart van Zuid op te nemen in de reserve grondexploitaties. Deze bijdrage mag niet meer worden opgenomen in de grondexploitatie.

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

De groeiende vraag naar woningen en het daarmee ontstane kleinere aanbod op de woningmarkt is de belangrijkste ontwikkeling in 2016 die doorzet in 2017. In Hengelo is deze trend zichtbaar in de gerealiseerde verkopen. Er is fors meer verkocht (€ 7,0 miljoen) dan dat verwacht was (€ 4,6 miljoen). De aantrekkende economie komt ook tot uiting in de commerciële vastgoedmarkt. Die trend is nog niet zichtbaar in de gerealiseerde verkopen (€ 0,4 miljoen), maar wel in de opties (€ 2,8 miljoen) voor 2017 (verwachte verkopen € 2 miljoen). In regionaal verband is er onderzoek gedaan naar de vraag en aanbod van bedrijventerreinen en het is de verwachting dat vraag en aanbod ongeveer in evenwicht zijn voor Hengelo.

Naast de markttrends is er een trend naar meer wetgeving voor de grondbedrijven. Door de crisis op de (woning)markt is de regelgeving in 2012 voor grondbedrijven aangescherpt. Ondanks dat het grondbedrijf in een rustiger vaarwater komt, is de regeldruk in 2016 fors toegenomen. Het afgelopen jaar zijn er vier verschillende wetten ingevoerd of geïmplementeerd.

Ondanks een hoeveelheid aan wijzigingen heeft het vrij besteedbare deel van de reserve grondexploitaties zich bijna zo ontwikkeld als vorig jaar is aangenomen. Het vrij besteedbare deel van deze reserve is € 3,1 miljoen. Daarmee wordt voldaan aan de doelstelling om een minimale reserve van € 3 miljoen te hebben.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGelo,

DATUM

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2126654	Kosters, Frank	MID-GZ	
ONDERWERP			
Herziening grondexploitaties per 1-1-2017			

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

Jaarlijks worden op peildatum 1 januari de grondexploitaties en de daarmee samenhangende reserves en voorzieningen herzien. Inmiddels is in de notitie grondexploitaties (maart 2016) verplicht dat de herzieningen jaarlijks herzien moeten worden.

Het gaat daarbij om het opstellen van de herziene grondexploitaties, waarin verwerkt zijn:

- De rekeningcijfers over 2016.
- Nieuwe prognoses voor alle na 1 januari 2017 te verwachten bijdragen, verkoopopbrengsten en kosten.

Het doel van de jaarlijkse herziening van de grondexploitaties is om de financiële situatie van het grondbedrijf weer te geven.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

De groeiende vraag naar woningen en het daarmee ontstane kleinere aanbod op de woningmarkt in Nederland is de belangrijkste ontwikkeling in 2016 die doorzet in 2017. In Hengelo is deze trend zichtbaar in de gerealiseerde verkopen. Er is fors meer verkocht (€ 7,0 miljoen) dan dat verwacht was (€ 4,6 miljoen). Maar het grondbedrijf heeft nog een groot aanbod dat in de markt moet worden gezet de komende jaren. Vanwege de lange procestijd van planontwikkeling bij zowel gemeenten als bij ontwikkelende en bouwende partijen is het van belang de goede producten op het juiste moment in de markt te gaan zetten.

De aantrekkende economie komt ook tot uiting in de commerciële vastgoedmarkt. Zowel in de kantorenmarkt als de bedrijfsruimtemarkt is een toenemende interesse voor toplocaties. Die trend is, in tegenstelling tot voorgaande jaren, nog niet zichtbaar in de gerealiseerde verkopen (€ 0,4 miljoen). Het is de verwachting dat het komend jaar, gezien de opties (€ 2,8 miljoen), de verwachte verkopen (€ 2,0 miljoen) wel worden gerealiseerd. In regionaal verband is er onderzoek gedaan naar de vraag en aanbod van bedrijventerreinen en het is de verwachting dat vraag en aanbod ongeveer in evenwicht zijn voor Hengelo.

Naast de markttrends zien we een trend naar meer wetgeving voor de grondbedrijven. Door de crisis op de (woning)markt was de regelgeving in 2012 voor grondbedrijven aangescherpt. Ondanks dat het grondbedrijf in een rustiger vaarwater komt, zien we dat de regeldruk in 2016 fors is toegenomen. Het afgelopen jaar hebben we te maken gehad met de invoering of de implementatie van vier verschillende wetten.

Ondanks de hoeveelheid aan wijzigingen heeft het vrij besteedbare deel van de reserve grondexploitaties zich bijna zo ontwikkeld als dat we vorig jaar hadden aangenomen. Het vrij besteedbare deel is € 3,1 miljoen. Daarmee wordt voldaan aan de doelstelling om een minimale reserve van € 3 miljoen te hebben.

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

1. De boekwaarde overzichten van de "Materiële Vaste Activa" (voorheen nog niet in exploitatie genomen gronden) vast te stellen.
2. De per 1 januari 2017 herziene grondexploitaties en de daarmee samenhangende herziening van de reserve grondexploitaties vast te stellen.
3. Ten laste van de reserve grondexploitaties een voorziening te treffen van € 60.199.021 om de tekorten van de grondexploitaties af te dekken.
4. Ten laste van de reserve grondexploitaties een voorziening te treffen van € 16.023.252 om de tekorten van de "Materiële Vaste Activa" af te dekken.
5. Een haalbaarheidsonderzoek (€ 15.000) naar een zonnepark ten laste van de reserve grondexploitaties te brengen.
6. Tussentijds winst te nemen van € 1.096.845 in de grondexploitatie van het watertorenpark.
7. De winst kan genomen worden, omdat er geen vastgoed meer in het park hoeft te worden overgenomen. In 2017 het verwachte voordeel (€ 348.422) wat ontstaan is terug te betalen aan Welbions.

8. De helft van de verbetering van het resultaat van het watertorenpark (€ 0,2 miljoen) in 2017 vanuit de reserve grondexploitaties over te hevelen naar de reserve vastgoed.

De volgende punten zijn geen planinhoudelijke wijzigingen, maar worden opgenomen omdat de wetgeving gewijzigd is:

9. Jaarlijks het door de gewijzigde wetgeving ontstane rentenadeel voor de gemeente Borne in de grondexploitatie de Veldkamp ten laste van de reserve grondexploitaties te brengen. Het nadeel ontstaat voor Borne, omdat ze over haar eigen vermogen geen rente aan de grondexploitatie (en dus ook aan Hengelo) mag berekenen. Het gaat in totaal om een bedrag van € 2.269.675 (prijspeil 1 januari 2017). Het nadeel voor 2016 bedraagt € 222.849.
10. Een bedrag van € 50.000 te reserveren voor een skatevoorziening in de reserve grondexploitaties. Dit bedrag was gereserveerd in de grondexploitatie Lange Wemen, maar door de nieuwe wetgeving mag deze niet meer ten laste van de grondexploitatie gebracht worden.
11. Een bedrag van € 1.425.000 te reserveren in 2017 voor de reconstructie van de Langestraat en het Burgemeester Jansenplein. Hiervoor was geld gereserveerd in de grondexploitatie Lange Wemen, maar door de gewijzigde regelgeving mag dat niet meer ten laste van de grondexploitatie komen.
12. Een bedrag te reserveren in de reserve grondexploitaties van € 350.000 voor het mogelijk afboeken op bedrijventerreinen in het kader van de Regionale Bedrijventerrein Programmering.
13. De bijdrage vanuit de Algemene Reserve Investerings van € 3 miljoen voor Hart van Zuid op te nemen in de reserve grondexploitaties. Deze bijdrage mag niet meer worden opgenomen in de grondexploitatie.

FINANCIËLE ASPECTEN

De belangrijkste financiële bevindingen uit de herzieningen van de grondexploitaties per 01.01.2017 zijn de volgende.

Voorziening tekortexploitaties

Conform de "gedragslijn BBV en grondbedrijf" (raadsbesluit 20.03.2007) dient ten laste van de reserve een voorziening getroffen te worden om de contante waarde van de tekortexploitaties af te dekken. Per 01.01.2017 is er een voorziening getroffen van afgerond € 60,2 miljoen. Dit jaar is complex 790 verspreide gronden Hart van Zuid in exploitatie genomen (vorig jaar was deze verantwoord in de Nog Niet In Exploitatie Genomen Gronden) en is de voorziening opgenomen (€ 1,8 miljoen). Voor het vergelijk met vorig jaar laten we die voorziening buiten beschouwing (€ 58,4 miljoen). De voorziening was vorig jaar vastgesteld op € 54,9 miljoen. Verwacht was dat de voorziening zou toenemen met de rente naar 56,8 miljoen. Het verschil is dan € 1,6 miljoen. De grootste veroorzaker is de extra voorziening die is getroffen voor de waardering van bedrijventerreinen. Deze voorziening is in overleg met de accountant uit voorzichtigheid toegevoegd. Dit jaar gaan we onderzoeken of deze voorziening nodig is.

Materiële Vaste Activa/Voorzieningen nog niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG)

In de notitie grondexploitaties (maart 2016) worden gronden die anticiperend en strategisch worden aangekocht verantwoord onder de Materiële Vaste activa. Voorheen werd dit gepresenteerd als de Nog Niet In Exploitatie Genomen Gronden. Als de verkeerswaarde lager is dan de boekwaarde, dan dient voor het verschil een voorziening te worden getroffen. Dit jaar wordt een voorziening getroffen (€ 16,0 miljoen) voor de nog niet in exploitatie genomen gronden, waarvan de boekwaarde hoger is dan de verkeerswaarde. Vorig jaar was de voorziening vastgesteld op € 16,3 miljoen. De voorziening is lager uitgevallen door het in exploitatie nemen van complex 790 verspreide gronden in Hart van Zuid (€ 1,8 miljoen). Daarmee verdwijnt deze voorziening uit de Materiële Vaste Activa/ NIEGG. De voorziening is met € 1 miljoen toegenomen, doordat de verwachte verkeerswaarde (naar aanleiding van het regionaal onderzoek naar bedrijventerreinen) van het milieubedrijvenpark naar beneden is bijgesteld. Daarnaast is de voorziening toegenomen met € 0,3 miljoen voor de aankoop van de school locatie aan de Paul Krugerstraat.

Vrij besteedbaar deel reserve grondbedrijf

De doelstelling om een vrij besteedbare deel van de reserve van € 3,0 miljoen te hebben is in 2016 gehaald.

Risico

Het geraamde financiële gevolg van het totale risicoprofiel is afgenomen van € 11,0 miljoen naar € 7,7 miljoen. Deze daling wordt veroorzaakt doordat de geraamde rente en de geraamde opbrengststijging gelijk zijn. Hierdoor heeft een vertraging in de verkoop nauwelijks een financieel gevolg. Hiernaast is de (woning)markt verbeterd.

Een nieuw risico is de rente (deze is gedaald van 3,75% naar 2%). Omdat de rente nu laag is en de gevolgen van een rentestijging groot zijn is het daarmee één van de grootste risico's geworden.

Personeelslasten

In de periode 2017-2020 is binnen de grondexploitaties voldoende budget opgenomen om de begrote personeelslasten te dekken. De dekking van plan- en beheerskosten binnen grondexploitaties neemt af na 2020. Hierdoor kunnen dekkingsproblemen ontstaan. Afstemming tussen de begroting en de grondexploitatie voor wat betreft de dekking van de personeelslasten blijft jaarlijks noodzakelijk.

BIJLAGE(N)

(1a) Algemene toelichting

(1b) Reserves en voorzieningen

(II) Woningbouw, bedrijventerreinen, erfpacht en Materiële Vaste Activa

Dit raadsadvies is vastgesteld door het college van B & W van Hengelo.

GECOMBINEERD Behandelvoorstel

Onderwerp	A. Jaarverslag en Jaarrekening 2016 B. Herziening grondexploitaties per 1-1-2017 C. Herprogrammeren Bedrijventerreinen Twente		
Zaaknummer	2107452 / 2126654 / 2117625	Portefeuillehouder	Mariska ten Heuw
Belangrijkste beslissingen/ -besprekingspunten	A. Onder meer: 1. Het jaarverslag 2016 van de gemeente Hengelo vast te stellen en de daarin opgenomen toelichting, analyses, conclusies en aanbevelingen, te aanvaarden als verantwoording van het college over het gevoerde beleid en beheer in 2016; 2. De lasten over het jaar 2016 vast te stellen op afgerond € 306.808.000, de baten op € 312.934.000. 3. Het gerealiseerde resultaat te bepalen op € 6.126.000 en dit op de voorgestelde wijze te bestemmen. B. Onder meer: 1. De boekwaarde overzichten van de "Materiële Vaste Activa" (voorheen nog niet in exploitatie genomen gronden) vast te stellen. 2. De per 1 januari 2017 herziene grondexploitaties en de daarmee samenhangende herziening van de reserve vast te stellen. 3. Ten laste van de reserve grondexploitaties een tweetal voorzieningen te treffen. C. In te stemmen met het document "Afspraken Regionale Bedrijventerreinen Programmering Twente 2017-2020" en de daarin opgenomen afspraken over het in balans brengen van vraag en aanbod, het in procedure brengen van nieuwe plannen en het vervolgproces.		
Historie	Ad A. Op grond van art 197 van de Gemeentewet legt het college jaarlijks verantwoording af over het gevoerde bestuur d.m.v. het jaarverslag en de jaarrekening (samen de jaarstukken). De jaarstukken 2016 bestaan uit de programmaverantwoording en de jaarrekening. Met de programmaverantwoording wordt in de begrotingshoofdstukken ingegaan op de belangrijke inhoudelijke ontwikkelingen in 2016. De jaarrekening bestaande uit de balans per 31-12-2016, het overzicht van baten en lasten en de toelichtingen daarop, geeft inzicht in de financiële ontwikkeling in het verslagjaar. Ad B. Jaarlijks worden op peildatum 1 januari de grondexploitaties en de daarmee samenhangende reserves en voorzieningen herzien. Inmiddels is in de notitie grondexploitaties (maart 2016) verplicht dat de herzieningen jaarlijks herzien moeten worden. Het gaat daarbij om het opstellen van de herziene grondexploitaties, waarin verwerkt zijn: • De rekeningcijfers over 2016. • Nieuwe prognoses voor alle na 1 januari 2017 te verwachten bijdragen, verkoopopbrengsten en kosten. Het doel van de jaarlijkse herziening van de grondexploitaties is om de financiële situatie van het grondbedrijf weer te geven. Ad C. De veertien gemeenten in Twente zijn samen met de provincie Overijssel begin 2016 het proces 'regionale programmering werklocaties' gestart, gericht op het herstel van de balans tussen vraag en aanbod van bedrijventerreinen. Aan de hand van een gezamenlijke procesnotitie is de raad september 2016 geïnformeerd over de voortgang van het programmeringsproces en over de omvang van vraag en aanbod van bedrijventerreinen in de Borne en Hengelo (zaaknummer 2038796).		

	Dertien Twentse gemeenten hebben aangegeven dat zij instemmen met de voorgestelde afspraken en deze indien noodzakelijk nog ter besluitvorming zullen voorleggen aan hun gemeenteraden. De gemeente Almelo heeft de afspraken niet onderschreven. Voor de dertien gemeenten heeft dit inhoudelijk geen gevolgen.
--	--

Politieke Markt		Dinsdag 20 juni 2017, aansluitend aan de raadsvergadering		
Voorzitter	Griffiemedewerker	Zaal	Domein	Duur
Roel Kok	Coen Hartendorp	Waterstaatskerk	Bestuur	90 min
Doel van de sessie	Oordeelsvorming			
Behandeladvies	De sessie start met een korte toelichting door de voorzitter van de raadswerkgroep accountancy, gevolg door de accountant. De 'Bevindingen controle Jaarrekening 2016' kunnen het beste worden geduid in combinatie met de toelichting van de accountant. Daarna krijgen de fracties de mogelijkheid om hun mening te geven over deze voorstellen. De fracties kunnen in hun inbreng tevens vragen stellen aan de accountant en aan het college. <u>2 sprekers</u> per fractie toegestaan. Maximale inbreng per fractie: 5 minuten (zonder interrupties (via de voorzitter)).			
Spreekrecht publiek	ja ☒ nee ☐		duur: maximaal 5 minuten	

Raad	4 juli 2017	
Doel van de sessie	Besluitvorming	
Behandeladvies	Op basis van de bespreking in de politieke markt kunnen zaken B en C als hamerstuk worden geagendeerd in de eerstvolgende raadsvergadering. Zaak A. Jaarverslag en Jaarrekening 2016 komt als besprekstuk terug in de raad. Door fracties is aangekondigd een motie in te dienen, maar ook hebben een aantal fracties aangegeven het stuk op basis van de bespreking mee terug te nemen.	
Spreekrecht publiek	nee	

RAADSBSLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2117625	Vranken, Harrie	FYS-REO	Mariska ten Heuw
ONDERWERP			
Herprogrammeren bedrijventerreinen Twente			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGLO BESLUIT:

In te stemmen met het document "Afspraken Regionale Bedrijventerreinen Programmering Twente 2017 – 2020" en de daarin opgenomen afspraken over het in balans brengen van vraag en aanbod, het in procedure brengen van nieuwe plannen en het vervolgproces.

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

De raad is het eens met de afspraken die de Twentse gemeenten - met uitzondering van de gemeente Almelo - en de provincie Overijssel willen maken over de programmering van bedrijventerreinen. Doel daarvan is het schrappen van bedrijventerreinen omdat er te veel van zijn of de kwaliteit ervan niet goed is. Tegelijkertijd ontstaan er zo ook weer kansen om nieuwe terreinen waar wél vraag naar is te ontwikkelen.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGLO,

DATUM

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2117625	Vranken, Harrie	FYS-REO	Mariska ten Heuw
ONDERWERP			
Herprogrammeren bedrijventerreinen Twente			

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

Aanleiding voor de opstellen van een gezamenlijk programmeringsdocument zijn de geconstateerde mismatch tussen vraag en aanbod van bedrijventerreinen en het ontbreken van goede regionale afstemming over programmering van bedrijventerreinen. In zo'n situatie is niet uitgesloten dat nieuwe plannen op basis van de Ladder voor Duurzame Verstedelijking niet gerealiseerd kunnen worden.

De veertien gemeenten in Twente zijn samen met de provincie Overijssel begin 2016 het proces 'regionale programmering werklocaties' gestart, gericht op het herstel van de balans tussen vraag en aanbod van bedrijventerreinen. In maart 2016 heeft het college u middels een brief en meegezonden voorstel van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten geïnformeerd over de procesafspraken die zijn gemaakt tussen de provincie en gemeenten.

Aan de hand van een gezamenlijke procesnotitie is de raad september 2016 geïnformeerd over de voortgang van het programmeringsproces en over de omvang van vraag en aanbod van bedrijventerreinen in de Borne en Hengelo (zaaknummer 2038796). In de procesnotitie is aangegeven welke stappen successievelijk zijn gezet en nog gezet moeten worden om een definitief afspraken document vast te stellen.

In het bestuurlijk overleg van 29 maart 2017 is het concept-programmeringsdocument ter besluitvorming voorgelegd aan de verantwoordelijke portefeuillehouders van gemeenten en provincie. Dertien Twentse gemeenten hebben aangegeven dat zij instemmen met de voorgestelde afspraken en deze indien noodzakelijk nog ter besluitvorming zullen voorleggen aan hun gemeenteraden. De gemeente Almelo heeft de afspraken niet onderschreven. Voor de dertien gemeenten heeft dit inhoudelijk geen gevolgen.

In bijgevoegde informatiebrief van colleges aan raden is het verloop van het proces kort weergegeven. Daarin is ook op hoofdlijnen weergegeven welke programmeringsstrategie gevolgd wordt en welke afspraken daarvoor gemaakt moeten worden.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

Vraag en aanbod.

In het programmeringsdocument wordt uitgegaan van een geprognoseerde vraag voor de periode 2001 – 2016 van 334 ha netto voor heel Twente. De vraag is geprognoseerd door onderzoeksbureau Panteia op basis van een versneld economisch groeiscenario. Uit de analyse blijkt dat dit scenario op regionale schaal realistisch is, gezien de historische uitgifte inclusief de ruimtewinst als gevolg van herstructurering.

De vraag voor heel Twente is vervolgens doorvertaald naar cijfers per gemeente op basis van de historische uitgifte van bedrijventerreinen van gemeenten. De methodiek van vraagtoedeling is toegelicht in bijlage 6 van het programmeringsdocument. Omdat Hengelo en Borne een relatief groot aandeel hebben in de historische uitgifte van bedrijventerrein in Twente (periode 2001 – 2016) is ook de vraagtoedeling relatief groot.

Het aanbod bedrijventerrein is per 1 januari 2016 becijferd op 437 ha voor heel Twente. Afgezet tegen de regionale vraag levert dit een overprogrammering van circa 103 ha op.

In het document is ook aangegeven (tabel 1, blz. 25) hoe vraag en aanbod zich per gemeente verhouden. In Hengelo en Borne samen is er sprake van (een geringe) overprogrammering (zie ook blz. 32 van het afspraken document). Andere gemeenten met overprogrammering zijn: Almelo, Enschede, Hellendoorn, Rijssen-Holten, Twenterand en Wierden.

In het afspraken document nemen de bedrijventerreinen XL Business Park Twente (harde planstatus) en Technologybase Twente (zachte planstatus) een bijzondere positie in omdat ze feitelijk een (boven)regionale functie vervullen.

Voor de vraagtoedeling betekent dit dat XL ten dele aangemerkt is om te voorzien in de autonome regionale vraag die op basis van historische aandelen is verdeeld over aan alle Twentse gemeenten (zie tabel 1, blz. 25 van het afspraken document). Het resterende deel zal voorzien in de vraag van grootschalige bedrijven van buiten de regio (niet autonome vraag). Vanwege de specifieke, unieke kwaliteiten wordt ervan uitgegaan dat met name XL-park daarin zal kunnen voorzien. Daarmee bedient XL feitelijk een nichemarkt.

Op basis van specifieke, unieke kwaliteiten zal ook Technologybase een nichemarkt kunnen bedienen voor luchthaven gebonden bedrijvigheid en bedrijven uit de sector Advanced Materials and Manufacturing (AMM). In het afspraken document wordt uitgegaan van netto 10 ha voor het nichesegment AMM.

Afspraken om vraag en aanbod in balans te krijgen.

De dertien gemeenten spreken af dat ze binnen drie jaar, maar uiterlijk 1 juli 2020, vraag en aanbod in balans hebben. Gemeenten met overaanbod – onder andere Hengelo en Borne - zeggen toe dat zij uiterlijk 1 november 2017 een plan van aanpak opstellen over hoe ze die balans willen bereiken. Enkele gemeenten zullen direct stappen zetten richting afname van aanbod (deprogrammeren) en/of maatregelen nemen om harde plancapaciteit tijdelijk een andere functie te geven.

Afspraken over het in procedure brengen van nieuwe plannen .

Uitgangspunt is dat gemeenten zuinig zijn met het toevoegen van nieuwe hectares bedrijventerrein. Er wordt onderscheid gemaakt in toevoeging ten behoeve van uitbreiding van reeds gevestigde bedrijven en toevoeging tot maximaal 100 % van de geraamde lokale behoefte aan bedrijventerrein.

In bijlage 4 van het programmeringsdocument wordt een overzicht gegeven van zachte plannen die de komende 3 jaar naar verwachting in procedure kunnen worden gebracht en gerealiseerd gaan worden. In Hengelo zal naar verwachting op korte termijn netto 0,65 ha worden toegevoegd ten behoeve van uitbreiding van het autobedrijf Huisjes Kokkeler. In Borne gaat het om de toevoeging van netto 1,5 ha voor de uitbreiding van het bedrijf Dusseldorp.

In bijlage 4 is ook het zachte plan Technology-base opgenomen, dat onder andere voorziet in een maximale oppervlakte van netto 10 ha voor de vestiging van bedrijven uit de sector Advanced Materials and manufacturing (AMM), die zich richten op het ontwikkelen, testen, bewerken, demonstreren en op kleine schaal maken van producten.

Procesafspraken over het vervolg: afstemming, monitoring en vraag- en aanbodanalyse.

Gemeenten en provincie spreken af dat minimaal twee keer per jaar bestuurlijk overleg plaatsvindt over nieuwe ruimtelijke plannen met een actuele marktvraag en over de monitoring van aanbod en uitgifte van bedrijventerreinen. In dit overleg wordt ook de uitvoering van de plannen van aanpak besproken. Na twee jaar (peildatum 1 juli 2019) volgt tevens een nieuwe analyse van de cijfers van vraag (inclusief prognose) en aanbod in Twente en per gemeente. Deze aanpak moet ertoe leiden dat er in elke gemeente sprake is van balans tussen vraag en aanbod per 1 juli 2020.

Plan van Aanpak

Conform de voorgestelde afspraken zullen Hengelo en Borne in een gezamenlijk opgesteld plan van aanpak aangeven hoe ze de geraamde overprogrammering van 1,4 ha wegnemen in de komende 3 jaar. Opgeteld met mogelijk nieuw in te dienen uitbreidingsplannen van reeds gevestigde bedrijven (zie bijlage 4, blz. 46) zal de restantopgave toenemen tot 3,55 ha netto. Over de (financiële) consequenties van het eventueel uit de markt nemen van reeds bestaande terreinen zullen Hengelo en Borne nadere afspraken moeten maken. Uitgangspunt van de gemeente Hengelo voor toevoeging van nieuw terrein als gevolg van uitbreidingsplannen is dat de financiële gevolgen daarvan gedragen worden door het bedrijf dat wil uitbreiden dan wel de gemeente die de uitbreiding wil faciliteren.

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

In te stemmen met het document "Afspraken Regionale Bedrijventerreinen Programmering Twente 2017 – 2020" en de daarin opgenomen afspraken over het in balans brengen van vraag en aanbod, het in procedure brengen van nieuwe plannen en het vervolgproces.

FINANCIËLE ASPECTEN

De in het document vermelde cijfers over vraag en aanbod van bedrijventerreinen in Hengelo/Borne zijn voor het Hengelse deel verwerkt in de herzieningen per 1 januari 2017 van de grondexploitaties bedrijventerreinen.

BIJLAGE(N)

- Afspraken Regionale Bedrijventerreinen Programmering Twente 2017 – 2020
- herprogrammeren bedrijventerreinen Twente: informatiebrief colleges naar raden

Dit raadsadvies is vastgesteld door het college van B & W van Hengelo.

Behandelvoorstel

Onderwerp	Vaststellen bestemmingsplan Naoorlogse wijken, Drienerstaete Vaststellen bestemmingsplan Naoorlogse wijken, Isaac da Costastraat		
Zaaknummer	2120904 / 2095296	Portefeuillehouder	Marcel Elferink
Belangrijkste beslis/- bespreekpunten	A. 1. in te stemmen met de behandeling van de zienswijzen voor zover deze betrekking hebben op het ontwerp bestemmingsplan, zoals opgenomen in de "Nota zienswijzen ontwerp bestemmingsplan en ontwerp omgevingsvergunning Naoorlogse wijken, Drienerstaete, met toepassing van de coördinatieregeling", dat deel uitmaakt van dit besluit; 2. het bestemmingsplan Naoorlogse Wijken, Drienerstaete (met identificatienummer NL.IMRO.0164.BP0106-0301, getekend op de ondergrond NL.IMRO.0164.BP0106.dgn) vast te stellen; 3. geen exploitatieplan vast te stellen voor het bestemmingsplan Naoorlogse Wijken, Drienerstaete. 4. na vaststelling van het bestemmingsplan Naoorlogse Wijken, Drienerstaete de indieners van de zienswijzen op de hoogte te brengen van het besluit van de raad. B. 1. het bestemmingsplan Naoorlogse wijken, Isaac da Costastraat (met identificatienummer NL.IMRO.0164.BP0102-0301, getekend op ondergrond NL.IMRO.0164.BP0102) vast te stellen; 2. geen exploitatieplan vast te stellen voor het bestemmingsplan Naoorlogse wijken, Isaac da Costastraat.		
Historie	Ad A. Nijhuis Bouw B.V. is voornemens om het kantoorpand op het perceel P.C. Hoofthlaan 56 te transformeren naar 29 koopappartementen. Het geldende bestemmingsplan 'Naoorlogse wijken' laat de functie wonen en het realiseren van balkons niet toe, waardoor het bestemmingsplan dient te worden herzien. Het bestemmingsplan 'Naoorlogse Wijken, Drienerstaete' voorziet in deze herziening. Het ontwerp bestemmingsplan Naoorlogse wijken, Drienerstaete, heeft van 9 maart tot en met 19 april 2017 ter inzage gelegen. Binnen deze termijn zijn 3 zienswijzen ingediend. De zienswijzen hebben geen aanleiding gegeven om wijzigingen aan te brengen in het bestemmingsplan. Wel zijn er ambtelijk twee kleine aanpassingen gedaan in de toelichting van het bestemmingsplan. Deze wijzigingen zijn van ondergeschikte aard en hebben geen invloed op de inhoud van het plan. Ad B. BaReTo B.V. is voornemens het terrein Isaac da Costastraat 105 (voormalige Oranje Mavo) te herontwikkelen ten behoeve van 16 grondgebonden woningen. Het plan past niet binnen het geldende bestemmingsplan Naoorlogse Wijken, omdat het perceel hierin de bestemming Maatschappelijke doeleinden heeft. Het plan dient derhalve te worden herzien. Het ontwerp bestemmingsplan Naoorlogse wijken, Isaac da Costastraat heeft van 8 maart tot en met 18 april 2017 ter inzage gelegen. Binnen deze termijn kon een ieder zienswijzen indienen. Er zijn geen zienswijzen ingediend. In de toelichting zijn twee ambtelijke aanpassingen gedaan. Het betreft twee ondergeschikte wijzigingen in de toelichting van het bestemmingsplan, die geen invloed hebben op de inhoud van het plan, waardoor deze dan ook niet een "gewijzigde vaststelling" tot gevolg hebben.		

Politieke Markt	21 juni 2017			
Voorzitter	Griffiemedewerker	Zaal	Domein	Duur
Wieger Mulder	Coen Hartendorp	Ruimte 1(boven)	Fysiek	45 min
Doel van de sessie	Oordeelsvorming			
Behandeladvies	De deelnemers aan de sessie worden gevraagd hun mening te geven over deze voorliggend bestemmingsplannen.			
Spreekrecht publiek	ja ☒	nee ☐	duur: Maximaal 5 minuten	

Raad	4 juli 2017	
Doel van de sessie	Besluitvorming	
Behandeladvies	Op basis van de bespreking in de politieke markt kunnen deze zaken als hamerstuk worden geagendeerd in de eerstvolgende raadsvergadering.	
Spreekrecht publiek	nee	

RAADSBSLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2120904	Vries, Mariska de	FYS-REO	Marcel Elferink
ONDERWERP			
Vaststellen bestemmingsplan Naoorlogse Wijken, Drienerstaete			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGLO BESLUIT:

A.

1. in te stemmen met de behandeling van de zienswijzen voor zover deze betrekking hebben op het ontwerp bestemmingsplan, zoals opgenomen in de "Nota zienswijzen ontwerp bestemmingsplan en ontwerp omgevingsvergunning Naoorlogse wijken, Drienerstaete, met toepassing van de coördinatieregeling", dat deel uitmaakt van dit besluit;
2. het bestemmingsplan Naoorlogse Wijken, Drienerstaete (met identificatienummer NL.IMRO.0164.BP0106-0301, getekend op de ondergrond NL.IMRO.0164.BP0106.dgn) vast te stellen;
3. geen exploitatieplan vast te stellen voor het bestemmingsplan Naoorlogse Wijken, Drienerstaete.

B.

na vaststelling van het bestemmingsplan Naoorlogse Wijken, Drienerstaete de indieners van de zienswijzen op de hoogte te brengen van het besluit van de raad.

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

Nijhuis Bouw B.V. is voornemens om het kantoorpand op het perceel P.C. Hooftlaan 56 te transformeren naar 29 koopappartementen. Het geldende bestemmingsplan 'Naoorlogse wijken' laat de functie wonen en het realiseren van balkons niet toe, waardoor het bestemmingsplan dient te worden herzien. Het bestemmingsplan 'Naoorlogse Wijken, Drienerstaete' voorziet in deze herziening.

Het ontwerp bestemmingsplan Naoorlogse wijken, Drienerstaete, heeft van 9 maart tot en met 19 april 2017 ter inzage gelegen. Binnen deze termijn zijn 3 zienswijzen ingediend. In de "Nota zienswijzen ontwerp bestemmingsplan en ontwerp omgevingsvergunning Naoorlogse wijken, Drienerstaete, met toepassing van de coördinatieregeling" is de inhoud van de zienswijzen samengevat en beantwoord. De zienswijzen hebben geen aanleiding gegeven om wijzigingen aan te brengen in het bestemmingsplan. Wel zijn er ambtelijk twee kleine aanpassingen gedaan in de toelichting van het bestemmingsplan. Deze wijzigingen zijn van ondergeschikte aard en hebben geen invloed op de inhoud van het plan.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGLO,

DATUM

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2120904	Vries, Mariska de	FYS-REO	
ONDERWERP			
Vaststellen bestemmingsplan Naoorlogse Wijken, Drienerstaete			

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

Initiatiefnemer Nijhuis Bouw B.V. is voornemens om het kantoorpand de 'Drienerstaete' aan de P.C. Hooftlaan 56 te transformeren naar 29 koopappartementen.

Het geldende bestemmingsplan 'Naoorlogse wijken' laat het wonen en het realiseren van balkons niet toe, waardoor het bestemmingsplan dient te worden herzien. Het voorliggende bestemmingsplan 'Naoorlogse Wijken, Drienerstaete' voorziet in deze herziening.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

Het bestemmingsplan

Initiatiefnemer Nijhuis Bouw B.V. is voornemens om het kantoorpand de 'Drienerstaete' aan de P.C. Hooftlaan 56 te transformeren naar 29 koopappartementen.

Het geldende bestemmingsplan 'Naoorlogse wijken' laat het wonen en het realiseren van balkons niet toe, waardoor het bestemmingsplan dient te worden herzien. Het voorliggende bestemmingsplan 'Naoorlogse Wijken, Drienerstaete' voorziet in deze herziening.

Zienswijzen

Het ontwerp bestemmingsplan Naoorlogse Wijken, Drienerstaete heeft van 9 maart 2017 t/m 19 april 2017 ter inzage gelegen. In deze termijn zijn drie zienswijzen ingediend. De zienswijzen zijn van commentaar voorzien in de "Nota zienswijzen ontwerp bestemmingsplan en ontwerp omgevingsvergunning Naoorlogse Wijken, Drienerstaete met toepassing van de coördinatieregeling". De zienswijzen hebben niet tot aanpassingen geleid.

Wijzigingen tov ontwerp bestemmingsplan

In de toelichting zijn twee ambtelijke aanpassingen gedaan. Paragraaf 5.4.2.5 is herschreven. Op 1 maart 2017 is het nieuwe luchthavenbesluit Twente Airport vastgesteld. Dit is nu verwerkt. De paragrafen 5.4.5, 5.4.6 en 5.4.7 zijn vervangen door één nieuw hoofdstuk. Het betreft dus twee ondergeschikte wijzigingen in de toelichting van het bestemmingsplan, die geen invloed hebben op de inhoud van het plan, waardoor deze dan ook niet een "gewijzigde vaststelling" tot gevolg hebben.

Coördinatieregeling en procedure

Verlening van de vergunning is normaliter pas mogelijk op het moment dat de planologische strijdigheid, in dit geval met bestemmingsplan Naoorlogse Wijken, is weggenomen. Om de procedure te verkorten biedt de gemeentelijke coördinatieregeling als bedoeld in afdeling 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening uitkomst. Deze regeling geeft de gelegenheid om bij besluit van de gemeenteraad, diverse besluiten te coördineren indien de verwezenlijking van een onderdeel van het gemeentelijk ruimtelijk beleid dit wenselijk maakt. Dit wil zeggen dat een bestemmingsplan en omgevingsvergunningen tegelijkertijd dezelfde procedure, namelijk de bestemmingsplanprocedure, doorlopen.

Voorafgaand aan de procedure, die feitelijk begint met de tervisielegging van zowel een ontwerpbestemmingsplan als ontwerp omgevingsvergunningen, is een zogenaamd coördinatiebesluit van de gemeenteraad nodig. Dit besluit is door de gemeenteraad van Hengelo genomen op 19 april 2016. Hiermee wordt op grond van artikel 3.30 Wet ruimtelijke ordening, de coördinatieregeling van toepassing verklaard op een bepaald project, in dit geval het transformeren van het kantoorpand aan de P.C. Hooftlaan 56 naar een appartementencomplex met 29 appartementen. Het verlenen van de omgevingsvergunningen en de vaststelling van het bestemmingsplan, vinden dan voor dit project tegelijkertijd plaats. Na vaststelling van het bestemmingsplan door de gemeenteraad staat er beroep bij de Raad van State open, waarbij alle besluiten –zowel de besluiten tot het verlenen van de omgevingsvergunningen als het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan - als één besluit worden aangemerkt (afdeling 8.1 Wro). In het totale vergunningentraject levert toepassing van de gemeentelijke coördinatieregeling tijdwinst op.

Hogere grenswaarden

Uit het akoestisch onderzoek naar wegverkeerslawaaï is gebleken dat de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden voor 9 appartementen als gevolg van de Laan van Driene. Voor deze appartementen is een hogere grenswaardenbesluit noodzakelijk. Het ontwerpbesluit hogere grenswaarden is gelijktijdig met het ontwerpbestemmingsplan en met de ontwerp omgevingsvergunningen ter inzage gelegd. Tegen de hogere grenswaarden zijn geen zienswijzen binnengekomen.

Economische uitvoerbaarheid

De voorgenen ontwikkeling is een initiatief van Nijhuis Bouw B.V.. De kosten die verband houden met de bestemmingsplanherziening, alsmede de uitvoering van het plan, komen voor rekening van de initiatiefnemer. Dit is in een overeenkomst vastgelegd. In deze overeenkomst is tevens geregeld dat eventuele planschade voor rekening van de initiatiefnemer komt. Hierboven staat beschreven hoe het verhaal van kosten van de grondexploitatie verzekerd is. Er zal dan ook geen exploitatieplan worden opgesteld. De kosten die verband houden met de omgevingsvergunning zullen verhaald worden op grond van de Legesverordening

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

n.v.t.

FINANCIËLE ASPECTEN

n.v.t.

BIJLAGE(N)

- Bestemmingsplan Naoorlogse Wijken, Drienerstaete (NL.IMRO.0164.BP0106-0301), bestaande uit een toelichting, regels en bijlagen;
- Nota zienswijzen Ontwerp bestemmingsplan en ontwerp omgevingsvergunning Naoorlogse wijken, Drienerstaete met toepassing van de coördinatieregeling;
- Meeloopformulier

Dit raadsadvies is vastgesteld door het college van B & W van Hengelo.

Politieke Markt	21 juni 2017			
Voorzitter	Griffiemedewerker	Zaal	Domein	Duur
Wieger Mulder	Coen Hartendorp	Ruimte 1(boven)	Fysiek	45 min
Doel van de sessie	Oordeelsvorming			
Behandeladvies	De deelnemers aan de sessie worden gevraagd hun mening te geven over deze voorliggend bestemmingsplannen.			
Spreekrecht publiek	ja ☒	nee ☐	duur: Maximaal 5 minuten	

Raad	4 juli 2017	
Doel van de sessie	Besluitvorming	
Behandeladvies	Op basis van de bespreking in de politieke markt kunnen deze zaken als hamerstuk worden geagendeerd in de eerstvolgende raadsvergadering.	
Spreekrecht publiek	nee	

RAADSBSLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2095296	Bouwhuis, Debby	FYS-REO	Marcel Elferink
ONDERWERP			
Vaststellen bestemmingsplan Naoorlogse wijken, Isaac da Costastraat			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGelo BESLUIT:

1. het bestemmingsplan Naoorlogse wijken, Isaac da Costastraat (met identificatienummer NL.IMRO.0164.BP0102-0301, getekend op ondergrond NL.IMRO.0164.BP0102) vast te stellen;
2. geen exploitatieplan vast te stellen voor het bestemmingsplan Naoorlogse wijken, Isaac da Costastraat.

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

Het bestemmingsplan Naoorlogse wijken, Isaac da Costastraat maakt de bouw van 16 woningen, type 2 onder 1 kap, mogelijk op het terrein van de voormalige Oranje Mavo. De grens van het plangebied wordt gevormd door de P.C. Hooftlaan, de parkeerplaatsen aan de Staringstraat, de Isaac da Costastraat en de percelen aan de Isaac da Costastraat 93 en 95. Het ontwerp bestemmingsplan Naoorlogse wijken, Isaac da Costastraat heeft van 8 maart tot en met 18 april 2017 ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen ingediend. Wel zijn er ambtelijk twee kleine aanpassingen gedaan in de toelichting van het bestemmingsplan. Deze wijzigingen zijn van ondergeschikte aard en hebben geen invloed op de inhoud van het plan. Het bestemmingsplan Naoorlogse wijken, Isaac da Costastraat kan ongewijzigd door de gemeenteraad worden vastgesteld. Een exploitatieplan hoeft niet te worden vastgesteld, aangezien er een anterieure overeenkomst is gesloten met de ontwikkelaar.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGelo,

DATUM

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2095296	Bouwhuis, Debby	FYS-REO	Marcel Elferink
ONDERWERP			
Vaststellen bestemmingsplan Naoorlogse wijken, Isaac da Costastraat			

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

BaReTo B.V. is voornemens het terrein Isaac da Costastraat 105 (voormalige Oranje Mavo) te herontwikkelen ten behoeve van 16 grondgebonden woningen. Het plan past niet binnen het geldende bestemmingsplan Naoorlogse Wijken, omdat het perceel hierin de bestemming Maatschappelijke doeleinden heeft. Het plan dient derhalve te worden herzien. Het voorliggende bestemmingsplan Naoorlogse Wijken, Isaac da Costastraat voorziet in deze herziening.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

Het bestemmingsplan

Het bestemmingsplan Naoorlogse wijken, Isaac da Costastraat maakt het mogelijk om op het terrein van de voormalige Oranje Mavo maximaal 16 twee onder 1 kap woningen te realiseren. Tevens maakt het bestemmingsplan de aanleg van een parallelweg aan de PC Hooftlaan mogelijk.

Voor het overige verwijzen wij naar de inhoud van het bestemmingsplan Naoorlogse wijken, Isaac da Costastraat.

Economische uitvoerbaarheid

De ontwikkeling van het plangebied betreft een particulier initiatief. De kosten die verband houden met de bestemmingsplanherziening, alsmede de uitvoering van het plan, komen voor rekening van de initiatiefnemer. Dit is in een overeenkomst vastgelegd. In deze overeenkomst is tevens geregeld dat eventuele planschade voor rekening van de initiatiefnemer komt. In verband hiermee kan worden geconcludeerd dat het plan economisch uitvoerbaar is. Aangezien het kostenverhaal anderszins verzekerd is hoeft de raad geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 Wro vast te stellen.

Zienswijzen

Het ontwerp bestemmingsplan Naoorlogse wijken, Isaac da Costastraat heeft van 8 maart tot en met 18 april 2017 ter inzage gelegen. Binnen deze termijn kon een ieder zienswijzen indienen. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Wijzigingen tov ontwerp bestemmingsplan

In de toelichting zijn twee ambtelijke aanpassingen gedaan. In paragraaf 4.3.2 Nota Archeologie 2010 was niet opgenomen dat de Erfgoedwet inmiddels van kracht is. Dit is aangepast. In paragraaf 5.5 Flora en fauna werd nog uitgegaan van de Flora- en faunawet i.p.v. de Wet natuurbescherming. Dit is aangepast. Het betreft dus twee ondergeschikte wijzigingen in de toelichting van het bestemmingsplan, die geen invloed hebben op de inhoud van het plan, waardoor deze dan ook niet een "gewijzigde vaststelling" tot gevolg hebben.

Vervolgtraject

Het bestemmingsplan Naoorlogse wijken, Isaac da Costastraat wordt ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad. Vervolgens zal het vastgestelde bestemmingsplan gedurende zes weken ter inzage liggen. Tijdens deze termijn is beroep door belanghebbenden mogelijk bij de Raad van State. Indien er tijdens de beroepstermijn geen verzoek om voorlopige voorziening wordt gedaan, treedt het bestemmingsplan Naoorlogse wijken, Isaac da Costastraat daags na afloop van de beroepstermijn in werking.

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

Er zijn geen zienswijzen ingediend over het ontwerp bestemmingsplan Naoorlogse wijken, Isaac da Costastraat. Het bestemmingsplan kan dan ook door de raad worden vastgesteld.

FINANCIËLE ASPECTEN

N.v.t.

BIJLAGE(N)

- Bestemmingsplan Naoorlogse wijken, Isaac da Costastraat (met IDN NI.IMRO.0164.BP.0102-0301), bestaande uit toelichting, regels en verbeelding
- Meeloopformulier

Dit raadsadvies is vastgesteld door het college van B & W van Hengelo.

Behandelvoorstel

Onderwerp	Extra middelen bestrijding kinderarmoede besteding 2017.		
Zaaknummer	2116548	Portefeuillehouder	Mariska ten Heuw
Belangrijkste beslis / - besprekpunten	1. De extra middelen ter bestrijding van de gevolgen van kinderarmoede voor het jaar 2017 in te zetten conform bijgevoegd raadsadvies; 2. de bijbehorende verordening vast te stellen; 3. de beleidsbegroting aan te passen conform bijgevoegde begrotingswijziging.		
Historie	In december 2016 is door de gemeenteraad het Armoedebeloid 2016-2020 vastgesteld (2068526), waarbij ook het zogenaamde kindpakket is opgenomen. Het kabinet heeft met ingang van 1 januari 2017 structureel € 100 miljoen (waarvan € 85 miljoen voor gemeenten) per jaar extra vrijgemaakt voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen. Voor Hengelo gaat dit om een bedrag van € 450.302 structureel per jaar. In het begin van het jaar 2017 is er een brede uitvraag geweest voor suggesties voor de besteding van de extra middelen voor de bestrijding van Kinderarmoede. De opbrengst van deze uitvraag is met de raad besproken tijdens een politieke markt op 8 maart jl. (2096055). De opbrengsten van deze politieke markt zijn verwerkt en besproken met de Cliëntenraad Minima Hengelo. Het totale proces heeft geresulteerd in het voorliggende maatregelenpakket voor inzet in het jaar 2017. Voor de inzet van de middelen in het jaar 2018 en verder volgt in het najaar van 2017 een voorstel, na zorgvuldig overleg met de doelgroep zelf en betrokken instanties. De gemeenteraad wordt ook verzocht de verordening Maatschappelijke Participatie 2017 vast te stellen. Dit betreft een actualisatie van de verordening Maatschappelijke Participatie 2015. In deze nieuwe verordening zijn de maatregelen verwerkt/opgenomen, welke mogelijk worden gemaakt middels de inzet van de extra rijksmiddelen ter bestrijding van kinderarmoede. Het te ontvangen bedrag van € 450.302 per jaar is alleen in te zetten per kalenderjaar, dat betekent dat een restant van de middelen (bv. door onderbenutting) aan het einde van een kalenderjaar toe vloeit aan de algemene middelen. Vooral voor het kalenderjaar 2017 is deze kans aanwezig, aangezien de maatregelen pas vanaf 1 augustus aanstaande ingezet kunnen worden.		

Politieke Markt	21 juni 2017			
Voorzitter	Griffiemedewerker	Zaal	Domein	Duur
Vincent Mulder	Coen Hartendorp	Theaterzaal	Sociaal	70 min
Doel van de sessie	Oordeelsvormend ter voorbereiding op besluitvorming in de raad			
Behandeladvies	Deelnemers aan de sessie worden gevraagd hun mening te geven over het nu voorliggend voorstel van het college voor de besteding van de extra middelen.			
Spreekrecht publiek	ja ☐		duur: max. 5 minuten per persoon	

Raad	4 juli 2017	
Doel van de sessie	Besluitvorming	
Behandeladvies	Op basis van de bespreking in de politieke markt kan deze zaak als hamerstuk worden geagendeerd. De fractie van de VVD heeft aangekondigd met een stemverklaring te komen.	
Spreekrecht publiek	nee	

RAADSBSLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2116548	Steen, Karolien	SOC-KC	
ONDERWERP			
Extra middelen bestrijding kinderarmoede besteding 2017.			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGelo BESLUIT:

- De extra middelen ter bestrijding van de gevolgen van kinderarmoede voor het jaar 2017 in te zetten conform bijgevoegd raadsadvies;
- de bijbehorende verordening vast te stellen;
- de beleidsbegroting aan te passen conform bijgevoegde begrotingswijziging.

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

DE GEMEENTERAAD VAN HENGelo,

DATUM

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2116548	Steen, Karolien	SOC-KC	Mariska ten Heuw
ONDERWERP			
Extra middelen bestrijding kinderarmoede besteding 2017.			

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

In de raadsvergadering van 20 december 2016 is het Armoedebelief 2016-2020 vastgesteld. Met het armoedebelief stellen wij de inwoners met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm in staat om zo goed mogelijk te participeren in onze samenleving.

Kinderen die in arme gezinnen opgroeien, hebben op jonge leeftijd al een achterstand op een aantal leefgebieden. Zo hebben zij vaak niet de mogelijkheid om bijvoorbeeld:

- elke dag groente en fruit te eten;
- zwemles te nemen, lid te worden van een (sport)vereniging en/of muzieklessen te volgen;
- op vakantie of een dagje uit te gaan.

Bovendien wordt de aanschaf van medicijnen of hulpmiddelen of het bezoek aan een hulpverlener vaker uitgesteld.

Om de negatieve aspecten van het opgroeien in arme, en daarmee vaak ook kansarme, gezinnen in ieder geval gedeeltelijk te compenseren is in Hengelo het zogenoemde kindpakket ingevoerd, met specifieke maatregelen voor kinderen die in armoede opgroeien. Het kindpakket is tot stand gekomen in overleg met de betrokken partners en in 2015 door de gemeenteraad vastgesteld. In december 2016 is het bestaande kindpakket opgenomen in het Armoedebelief 2016-2020.

Daarnaast heeft het kabinet met ingang van 1 januari 2017 structureel € 100 miljoen (waarvan € 85 miljoen voor gemeenten) per jaar extra vrijgemaakt voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen. Voor Hengelo gaat dit om een bedrag van € 450.302 structureel per jaar. Dit bedrag is voornamelijk op een stelpost Gemeentefonds verantwoord. Met dit advies wordt voorgesteld dit geld daadwerkelijk beschikbaar te stellen aan het product Minimabeleid (614.1).

Dit voorstel is bedoeld om een besluit te nemen over de inzet van deze middelen in het jaar 2017. Voor de inzet in 2018 en verder volgt in het najaar van 2017 een voorstel, na zorgvuldig overleg met de doelgroep zelf en betrokken instanties.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

Proces

Wij hebben gekozen voor een brede inventarisatie van bestedingsdoelen. Deze inventarisatie heeft veel goede ideeën opgeleverd. Wij willen allen die ideeën met ons hebben gedeeld danken voor hun bereidheid om mee te denken.

Aanpak brede inventarisatie.

Om te komen tot een effectief pakket van maatregelen, is er in Hengelo breed geïnventariseerd:

- In de Tubantia en huis-aan-huisbladen heeft wethouder Ten Heuw inwoners gevraagd ideeën aan te dragen over de besteding van de middelen. Dit leverde 12 suggesties op.
- Oproepen via facebook, Twitter en Hengelo.nl inwoners hebben geleid tot 5 suggesties.
- Wij hechten waarde aan de adviesfunctie van de Cliëntenraad Minima Hengelo (CMH). De CMH heeft 8 suggesties aangereikt, in aanvulling op hun eerdere reactie op het Armoedebelief 2016-2020. Zie hiervoor bijlage 1.
- Medewerkers van Wijkkracht hebben een bundel met 12 suggesties aangeleverd.
- Scholen zijn via de programmaraad Opgroeien en Ontwikkelen benaderd voor ideeën.
- Spring (peuterspeelzalen) is benaderd om ideeën te dragen voor de jongere doelgroep.
- We gebruiken een participatieve aanpak om ideeën bij de Hengelose jeugd op te halen. Een aantal

leerlingen van Het Twickel College heeft bijvoorbeeld middels een schoolopdracht ideeën aangedragen voor de inzet van de middelen voor 2018 en verder.

- Er is een werkgroep samengesteld, met medewerkers van de sector Sociaal die met de doelgroep werken (inclusief Wijkkracht) en medewerkers die vanuit beleid en communicatie bij het thema betrokken zijn.

Een overzicht van de geïnventariseerde ideeën is opgenomen in bijlage 2.

Bij alle maatregelen worden vanzelfsprekend nauwlettend de voorwaarden, die deels door het Rijk zijn gesteld, als uitgangspunten gehanteerd:

- Het geld komt in natura bij de kinderen terecht. In natura verstrekken van de middelen verzekert ons dat de maatregelen rechtstreeks bij de kinderen terechtkomen.
- Het gaat om extra maatregelen (dus aanvullend aan de reeds bestaande regelingen).
- De doelgroep wordt zo ruim mogelijk bereikt.
- De uitvoeringskosten moeten zo laag mogelijk worden gehouden.

Gefaseerde aanpak

De extra middelen zijn al beschikbaar met ingang van het lopende jaar 2017. Het zorgvuldig betrekken van met name jongeren vraagt tijd en geduld. Wij willen echter de middelen voor 2017 nog wel dit jaar besteden. Daarom is gekozen voor een gefaseerde aanpak. De Cliëntenraad Minima Hengelo heeft ingestemd met het volgen van deze procedure. Voor 2017 worden maatregelen geselecteerd die dit jaar al kunnen worden gerealiseerd. We willen hiermee dus bereiken dat we de middelen voor 2017 ook daadwerkelijk dit jaar besteden.

Om te komen tot een structurele, goed afgewogen en breed gedragen invulling vanaf 2018 is meer tijd nodig voor de volgende processtappen:

- Jongeren, met name uit de daadwerkelijke doelgroep die in armoede leeft, worden actief betrokken bij het ophalen van ideeën en het maken van de uiteindelijk keuze van structurele maatregelen.
- Kansrijke ideeën gaan we uitwerken tot voorstellen voor realiseerbare maatregelen. Dit doen we samen met partners in de stad zoals het onderwijs, Wijkkracht en andere betrokken instanties.

De voorstellen voor 2017 vormen een basis voor het structurele pakket voor 2018 en verder, maar worden niet automatisch overgenomen in het structurele pakket. Voor een aantal maatregelen spreken wij, gezien de aard van de maatregel, in de voorstellen echter wel de intentie uit deze structureel op te nemen in het kindpakket. Het verhogen van de bijdrage van het sport- en cultuurfonds is bijvoorbeeld een maatregel die niet alleen voor 2017 ingevoerd kan worden.

Politieke markt

Tijdens de politieke markt van 8 maart jl. is er voor het eerst met uw raad van gedachten gewisseld over de besteding van de extra middelen. Men was het erover eens dat de middelen voor 2017 zo snel mogelijk, in natura en bij zoveel mogelijk kinderen terecht moeten komen. Er is gesuggereerd om in 2017 vooral te focussen op de directe behoeften als kleding, schoenen, fietsen en participatie. Tijdens de politieke markt zijn er geen nieuwe maatregelen aangedragen en is er ruimte gegeven om verder in gesprek te gaan met de daadwerkelijke doelgroep en betrokken instanties. Opgemerkt werd dat de scores op de criteria (bereik, natura, uitvoeringskosten), zoals weergegeven in het overzicht in bijlage 2, nog niet scherp genoeg waren uitgewerkt en dat er veel waarde wordt gehecht aan het monitoren van het gebruik en het effect van de gekozen maatregelen.

Bij de maatregelen voor 2017 hebben wij dan ook per voorstel aangegeven of en in hoeverre het voorstel aan de gestelde criteria voldoet. Hoewel alle maatregelen in principe voor de gehele doelgroep bedoeld en toegankelijk zijn, hebben wij getracht aan te geven hoe groot het te verwachten bereik is. Hierbij hebben wij gebruik gemaakt van onze ervaringen met de reeds bestaande maatregelen, waaraan de voorstellen veelal aanvullend zijn. Juist omdat de meeste voorstellen aanvullend zijn en niet allemaal vanaf de basis hoeven te worden opgestart, kunnen de uitvoeringskosten relatief laag worden gehouden. Daarnaast zetten we een belangrijk deel van de uitvoeringskosten in voor de gewenste monitoring van het gebruik en het effect van de gekozen maatregelen.

Cliëntenraad Minima Hengelo

Wij hechten waarde aan de adviesfunctie van de Cliëntenraad Minima Hengelo en willen de leden dan ook danken voor hun actieve bijdrage. De Cliëntenraad Minima Hengelo heeft 8 suggesties aangereikt, in aanvulling op hun eerdere reactie op het Armoedebeleid 2016-2020. De voorstellen, zoals hieronder beschreven, zijn d.d. 4 mei jl. voorgelegd en besproken met de cliëntenraad. De cliëntenraad kan zich

hierin vinden. Met name de voorstellen met betrekking tot de Fashioncheque®, de fiets, de identiteitskaart, de verhoging van de bijdrage van het sport- en cultuurfonds met daarbij de mogelijk van het aanschaffen van voor de sport benodigde kleding en toebehoren en het voorstel de vergoeding voor zwemlessen los te koppelen krijgen steun.

Met betrekking tot de speel-o-theek is het goed te weten dat zowel particulieren als instanties gebruik maken van de speel-o-theek. Of en welk deel van de doelgroep hiervan gebruik maakt, is voor ons echter (nog) niet inzichtelijk. Navraag leert dat er ook voor de kinderen in de basisschoolleeftijd aanbod is.

Pakket 2017

Het proces, zoals hierboven beschreven, heeft geresulteerd in een maatregelenpakket voor het jaar 2017. Met betrekking tot de besteding van de extra middelen ter bestrijding van de gevolgen van kinderarmoede stellen wij voor en vragen wij in te stemmen met onderstaande, expliciet voor het jaar 2017 opgestelde, maatregelen:

1. Vouchers te verstrekken voor de aanschaf van kleding en/of schoeisel, in de vorm van een Fashioncheque® ter waarde van € 100 per kind.

Met deze voorlopig eenmalige maatregel wordt de gehele doelgroep bereikt. Kleding en schoeisel is door alle geraadpleegde partijen aangedragen.

De Fashioncheque® is een algemeen geaccepteerd en daardoor niet stigmatiserend vouchersysteem dat door de bestedingsvrijheid voorziet in de behoefte aan maatwerk. Het geld komt in natura bij de kinderen terecht. De cheque is inwisselbaar bij meer dan 40 Hengelose kleding- en schoenenzaken, waarvan zo'n 15 gericht op kinderkleding- of schoenen. Een aantal jaren geleden hebben wij ervoor gekozen de onderhandelingen met winkeliers uit de binnenstad zelf te doen, maar door de tussenkomst van de organisatie van de Fashioncheque® zijn de uitvoeringskosten voor de gemeente nu minimaal, waardoor er meer geld daadwerkelijk bij de kinderen terecht komt.

2. De bijdrage van het sport- en cultuurfonds ad € 110 per jaar voor kinderen te verhogen naar € 225 per jaar voor het subsidiejaar 2017/2018.

Het sport- en cultuurfonds is in principe voor de gehele doelgroep toegankelijk. Een deel van de doelgroep maakt echter gebruik van het Jeugdsportfonds Hengelo Borne.

Het Jeugdsportfonds is voorliggend, maar niet voor iedereen toegankelijk. Alleen een laag inkomen is niet voldoende om in aanmerking te komen. Er moet sprake zijn van een financieel slechte situatie.

De bijdrage van het Jeugdsportfonds bedraagt (landelijk) € 225 per jaar.

Met dit voorstel spreken wij de intentie uit de bijdrage van het sport- en cultuurfonds voor kinderen structureel te verhogen van € 110 naar € 225 per subsidiejaar. De contributie wordt rechtstreeks doorbetaald aan de (sport)vereniging. Daarnaast stellen wij voor om, net als bij het Jeugdsportfonds, desgevraagd het restantbedrag te verstrekken in de vorm van een voucher voor de aanschaf van de voor de sport benodigde kleding en/of toebehoren. Het geld komt derhalve in natura bij de kinderen terecht. Het kunnen sporten met leeftijdgenootjes, maar ook expliciet een bijdrage voor sportkleding en/of toebehoren werd door alle geraadpleegde partijen aangedragen. Deze maatregel vergroot het bereik van reeds bestaande initiatieven en infrastructuur.

3. De bijdrage voor zwemlessen in het kindpakket te verhogen van € 230 naar € 290 per jaar voor het subsidiejaar 2017/2018

De vergoeding voor reguliere zwemlessen bedraagt momenteel € 230 per jaar. Het zwemlessysteem is gewijzigd in Superspetters waarbij het "oude" ABC-zwemmen is komen te vervallen. De kosten bedragen € 610 voor het gehele pakket. Het Twentebad biedt dit pakket vanuit het oogpunt van maatschappelijk verantwoord ondernemen aan de doelgroep aan voor een zeer scherpe en landelijk gezien aan de ondergrens grenzende prijs van € 580. Door de bijdrage vanuit het kindpakket structureel te verhogen vervalt de eigen bijdrage voor de doelgroep. Dit betekent naast het volledig in natura kunnen aanbieden van zwemlessen aan de doelgroep, een verlaging van de administratieve lasten en uitvoeringskosten om de eigen bijdrage te innen voor zowel het Twentebad als de afdeling financiën.

4. Een kind mag naast een vergoeding voor zwemlessen ook een beroep doen op het sport- en cultuurfonds voor een sportieve of culturele activiteit.

Het loskoppelen van de vergoeding voor zwemlessen, werd door meerdere geraadpleegde partijen aangedragen. Deze maatregel vergroot het bereik van reeds bestaande initiatieven en infrastructuur. Het geld komt in natura bij de kinderen terecht. Voor deze maatregel spreken wij de intentie uit deze structureel op te nemen in het kindpakket.

5. Het verstrekken van een (extra) bijdrage aan het Jeugdsportfonds (met het oog op de op handen zijnde samenvoeging van Jeugdsportfonds en Jeugd cultuurfonds) van € 30.000.

Op dit moment maken ongeveer 500 kinderen gebruik van het Jeugdsportfonds. De samenwerking met het

Jeugdcultuurfonds is nieuw voor Hengelo en maakt het voor kinderen mogelijk zich te ontwikkelen op het gebied van kunst en cultuur. Het geld komt in natura bij de kinderen terecht. Het kunnen meedoen met leeftijdgenootjes, en daarbij specifiek een bijdrage voor muzieklessen, werd door alle geraadpleegde partijen aangedragen.

Deze maatregel vergroot het bereik van reeds bestaande initiatieven en infrastructuur. De uitvoering is in handen van het Jeugdsportfonds waardoor hier geen uitvoeringskosten aan verbonden zijn. Voor deze maatregel spreken wij de intentie uit deze structureel op te nemen in het kindpakket.

6. De fietsregeling in het kindpakket toegankelijk te maken voor schoolgaande kinderen vanaf groep 5 tot en met het eerste jaar van het voortgezet onderwijs en de bijdrage vast te stellen op respectievelijk € 100 voor kinderen in groep 5 tot en met groep 7 en € 150 voor groep 8 en het eerste jaar voortgezet onderwijs.

Met de huidige regeling wordt slechts een deel van de gehele doelgroep van 2200 kinderen bereikt. Door verruiming van de regeling, wordt het bereik van reeds bestaande initiatieven en infrastructuur vergroot. Een fiets voor kinderen in het basisonderwijs werd door meerdere geraadpleegde partijen aangedragen. Met het voorstel een bijdrage voor een fiets te verstrekken komt het geld niet in natura bij de kinderen terecht. Wij wijken hiermee af van de voorwaarden die deels door het Rijk bij de besteding van deze extra middelen zijn gesteld. Wij zijn van mening dit te kunnen verantwoorden, omdat het opzetten van een vouchersysteem voor fietsen in verhouding met de overige voorstellen relatief hoge uitvoeringskosten met zich meebrengt. Daarbij is gebleken dat het voor reguliere fietsenzaken/-werkplaatsen niet mogelijk is voor € 100 een degelijke fiets te leveren. Door om die reden de bijdrage te verhogen wordt het aantal kinderen dat er beroep op kan doen verkleind. Het verstrekken van een geldelijke bijdrage van respectievelijk € 100 of € 150 is daarnaast minder stigmatiserend, er wordt een zo groot mogelijke doelgroep bereikt, de eigen kracht versterkt en keuzevrijheid geboden.

Het niet meer op een vast moment (voorheen overgang basis- naar voortgezet onderwijs) verstrekken van een fiets sluit aan bij de nadrukkelijk wens van de Cliëntenraad en maakt het mogelijk maatwerk toe te passen.

N.B. op dit moment loopt er een aanvraag voor kinderfietsen via het ANWB Kinderfietsenplan. Het betreft door de ANWB ingezamelde tweedehands fietsen die, na te zijn opgeknapt, worden gedoneerd aan kinderen in de leeftijd van 10-18 jaar. Mochten wij de beschikking krijgen over deze misschien zelfs 250 kinderfietsen is het voorstel hiervoor, mogelijk in samenwerking met een reeds bestaande fietsenwerkplaats (dagbesteding/participatie), een uitgiftepunt te creëren wat dienst kan doen als voorliggende voorziening voorafgaand aan de geldelijke regeling zoals hierboven beschreven.

7. Het verstrekken van een subsidie aan het Jeugdplein Hengelo van € 10.000.

Het Jeugdplein Hengelo is een bestaand initiatief dat kortdurende (kennismakings)activiteiten gericht op sport, cultuur en ontmoeting (welzijn) coördineert. De opzet is deze activiteiten laagdrempelig aan te bieden. Het budget hiervoor is weggefallen, waardoor de kosten zijn gestegen en het voor de doelgroep lastig is geworden hieraan deel te nemen. Met deze maatregel wordt het voor de gehele doelgroep mogelijk mee te doen, hun talenten te ontdekken en deze te ontwikkelen.

Het vergroot het bereik van reeds bestaande initiatieven en infrastructuur. Door deel te nemen aan de activiteiten komt het geld in natura bij de kinderen terecht. Het kunnen meedoen aan activiteiten gericht op ontwikkeling werd door alle geraadpleegde partijen aangedragen.

8. Het verstrekken van een gratis identiteitskaart voor kinderen.

Een gratis identiteitskaart voor kinderen werd door meerdere geraadpleegde partijen, aangedragen. Reden hiervoor is dat, naast de wettelijke identificatieplicht, steeds meer instanties (voornamelijk in de zorg) vragen ook voor kinderen een geldig identiteitsbewijs te overleggen. Met deze maatregel wordt de gehele doelgroep bereikt en komt het geld in natura bij de kinderen terecht. Ook voor deze maatregel spreken wij de intentie uit deze structureel op te nemen in het kindpakket.

9. Het verstrekken van een gratis lidmaatschap voor de speel-o-theek voor alle gezinnen behorend tot de doelgroep.

Met deze maatregel wordt (zij het op aanvraag) de gehele doelgroep bereikt. Het geld komt in natura bij de kinderen terecht en het bereik van reeds bestaande initiatieven en infrastructuur wordt vergroot.

Het kunnen meedoen en ontwikkelen werd door alle geraadpleegde partijen aangedragen.

10. Een bedrag beschikbaar te stellen voor uitvoeringskosten ad € 34.302.

Een van de voorwaarden is de uitvoeringskosten zo laag mogelijk te houden. Door aan te sluiten bij reeds bestaande initiatieven zijn de uitvoeringskosten voor deze voorstellen zo laag mogelijk gehouden.

Desondanks houden wij rekening met een stijging van de uitvoeringskosten door een toename van het aantal aanvragen. Daarnaast zetten wij in op monitoring van het gebruik en het effect van de gekozen maatregelen.

11. Het overboeken van € 450.302 van de stelpost Gemeentefonds (grootboekrek.nr 69225010), inzake middelen voor bestrijding armoede onder kinderen, naar het product Minimabeleid (product 614.1).
Het bedrag is vooralsnog op een stelpost Gemeentefonds verantwoord. Met dit advies wordt voorgesteld dit geld daadwerkelijk beschikbaar te stellen aan het product Minimabeleid.

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

Voorstellen/beslispunten

Met betrekking tot de besteding van de extra middelen ter bestrijding van de gevolgen van kinderarmoede stellen wij voor en vragen wij in te stemmen met onderstaande, expliciet voor 2017 opgestelde, maatregelen:

1. vouchers te verstrekken voor de aanschaf van kleding en/of schoeisel, in de vorm van een Fashioncheque® ter waarde van € 100 per kind;
2. de bijdrage van het sport- en cultuurfonds ad € 110 per jaar voor kinderen te verhogen naar € 225 per jaar voor het subsidiejaar 2017/2018;
3. de bijdrage voor zwemlessen in het kindpakket te verhogen van € 230 naar € 290 per jaar voor het subsidiejaar 2017/2018;
4. dat een kind naast een vergoeding voor zwemlessen ook een beroep mag doen op het sport- en cultuurfonds voor een sportieve of culturele activiteit;
5. het verstrekken van een (extra) bijdrage aan het Jeugdsportfonds (met het oog op de op handen zijnde samenvoeging van Jeugdsportfonds en Jeugdcultuurfonds) van € 30.000;
6. de fietsregeling in het kindpakket toegankelijk te maken voor schoolgaande kinderen vanaf groep 5 tot en met het eerste jaar van het voortgezet onderwijs en de bijdrage vast te stellen op respectievelijk € 100 voor kinderen in groep 5 tot en met groep 7 en € 150 voor groep 8 en het eerste jaar voortgezet onderwijs;
7. het verstrekken van een subsidie aan het Jeugdplein Hengelo van € 10.000;
8. het verstrekken van een gratis identiteitskaart voor kinderen;
9. het verstrekken van een gratis lidmaatschap voor de speel-o-theek voor alle gezinnen behorend tot de doelgroep;
10. een bedrag beschikbaar te stellen voor uitvoeringskosten ad € 34.302;
11. het overboeken van € 450.302 van de stelpost Gemeentefonds (grootboekrek.nr 69225010), inzake middelen voor bestrijding armoede onder kinderen, naar het product Minimabeleid (product 614.1).

FINANCIËLE ASPECTEN

De maatregelen voor 2017 worden volledig gerealiseerd binnen het extra beschikbare bedrag: **€ 450.302**. Dit bedrag is inclusief de uitvoeringskosten, die naar schatting 7,5% van het totaalbedrag vormen, afgerond € 34.302, zodat in feite **€ 416.000 beschikbaar** is voor het maatregelenpakket 2017.

De gehele doelgroep bedraagt op basis van de cijfers het CBS over 2015 naar schatting 2200 kinderen. Hiervan is bij benadering 60% in beeld doordat ofwel de ouders een uitkering in het kader van de Participatiewet ontvangen ofwel gebruik maken van de bijzondere bijstand en/of de minimaregelingen. Door gebruik te maken van een goed communicatieplan om met name de kledingvoucher bij de doelgroep goed onder de aandacht te brengen, hopen wij een nog grotere groep te bereiken.

De kosten per maatregel zijn door ons gebaseerd op enerzijds ervaringen met dat deel van de doelgroep dat wij al kennen en daarnaast op basis van een reële inschatting van de doelgroep die wij nog hopen te bereiken. Wij hebben getracht per maatregel maximale bedragen aan te geven:

1. Kleding en schoeisel

Uitgaande van een doelgroep van max. 2200 kinderen, waarvan we hopelijk (opnieuw) 90% kunnen bereiken, gaat het om ten hoogste 2000 kinderen maal € 100, totaal € 200.000.

2. Verhoging bijdrage sport- en cultuurfonds

Op dit moment maken ongeveer 500 kinderen gebruik van het sport- en cultuurfonds. Omdat het voor de besteding van 2017 niet meer om een geheel jaar gaat, maar de ervaring wel leert dat de meeste aanvragen aan het begin van het seizoen worden gedaan, is er voor de berekening uitgegaan van 2/3 deel. Een verhoging van de bijdrage van € 110 naar € 225 betekent derhalve een investering van € 40.000.

3. Verhoging bijdrage zwemlessen

Op dit moment ontvangen gemiddeld 150 kinderen per jaar een bijdrage voor zwemlessen. Daarvan uitgaande betekent de verhoging van de bijdrage een investering van maximaal € 10.000.

4. Loskoppelen zwemlessen

Wij verwachten dat niet de gehele groep een beroep gaat doen op een vergoeding voor een sportieve of culturele activiteit naast de zwemlessen. Uitgaande van ongeveer 2/3 deel van de momenteel 150 kinderen die hiervan gebruik maken maal € 225, bedragen de extra kosten € 22.500.

5. Bijdrage Jeugdsportfonds

De bijdrage van het Jeugdcultuurfonds bedraagt € 425 per kind per jaar. Er maken momenteel zo'n 500 kinderen gebruik van het Jeugdsportfonds. De ervaring leert en de verwachting is dat er aanzienlijk minder kinderen een culturele en/of muzikale activiteit doen. Op jaarbasis wordt dit aantal geschat op 100 kinderen. Voor 2017 gaan we net als bij het sport- en cultuurfonds bij de berekening uit van 2/3 deel, totaal € 30.000.

6. Verruiming fietsregeling

In de huidige fietsregeling ontvangt een kind dat voor het eerst naar het voortgezet onderwijs gaat, een eenmalige bijdrage voor een fiets ad € 100. In de praktijk blijken kinderen vanaf groep 5 in het basisonderwijs regelmatig een fiets nodig te hebben voor schoolactiviteiten. Voorstel is daarom de fietsregeling structureel toegankelijk te maken voor schoolgaande kinderen vanaf groep 5 tot en met het eerste jaar van het voortgezet onderwijs. Niet iedereen heeft bij de overgang van de basisschool naar het voortgezet onderwijs precies op dat moment een grotere/andere fiets nodig, maar bijvoorbeeld net in het jaar ervoor of erna. Voorstel is dit vaste moment dan ook lost te laten.

Omdat we de intentie uitspreken de verruiming van de fietsregeling op te nemen in de structurele plannen voor 2018 en verder, stellen wij voor dat kinderen vanaf groep 5 max. eens per 2 jaar een beroep kunnen doen op deze regeling.

De ervaring leert dat een bijdrage ad € 100 voldoende is om via de meest gebruikelijke weg als bijvoorbeeld Marktplaats een tweedehands kinderfiets aan te schaffen. Voor een volwassen fiets in het geval van kinderen die voor het eerst naar het voortgezet onderwijs gaan, is € 100 te weinig gebleken. Voorstel is dan ook de bijdrage voor kinderen in groep 5 tot en met 7 vast te stellen op € 100 per fiets en voor groep 8 en het eerste jaar voortgezet onderwijs op € 150. Uitgaande van maximaal 400 kinderen in groep 5 tot en met 7 en nog eens maximaal 240 kinderen in groep 8 en het eerste jaar voortgezet onderwijs betekent dit een investering van maximaal € 76.000 per jaar.

7. Subsidie Jeugdplein Hengelo

De bijdrage voor het Jeugdplein Hengelo wordt vastgesteld op € 10.000. Dit bedrag wordt ingezet om het aanbod verder te ontwikkelen, vraag en aanbod hierin nog beter op elkaar af te stemmen en het Jeugdplein Hengelo meer onder de aandacht te brengen bij de doelgroep.

8. Gratis ID kaart

De kosten van een identiteitskaart bedragen € 28,60 per kind. Het is moeilijk, zo niet onmogelijk, in te schatten hoeveel kinderen nog niet in het bezit zijn van identiteitskaart. Voor het deel dat al wel een identiteitskaart heeft, is de geldigheid 5 jaar. Naar verwachting doet dan ook niet de gehele doelgroep ineens een beroep op deze regeling. Uitgaande van de aanschaf eens per 5 jaar, is er bij de berekening vanuit gegaan dat ongeveer 1/5 deel per jaar een beroep zal doen, waardoor de kosten voor deze maatregel € 12.500 bedragen.

9. Lidmaatschap speel-o-theek

De kosten van een lidmaatschap van de speel-o-theek bedraagt € 15 per gezin. Uitgaande van de gehele doelgroep van maximaal 2200 kinderen verdeeld over naar schatting 1000 gezinnen, is hiervoor een bedrag ad € 15.000 opgenomen.

10. Personeel- / uitvoeringskosten

Naar schatting bedragen de uitvoeringskosten 7,5% van het totaalbedrag. Dit komt neer op een bedrag van afgerond € 34.302 voor 2017. Tezamen worden de hierboven genoemde maatregelen volledig gerealiseerd binnen het extra beschikbare bedrag:

Kleding en schoeisel	€ 200.000
Verhoging sport- en cultuurfonds	€ 40.000
Verhoging bijdrage zwemlessen	€ 10.000
Loskoppelen zwemlessen	€ 22.500
Jeugdsportfonds	€ 30.000
Fiets	€ 76.000
Jeugdplein Hengelo	€ 10.000
Identiteitskaart	€ 12.500
Speel-o-theek	€ 15.000
Totaal	€ 416.000
Uitvoeringskosten	€ 34.302
Totaal	€ 450.302

Personele aspecten

Hoewel we getracht hebben deze zo laag mogelijk te houden, worden we hoe dan ook geconfronteerd met een deel uitvoeringskosten. Dit betreft het opzetten en/of opnieuw vormgeven van een aantal regelingen, de uitvoering en monitoring daarvan. Deze werkzaamheden komen bovenop de reguliere werkzaamheden van het kindpakket. De uitvoeringskosten zullen dan ook worden aangewend voor (tijdelijk) extra ondersteuning hierbij.

BIJLAGE(N)

Bijlage 1: brief met suggesties Cliëntenraad Minima Hengelo
 Bijlage 2: overzicht geïnventariseerde ideeën 2017
 Bijlage 3: begrotingswijziging
 Bijlage 4: verordening maatschappelijke participatie 2017

GECOMBINEERD Behandelvoorstel

Onderwerp	A. Jaarverslag en Jaarrekening 2016 B. Herziening grondexploitaties per 1-1-2017 C. Herprogrammeren Bedrijventerreinen Twente		
Zaaknummer	2107452 / 2126654 / 2117625	Portefeuillehouder	Mariska ten Heuw
Belangrijkste beslis/-bespreekpunten	A. Onder meer: 1. Het jaarverslag 2016 van de gemeente Hengelo vast te stellen en de daarin opgenomen toelichting, analyses, conclusies en aanbevelingen, te aanvaarden als verantwoording van het college over het gevoerde beleid en beheer in 2016; 2. De lasten over het jaar 2016 vast te stellen op afgerond € 306.808.000, de baten op € 312.934.000. 3. Het gerealiseerde resultaat te bepalen op € 6.126.000 en dit op de voorgestelde wijze te bestemmen. B. Onder meer: 1. De boekwaarde overzichten van de "Materiële Vaste Activa" (voorheen nog niet in exploitatie genomen gronden) vast te stellen. 2. De per 1 januari 2017 herziene grondexploitaties en de daarmee samenhangende herziening van de reserve vast te stellen. 3. Ten laste van de reserve grondexploitaties een tweetal voorzieningen te treffen. C. In te stemmen met het document "Afspraken Regionale Bedrijventerreinen Programmering Twente 2017-2020" en de daarin opgenomen afspraken over het in balans brengen van vraag en aanbod, het in procedure brengen van nieuwe plannen en het vervolgproces.		
Historie	Ad A. Op grond van art 197 van de Gemeentewet legt het college jaarlijks verantwoording af over het gevoerde bestuur d.m.v. het jaarverslag en de jaarrekening (samen de jaarstukken). De jaarstukken 2016 bestaan uit de programmaverantwoording en de jaarrekening. Met de programmaverantwoording wordt in de begrotingshoofdstukken ingegaan op de belangrijke inhoudelijke ontwikkelingen in 2016. De jaarrekening bestaande uit de balans per 31-12-2016, het overzicht van baten en lasten en de toelichtingen daarop, geeft inzicht in de financiële ontwikkeling in het verslagjaar. Ad B. Jaarlijks worden op peildatum 1 januari de grondexploitaties en de daarmee samenhangende reserves en voorzieningen herzien. Inmiddels is in de notitie grondexploitaties (maart 2016) verplicht dat de herzieningen jaarlijks herzien moeten worden. Het gaat daarbij om het opstellen van de herziene grondexploitaties, waarin verwerkt zijn: • De rekeningcijfers over 2016. • Nieuwe prognoses voor alle na 1 januari 2017 te verwachten bijdragen, verkoopopbrengsten en kosten. Het doel van de jaarlijkse herziening van de grondexploitaties is om de financiële situatie van het grondbedrijf weer te geven. Ad C. De veertien gemeenten in Twente zijn samen met de provincie Overijssel begin 2016 het proces 'regionale programmering werklocaties' gestart, gericht op het herstel van de balans tussen vraag en aanbod van bedrijventerreinen. Aan de hand van een gezamenlijke procesnotitie is de raad september 2016 geïnformeerd over de voortgang van het programmeringsproces en over de omvang van vraag en aanbod van bedrijventerreinen in de Borne en Hengelo (zaaknummer 2038796).		

	Dertien Twentse gemeenten hebben aangegeven dat zij instemmen met de voorgestelde afspraken en deze indien noodzakelijk nog ter besluitvorming zullen voorleggen aan hun gemeenteraden. De gemeente Almelo heeft de afspraken niet onderschreven. Voor de dertien gemeenten heeft dit inhoudelijk geen gevolgen.
--	--

Politieke Markt		Dinsdag 20 juni 2017, aansluitend aan de raadsvergadering		
Voorzitter	Griffiemedewerker	Zaal	Domein	Duur
Roel Kok	Coen Hartendorp	Waterstaatskerk	Bestuur	90 min
Doel van de sessie	Oordeelsvorming			
Behandeladvies	De sessie start met een korte toelichting door de voorzitter van de raadswerkgroep accountancy, gevolg door de accountant. De 'Bevindingen controle Jaarrekening 2016' kunnen het beste worden geduid in combinatie met de toelichting van de accountant. Daarna krijgen de fracties de mogelijkheid om hun mening te geven over deze voorstellen. De fracties kunnen in hun inbreng tevens vragen stellen aan de accountant en aan het college. 2 sprekers per fractie toegestaan. Maximale inbreng per fractie: 5 minuten (zonder interrupties (via de voorzitter)).			
Spreekrecht publiek	ja ☒ nee ☐		duur: maximaal 5 minuten	

Raad	4 juli 2017	
Doel van de sessie	Besluitvorming	
Behandeladvies	Op basis van de bespreking in de politieke markt kunnen zaken B en C als hamerstuk worden geagendeerd in de eerstvolgende raadsvergadering. Zaak A. Jaarverslag en Jaarrekening 2016 komt als besprekstuk terug in de raad. Door fracties is aangekondigd een motie in te dienen, maar ook hebben een aantal fracties aangegeven het stuk op basis van de bespreking mee terug te nemen.	
Spreekrecht publiek	nee	

RAADSBSLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2107452	Tiebot, Gijs	MID-FIN	
ONDERWERP			
Jaarverslag en jaarrekening 2016			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGLO BESLUIT:

1. Het jaarverslag 2016 van de gemeente Hengelo vast te stellen en de daarin opgenomen toelichting, analyses, conclusies en aanbevelingen, te aanvaarden als verantwoording van het college over het gevoerde beleid en beheer in 2016;
2. De lasten over het jaar 2016 vast te stellen op afgerond € 306.808.000, de baten op € 312.934.000
3. Het gerealiseerde resultaat te bepalen op € 6.126.000;
4. Dit resultaat als volgt te bestemmen:
 - een bedrag van € 51.000 als inhaalbudget voor de vervanging van speelplekken in 2017
 - € 475.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve "Ruimtelijke kwaliteit binnenstad" en
 - € 5.600.000 toe te voegen aan de algemene reserve;
6. Het balanstotaal ultimo 2016 vast te stellen op afgerond € 808.371.000 en het eigen vermogen na bestemming op afgerond € 38.300.000 (excl. jaarresultaat 2016).
7. De Reserve Warmtenet, de Reserve Lopende Projecten en de reserve Lening Schouwburg op te heffen.

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

Het college van B&W heeft het jaarverslag en de jaarrekening over 2016 opgesteld en biedt deze stukken ter vaststelling aan aan de gemeenteraad. In de programmarealisatie van het jaarverslag wordt verantwoording afgelegd over de inhoud van het gevoerde beleid en beheer. In de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over de financiën, die daarmee gemoeid waren. De jaarrekening sluit met een batig saldo van € 6.126.000.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGLO,

DATUM

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2107452	Bosveld, Dolf	MID-FIN	Ten Heuw
ONDERWERP			
Jaarverslag en jaarrekening 2016			

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

Op grond van art 197 van de Gemeentewet legt het college jaarlijks verantwoording af over het gevoerde bestuur d.m.v. het jaarverslag en de jaarrekening (samen de jaarstukken). Hierbij bieden wij u de jaarrekening en het jaarverslag over 2016 aan.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

De jaarstukken 2016 bestaan uit de programmaverantwoording en de jaarrekening. Met de programmaverantwoording wordt in de begrotingshoofdstukken ingegaan op de belangrijke inhoudelijke ontwikkelingen in 2016. De jaarrekening bestaande uit de balans per 31-12-2016, het overzicht van baten en lasten en de toelichtingen daarop, geeft inzicht in de financiële ontwikkeling in het verslagjaar. Het rekeningresultaat bedraagt 6,1 miljoen voordelig. De belangrijke financiële afwijkingen worden in hoofdstuk vier vermeld en in de toelichting op het overzicht van baten en lasten (hoofdstuk 7.4) per product nader geanalyseerd. Het batig saldo draagt bij aan de beoogde versterking van het gemeentelijk weerstandsvermogen.

Wij vragen uw raad het jaarverslag en de jaarrekening 2016 vast te stellen. Het college moet de vastgestelde jaarrekening en het jaarverslag in ieder geval vóór 15 juli aan Gedeputeerde Staten van Overijssel zenden.

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

1. Het jaarverslag 2016 van de gemeente Hengelo vast te stellen en de daarin opgenomen toelichting, analyses, conclusies en aanbevelingen, te aanvaarden als verantwoording van het college over het gevoerde beleid en beheer in 2016;
2. De lasten over het jaar 2016 vast te stellen op afgerond € 306.808.000, de baten op € 312.934.000
3. Het gerealiseerde resultaat te bepalen op € 6.126.000;
4. Dit resultaat als volgt te bestemmen:
 - een bedrag van € 51.000 als inhaalbudget voor de vervanging van speelplekken in 2017
 - € 475.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve "Ruimtelijke kwaliteit binnenstad" en
 - € 5.600.000 toe te voegen aan de algemene reserve;
6. Het balanstotaal ultimo 2016 vast te stellen op afgerond € 808.371.000 en het eigen vermogen na bestemming op afgerond € 38.300.000 (excl. jaarresultaat 2016).
7. De Reserve Warmtenet, de Reserve Lopende Projecten en de reserve Lening Schouwburg op te heffen.

FINANCIËLE ASPECTEN

zie hiervoor onder punt 4.

BIJLAGE(N)

Jaarverslag en jaarrekening 2016

Dit raadsadvies is vastgesteld door het college van B & W van Hengelo.

Erratum jaarstukken 2016 - Gemeente Hengelo

Aanleiding

Bij de afwikkeling van de accountantscontrole zijn nog een aantal aanpassingen naar voren gekomen. De wijzigingen hebben geen gevolgen voor het jaarrekening saldo en het bestemmingsvoorstel. Het zijn alleen tekstuele wijzigingen en aanvullende toelichtingen. Deze aanpassingen zijn verwerkt in bijgevoegde aangepaste versie van de jaarstukken 2016. Het doorvoeren van de aanpassingen is noodzakelijk om tot een oordeel van de accountant te komen.

Uw accountant (Deloitte) heeft bij de presentatie van bevindingen tijdens de politieke markt op 20 juni aangegeven dat de controle in de afrondende fase zat maar nog niet finaal was afgewikkeld. Uit de controle en de (interne) kwaliteitsreview bij Deloitte zijn nog een aantal zaken gekomen die we in bijgaande versie hebben verwerkt.

Hieronder wordt kort aangegeven welke aanpassingen zijn doorgevoerd. Deze zijn hierna per pagina nader toegelicht.

Pag. nr. oud	Pag. nr. nieuw	Omschrijving wijziging
84.	84.	Raadsbesluit nummer van de nota 'Scherper aan de wind' is toegevoegd
89.	89.	Kengetallen zijn aangepast. O.a. n.a.v. wijzigingen balanstotalen.
98.	98.	Overzicht is aangepast. De regel 'Waardering bedrijventerrein' in de tabel is bij Campus ondergebracht (beide regels zijn samengevoegd).
136.	136.	Tussenblad tussen paragrafen en jaarrekening is toegevoegd
136.	136 e.v.	Benamingen in de onderdelen van de balans en toelichting op de balans zijn aangepast aan het BBV
143 en 144.	145.	In het overzicht MVA is de voorziening NIEGG opgenomen onder de boekwaarde en niet meer apart inzichtelijk gemaakt. Daarnaast is de volgende tekst toegevoegd: De gemeente Hengelo maakt gebruik van de overgangsbepaling van het BBV die de mogelijkheid biedt om de marktwaardetoets van de NIEGG's tot en met 31 december 2019 uit te voeren. De komende jaren zal bekeken worden of er nog verder gebruik moet worden gemaakt van deze overgangsregeling.
145.	147.	Kolom begrote investeringsbedragen is toegevoegd.
146.	148.	De tekst over de verstrekte lening aan de Stichting Schouwborg is aangevuld met: en er ligt geen terugbetalingsverplichting op de lening.
149.	151.	Specifiek nummer van bijlage grondexploitatie genoemd waarnaar verwezen wordt.
150.	152.	Opmaak correctie: nummering aangepast in bullits.
151.	153.	Tabel geactualiseerd n.a.v. een formule fout in het model.
154.	156.	Van de voorziening grexen derden is de beginbalans aangepast, deze was vermeld als een dotatie in 2016. De voorziening grondwaterbeleid is toegevoegd aan Voorziening voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is en het kopje Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden is vervallen
156 t/m 159.	158. t/m 161.	Tabellen aangepast. Onder de overige schulden valt een bedrag ad € 417.917 inzake RC verhoudingen. Dit betreft echter het saldo van € 905.139 aan debet posities en € 1.323.056 aan credit posities. Dit is ten onrechte gesaldeerd in de jaarrekening en moest los gepresenteerd te worden onder de vorderingen en de schulden. Dit is niet gecorrigeerd, wel toegelicht dat dit het geval is.
161.	163.	Onder de 'Niet uit balans blijvende verplichtingen' is ook de VPB opgenomen. Wij zijn van mening dat er geen belastbare activiteiten zijn, echter dit is pas zeker wanneer er een definitieve aanslag is ontvangen.
162.	165.	Aansluiting gemaakt tussen de staat van baten en lasten (tabel op pagina 162) en de diverse financiële overzichten van de feitenkaarten in de programma's (hoofdstuk 5).
184.	220.	De verantwoording WNT is opgenomen als aparte bijlage onder 8.9
197.	198.	Tabel is aangepast: voorziening grondwaterbeleid is ondergebracht onder 'voorzieningen voor middelen van derden'. Daarnaast is de begin balans van de voorziening complexen derden aangepast (het totale saldo was als dotatie gepresenteerd).
199.	200.	De tekst onder voorziening afvalverwerking is aangepast in 'Voorziening' (i.p.v. reserve) en tekst voorziening rioolrenovatie is aangevuld met: Het betreft een voorziening voor middelen van derden omdat deze voorziening geen relatie heeft met het Gemeentelijk Rioleringsplan waarmee inzicht wordt geboden in het onderscheid onderhoud c.q. spaarcomponent van de vervangingsinvesteringen.
206.	207.	Tekst voorziening MVA is verwijderd en nieuwe tabel is ingevoegd. Zie ook de wijziging op pagina 98 en 143. (oud)
221.	223.	Tekst koppen van de tabel zijn aangepast.

Behandelveorstel

Onderwerp	Eerste Beleidsrapportage 2017		
Zaaknummer	2125197	Portefeuillehouder	Mariska ten Heuw
Belangrijkste beslis / - bespreekpunten	1. in te stemmen met de eerste beleidsrapportage 2017; 2. de begroting 2017 te wijzigen op basis van het overzicht financiële afwijkingen.		
Historie	Het kader van jaarlijkse P&C cyclus bestaat uit de beleidsbegroting, twee tussentijdse rapportages en het jaarverslag. U wordt de eerste beleidsrapportage 2017 aangeboden.		

Politieke Markt	28 juni 2017			
Voorzitter	Griffiemedewerker	Zaal	Domein	Duur
Roel Kok	Anke Haarhuis	MFA 't Berflo	Bestuur	60 min
Doel van de sessie	Oordeelsvorming			
Behandeladvies	Vergelijkbaar met vorig jaar behandelt het college de beleidsrapportage in de vorm van een Power Point Presentatie. Gedurende de presentatie is er de gelegenheid tot het stellen van vragen.			
Spreekrecht publiek	ja ☒ nee ☐		duur: maximaal 5 minuten	

Raad	4 juli 2017	
Doel van de sessie	Besluitvorming	
Behandeladvies	De raad wordt voorgesteld om te besluiten om in te stemmen met de eerste beleidsrapportage en de begrotingswijzigingen vast te stellen.	
Spreekrecht publiek	nee	

RAADSBSLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2125197	Bosveld, Dolf	MID-FIN	Ten Heuw
ONDERWERP			
Eerste Beleidsrapportage 2017			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGelo BESLUIT:

1. in te stemmen met de eerste beleidsrapportage 2017;
2. de begroting 2017 te wijzigen op basis van het overzicht financiële afwijkingen.

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

Met de eerste beleidsrapportage rapporteert het college over de inhoudelijke en financiële ontwikkelingen bij de uitvoering van de begroting 2017. Per saldo resteert er na deze Eerste Beleidsrapportage (€ 431.000 voordelig) een begrotingsoverschot van € 1.305.000.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGelo,

DATUM

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2125197	Bosveld, Dolf	MID-FIN	Ten Heuw
ONDERWERP			
Eerste Beleidsrapportage 2017			

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

Het kader van jaarlijkse P&C cyclus bestaat uit de beleidsbegroting, twee tussentijdse rapportages en het jaarverslag. Nu wordt u de eerste beleidsrapportage 2017 aangeboden. Evenals vorig jaar wordt de Berap in de vorm van een powerpoint presentatie behandeld.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

De inhoudelijke en financiële afwijkingen in de uitvoering van de begroting 2017 zijn toegelicht in de als bijlage opgenomen presentatie "Eerste Beleidsrapportage 2017".

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

1. in te stemmen met de eerste beleidsrapportage 2017;
2. de begroting 2017 te wijzigen op basis van het overzicht financiële afwijkingen;

FINANCIËLE ASPECTEN

Financieel: Per saldo resteert er na deze Eerste Beleidsrapportage (€ 431.000 voordelig) een begrotingsoverschot van € 1.305.000.

BIJLAGE(N)

1. Powerpointpresentatie "Eerste beleidsrapportage 2017";
2. Overzicht budgettaire effecten (Volgt na Politieke Markt van 21 juni)

Dit raadsadvies is vastgesteld door het college van B & W van Hengelo.

Hengelo

1^e beleidsrapportage 2017

Politieke markt
20 juni 2017

Agenda

- Algemeen beeld
- Bijzondere aandachtspunten
- Inhoudelijke ontwikkelingen
- Budgettaire ontwikkelingen
- Projecten/Kredieten
- Stand van zaken bezuinigingen
- Vragen
- Afsluiting

Algemeen beeld - 1e Beleidsrapportage 2017

- Zowel financieel als inhoudelijk liggen we op koers
- Geen grote afwijkingen
- In deze beleidsrapportage: de voortgang van een aantal majeure onderwerpen
 - Inhoudelijk
 - Financieel

Algemeen beeld

■ Macro-economische ontwikkeling (CEP 2017)

- Economische groei 2,1%
- Werkloosheid 4,9%
- Overschot op de begroting 0,5%
- Stijgende inflatie 1,6%

■ Rente ontwikkeling

- geen wijzigingen verwacht in rente beleid ECB
- rente-voorspellingen van de banken onveranderd

Hengelo

Bijzondere aandachtspunten

Sociaal domein - financieel

■ Ombuiging tekort 2017 en verder:

- Diverse maatregelen, zoals:
 - Bijstellen innovatiebudget
 - Preventie en vroegsignalering
 - Van maatwerk naar voorliggend
 - Maatregelen op jeugdhulp
- Uitgangspunten 'Met respect...' blijven leidraad

■ Goede monitoring financiële ontwikkeling!

Sociaal domein - algemeen

- Daling budgetten – toename hulpvragen
- Stijging aantal gezinnen met complexe en overstijgende problemen
- Integrale aanpak versus privacy
- Versterken accounthouderschap

Sociaal domein - algemeen

- Doorontwikkelen LEF projecten, zoals:
 - Jeugdkracht / Doe-gebied
 - Voorbereiden ouderschap
 - VSO-Pro
 - Dagbesteding
- Versterking en doorontwikkeling Wijkkracht
- Armoedebelaid-Kindpakket
 - Brede inventarisatie onder inwoners en instanties
 - Pakket van maatregelen voor 2017 en 2018 en verder

Binnenstad

- Centrummonitor: aanknopingspunten voor kansen binnenstad
- Samen met binnenstadspartners wordt gewerkt aan een integraal actieplan voor de binnenstad
- Samen met provincie, bureau Hengelo, SCH, SVH (stichting vastgoed Hengelo) is opdracht gegeven om het DNA van Hengelo te bepalen. Basis voor een bidbook en maatregelen binnenstad
- Horecavisie is gereed en wordt aangeboden aan de raad
- Terrassenbeleid: uitvoering is gestart
- Overige ontwikkelingen:
 - Nieuwe ondernemers in binnenstad, oplevering Pastorieplein, nieuwe verlichting marktplaats, opwaardering Prins Bernhardplantsoen.

Warmtenet

- Geen financiële afwijkingen ten opzichte raadsbrief eind maart
- 31 maart 2017 was de overdracht Warmtenet.
- Hoofdleiding ('Backbone' ter waarde van 17 mln. euro) is naar het noorden onder Twentekanaal door gebracht; aanleg loopt op schema.
- Locatie voor het energiestation DEC-Noord in het gebied Esrein bepaald; deze vervangt in 2018 3 tijdelijke warmtestations.
- Eindafrekening Ennatuurlijk a.g.v. 3 maand later closen binnen geraamd bedrag € 170.000.
- Duurzame restwarmte in tweede helft 2017 geleverd aan bedrijven en woningen zuidzijde Twentekanaal.

Hengelo

Inhoudelijke ontwikkelingen

Programma 1

Economie, werk en inkomen

■ 'Ken je klant'

- In regio Twente één systeem voor matchen werkzoekenden en vacatures (Sonar-WBS)

■ Governance werkplein

- Onder één aansturing
- Onderzoek naar mogelijkheid 3 extra werkcoaches per werkpleinlocatie (ESF en eigen bijdrage)
- Statushouders, 50+-ers en jeugdwerkloosheid

■ Nieuwe activiteiten ROZ:

- Move to social
- Intensivering SROI

Programma 2 & 3

Onderwijs, Jeugd, Welzijn en zorg

■ De Twentse Belofte - RMC

- bestrijding voortijdig schoolverlaten & creëren regionaal vangnet

■ Onderwijshuisvesting:

- Sluiting scholen en toekomstbestendige huisvesting

■ Huishoudelijke ondersteuning

- Kader HO in regionaal verband opgesteld
- Lokale varianten en prijzen

Programma 4 Sport en Cultuur

- Themahal sport
- Activiteiten sport en bewegen
- Kunstgras
- Rabotheater: incidentele subsidie
- Samenwerking:
 - OYFO
 - Metropool / ATAK
- Cultuureducatie primair onderwijs

Programma 5

Ruimtelijke ontwikkeling en mobiliteit

- Omgevingswet
 - Start voorbereiding implementatie
 - gestart met de raadswerkgroep en 'pilot Kanaalzone'
 - Implementatie niet voor 1-1-2019
 - Implementatieplan omgevingswet volgt eind dit jaar

Programma 6

Beheer Openbare ruimte & duurzaamheid

- Invoering omgekeerd inzamelen van start gegaan
- Energieactieplan (nieuwe energie Hengelo) ter vaststelling aangeboden aan de raad
- Gildebor
 - 1e conclusie: succesvol van start en goede samenwerking tussen Gemeente en SWB/Gildebor
 - DVO en werk-/procesafspraken zijn helder en worden goed nageleefd
 - Afhandeling meldingen kost nog iets meer tijd
 - Plaatsingen in kader arbeidsparticipatie

Programma 7

Bestuur, veiligheid en openbare orde

- Bestuurlijke Samenwerking in Twente:
 - Nieuwe Agenda van Twente: voorstel aan de 14 gemeenten
 - Bijdrage van € 7,50 per inwoner per jaar gevraagd

Programma 8

Financiën - Bedrijfsvoering

- **Programma Dienstverlening:**
 - Klantreizen
 - Landelijk interesse voor formuledenken
 - Cocreatie
- **Regionale samenwerking:**
 - ICT/SWB per 1 april 2017
- **Informatieveiligheid:**
 - Invoering Baseline Informatieveiligheid Nederlandse Gemeenten en ENSIA
 - Campagne I-bewustzijn

Programma 8

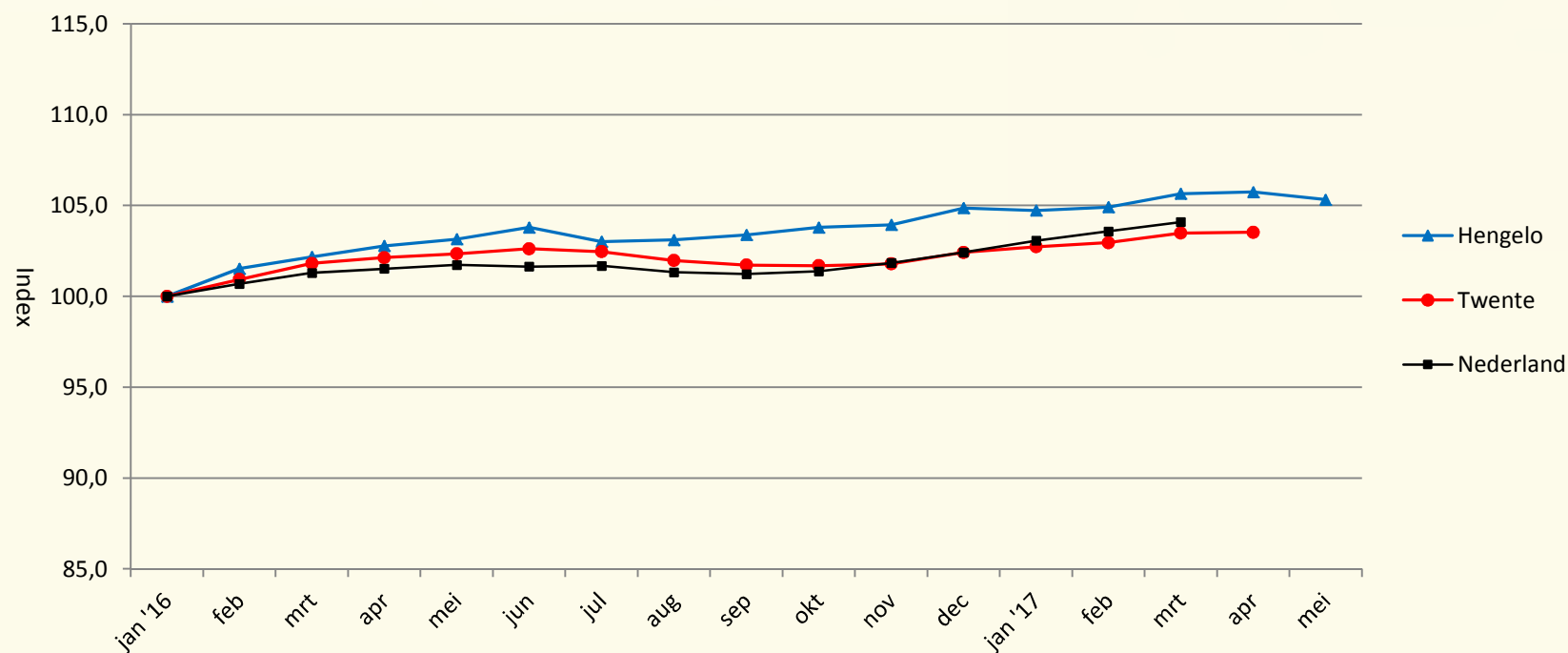
Financiën - Bedrijfsvoering

Generatiepact 2017

- **Minder werken door 60+ ers**
 - Doelgroep: 77 medewerkers
 - Deelnemers: 46 medewerkers (60%)
- **Instroom jongeren (tot 27 jaar)**
 - 12 formatieplaatsen
- **Dekking incidentele kosten uit de reserve organisatieontwikkeling**

Bestandsontwikkeling bijstandsuitkeringen

Opmerking 1: Het Twentse bijstandscijfer over mei is nog niet bekend.

Opmerking 2: Het landelijke bijstandscijfer over april en mei is nog niet bekend (Bron: CBS Statline).

Bestandsontwikkeling bijstand (P-wet)

Ontwikkeling bijstand (Participatiewet, incl. Ioaw/z)					(stand 31/12/2016 = 2.416)		
	Aantallen uitkeringen		Maandbedrag		Kosten		
Maand	Prognose aantal bijstands- uitkeringen	Werkelijk aantal	Prognose prijs per uitkering	Werkelijke prijs per uitkering	Prognose maandbedrag	Werkelijke kosten	Vershil prognose vs werkelijk
jan	2.414	2.413	€ 962	€ 976	€ 2.322.615	€ 2.354.121	€ -31.506
feb	2.423	2.421	€ 1.085	€ 1.052	€ 2.628.610	€ 2.547.621	€ 80.989
mrt	2.449	2.438	€ 1.170	€ 1.164	€ 2.865.220	€ 2.838.306	€ 26.914
apr	2.448	2.442	€ 1.143	€ 1.016	€ 2.797.176	€ 2.482.013	€ 315.163
mei	2.446	2.430	€ 1.158	€ 1.157	€ 2.831.174	€ 2.811.896	€ 19.278

NB De prijs per uitkering is afgerond op hele Euro's. Prijs x aantal is daardoor niet overal exact het maandbedrag.

Hengelo

Budgettaire ontwikkelingen

Budgettaire effecten programma's 1 - 4

product	omschrijving	kadernota	bedrag
610.1	Bijstandsverlening		222
614.1	Minimabeleid / beschermingswind	x	-280
623.1	WWB		75
421.2	Onderwijshuisvesting		44
480.6	RMC		0
511.1	Waterstaatskerk/Muziekschool (OYFO)		-45
531.1	Subsidie medegebruik kunstgrasveld		-20
531.1	FBK		-96

Budgettaire effecten programma's 5 - 8

product	omschrijving	kadernota	bedrag
214	Parkeren – extra afschrijving De Beurs	x	-300
214	Parkeeropbrengsten		+245
822	Leges omgevingsvergunningen	x	-500
560	Kermis		-60
001	Indexering vergoeding raadsleden	x	-35
004	Verzekeringspremie aansprakelijkheid		65
120	Bijdrage veiligheidsregio		190
914	Rente		250
921	Gemeentefonds – n.a.v. meicirculaire	X	676

Budgettaire effecten totaal

	bedrag
Saldo primitieve begroting	+385
Begrotingswijzigingen 2017	+489
Huidig begrotingssaldo	+874
Mutaties deze berap per saldo	431
Nieuw begrotingssaldo	+1.305

Hengelo

Projecten / Kredieten

Projecten - Wonen en Bedrijventerreinen

■ Wonen

- Verkopen en opties kavels boven verwachting

■ Bedrijventerreinen

- Met opties lopend jaar kunnen de prognoses worden gerealiseerd

Projecten

■ Badhuis – Ariënschool

- Omgevingsvergunning is aangevraagd, bestemmingsplanwijziging begin juni in College ter inzage.

■ Herhuisvesting ambtelijk apparaat

- Gunningsfase afgerond;
- In juni start bouw
- Gereed: 31 maart 2019

Projecten

■ HvZ

- Vereenigingsgebouw: levering gebouw verschoven van 15 juli naar 15 november door benodigde tijd verdere uitwerking plannen
- Bouwdeel 1 MTS: Onderzoek tijdelijke invulling bouwdeel 1 MTS afgerond, tijdelijke invulling is niet mogelijk.

■ Industrieplein / Skatepark

- Oplossen tekort op geraamd uitvoeringsbudget met alle betrokkenen
- Kijken naar mogelijkheden om kosten te besparen en om het plan te faseren
- Uitvoering van 2017 naar 2018

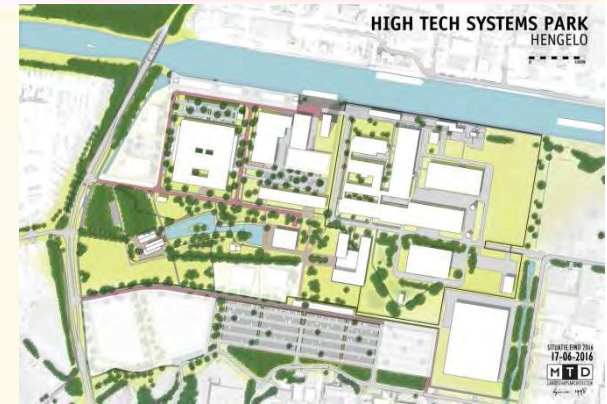

Projecten

■ High Tech Systems Parc

- Opgeleverd en uitgevoerd ruim binnen de bestaande kredieten,
- formele aanvraag ingediend bij Ontwikkelagenda om restant subsidie te gebruiken voor zuidelijk aanvoer HTSP

■ Enschedesestraat

- In opstartfase
- Koppeling met integraal actieplan

Stand van zaken bezuinigingen 2017

Taakstelling	Bedrag	Voortgang
Kermis	60.000	De taakstelling wordt in 2017 niet gerealiseerd
Overige bezuinigingen 2017 e.v. verwerkt in de begroting		

Besluitvormingstraject raad

- Van de presentatie/discussie worden audio opnames gemaakt.
- De PowerPoint sheets zijn vooraf beschikbaar.
- Daarnaast wordt de begrotingswijziging vastgesteld door de raad.

Bijlage 1

**OVERZICHT FINANCIËLE AFWIJKINGEN HOOFDFUNCTIES
MET TOELICHTING 1E BERAP 2017**

(betreft prognose te verwachten afwijking voor begrotingsjaar 2017)

Product	Budgettaire effecten 1 ^e berap 2017 Toelichting	Afwijking (x1.000) (+ = voordeel) (- = nadeel)	I = incid. S = struct.
610.1	Bijstandsverlening Lagere kosten PostNL. € 100K (V) De geprognosticeerde inkomsten voor 2017 zijn gebaseerd op het "nader voorlopig Buig-budget". De prognose is gebaseerd op gemiddeld 2.453 uitkeringen x prijs van € 13.805. € 233K (V) Voordeel op budget bijstandsuitkeringen. Onder meer door de gunstige conjunctuur en het "opdrogen" van de instroom van statushouders. € 166K (V) Nadeel door betaling loonkostensubsidies aan voormalige WA-jongers en oud-WSW'ers. Deze waren nog niet afzonderlijk in de begroting opgenomen, maar moeten eveneens uit het Buigbudget bekostigd worden. €283K (N) Hogere inkomsten uit terugvordering bijstand. € 49K (V) Niet begrote post voor trekkingsrechten Borne, gebaseerd op voorstel Hengelo (uit 2016). Bedrag staat ter discussie. € 150K (N) Participatiewet beheerskosten: lagere advieskosten. € 34K (V) Voordeel op Bbz (ROZ), met name door lagere uitkeringen. Waarschijnlijk als gevolg van aantrekkende economie. € 73K (V)	222	I
614.1	Minimabeleid / beschermingswind Hogere kosten voor langdurigheidstoeslag. Deze zijn het gevolg van de stijging van het aantal bijstandsgerechtigden en de stijging van het aantal klanten dat een langdurig beroep doet op de bijstand. € 52K (N) Hogere kosten voor bewindvoering. Dit is een tendens welke zich al jaren voordoet. Deze kosten zijn voor de gemeente niet beïnvloedbaar. € 170K (N) Overschrijding op budget bijzondere bijstand. Doet zich met name voor op de aanvullende bijstand voor jongeren onder de 21 door instroom statushouders en vso/pro jongeren (voorheen Wajong doelgroep). € 70K (N) Lagere kosten voor bijzondere bijstand in het kader van de Bbz. Deze blijven, evenals in 2016, waarschijnlijk als gevolg van de aantrekkende economie, fors binnen de begroting. € 52K (V) Ook bij de Stadsbank Oost Nederland zet zich de jarenlange stijging van de kosten van bewindvoering voort. € 40K (N)	-280	I
623.1	WWB Dit budget, dat beschikbaar is gesteld voor een gemeentelijke bijdrage in de kosten van huisvesting van statushouders, zal, onder voorbehoud van nieuwe ontwikkelingen op het gebied van de vluchtelingenproblematiek, naar verwachting dit jaar niet worden besteed. € 75K (V)	75	I
421.2	Onderwijshuisvesting : Er is in de meerjarenbegroting 2017-2020 abusievelijk € 44.300 extra op schade herstel geraamd. Dit bedrag kan afgeraamd worden ten gunste van de algemene dienst. De begroting voor schadeherstel is namelijk al vanaf 2016 met €100.000 structureel verhoogd. € 44K (V)	44	I
511.1	Waterstaatskerk / Muziekschool (OYFO) 24 mei jongsleden zijn de Muziekschool en Waterstaatskerk verkocht aan de Protestantse Gemeente Hengelo (PGH). Tot aan het vertrek van de Muziekschool uit het pand is het uitgangspunt dat gebruik door de Muziekschool en Wijkkracht zijn gegarandeerd. Sinds deze verkoop hoeven er geen eigenaarslasten meer te worden betaald. Daartegenover staat dat er geen huuropbrengsten meer zijn. Wél zal de gemeente Hengelo voor zolang de Muziekschool nog in het pand zit een huurovereenkomst aangaan met de PGH. Sinds 2014 is in de begroting niet verwerkt dat de Muziekschool geen huur meer hoeft te betalen voor de Waterstaatskerk. Hierdoor laat de begroting een te positief beeld zien van € 45.000,-. € 45K (N)	-45	I
531.1	Subsidie medegebruik kunstgrasveld Acht sportverenigingen die hun kunstgrasvelden openstellen voor medegebruik krijgen hiervoor een jaarlijkse bijdrage van € 2.500,-. Per abus is deze bijdrage in 2016 niet uitgekeerd. In 2017 wordt er in totaal € 20.000,- uitgekeerd die in 2016 voldaan had moeten worden>	-20	I

531.1	FBK Er lag een forse bezuinigingstaakstelling m.b.t. het FBK en de bijbehorende lasten in het kader van de bezuinigingen uit het Dekkingsplan 2013-2016 . Deze taakstelling werd gerealiseerd o.a. door de te ontvangen inkomsten te verhogen, waarbij het laatste betrekking heeft op de onderhandelingen met Golazo/Stg. FBK Games. Onder andere werd besloten het stadion beschikbaar te houden en stellen voor atletiek. De sponsorbijdrage aan FBK werd niet verlengd en van Golazo/Stg FBK werd verwacht dat er meerdere activiteiten werden gehouden om zo de inkomsten voor de Stg te verhogen. Echter blijkt dat de afgelopen jaren een aantal uitstaande rekeningen niet zijn betaald, ook 2017 zijn er nog geen middelen om bovenstaande te regelen. We hebben intussen incidenteel nog een tekort van € 96.076,-. € 96K (N)	-96	I
214.1	Parkeren (de Beurs) Bij de bouw van de parkeergarage De Beurs in 2004/2005 was voorzien in een totale investering van 4,5 miljoen. Hiervan bedroegen de investeringen in installaties € 375.000. Bij de oorspronkelijke exploitatieopzet is rekening gehouden met een afschrijvingstermijn van 40 jaar op de gebouwen en 10 jaar op installaties. In de staat van activa is de volledige investering gekoppeld aan een afschrijvingstermijn van 40 jaar.	-300	I
215.1	Parkeeropbrengsten Naar verwachting zullen de parkeerinkomsten € 245.000 hoger uitvallen dan geraamd (o.a. veroorzaakt door latere start bouwwerkzaamheden rond stadhuis).	245	I
822.1	Leges omgevingsvergunningen Tegenvallende opbrengst leges omgevingsvergunningen: nadeel €500.000	-500	I
560.6	Kermis Op basis van de verpachting zal de bezuiniging kermis in 2017 in zijn geheel niet gerealiseerd worden. Twee oorzaken: slechte conjunctuur kermissen en niet beschikbaar zijn van een deel van de binnenstad.	-60	I
001.1	Indexering vergoeding raadsleden Met het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden is een indexering met 4,9% aangekondigd. Dit leidt tot hogere lasten € 35.000	-35	S
040	Verzekeringspremie aansprakelijkheid De nieuwe overeenkomst kent een looptijd van 3 jaar. Derhalve begroting voor 3 jaar voordelig aangepast met € 65.000 per jaar.	65	I/S
120	Bijdrage Veiligheidsregio De primitieve begroting 2017 was nog gebaseerd op de bijdrage 2016. De voordelen van de gewijzigde financieringssystematiek waren daarin nog niet meegenomen.	190	S
914	Rente De geraamde rentelasten over langlopende leningen kan met €150.000 neerwaarts worden bijgesteld; de rentelasten over kort geld met €100.000	250	I
921	Gemeentefonds De meicirculaire geeft een voordeel van € 676.000 in 2017. Voor meer informatie verwijzen wij u naar bijlage 4 van de kadernota 2018-2021.	676	I

Totaal

431

Behandelaorstell

Onderwerp	A) Horecavisie Hengelo 2016, zaaknr. 2122868 Nieuw voorstel aangeboden na behandeling pol. markt 8 maart 2017
Onderwerp	B) Evaluatie preventie en handhavingsplan alcohol; zaaknr. 2070975
Historie	Ad A) De raad van de gemeente Hengelo heeft het Preventie en Handhavingsplan Alcohol "Een gezamenlijke verantwoordelijkheid" vastgesteld op 10 september 2014, dit is verplicht gesteld in artikel 43a van de Drank- en Horecawet (DHW). Tevens heeft de wetgever de verplichting opgelegd om één jaar na inwerkingtreding van het Preventie- en Handhavingsplan het beleid te evalueren. Deze evaluatie is weliswaar ruim twee jaar ná vaststellen van het Preventie- en Handhavingsplan, maar daardoor is een beter beeld te vormen van de effecten van de wetwijziging en de deels nieuwe gemeentelijke rol op gebied van preventie, toezicht en handhaving. Deze evaluatie geeft een aantal aanbevelingen op gebied van preventie, toezicht en handhaving. De uitkomsten van deze evaluatie zijn tevens gebruikt bij het opstellen van de nieuwe horecavisie voor Hengelo. Ad B) De huidige horecavisie is 20 december 2005 vastgesteld door de gemeenteraad. Door nieuwe ontwikkelingen en trends bleek het noodzakelijk de visie te actualiseren. Al geruime tijd is er ambtelijk en bestuurlijk met partners gewerkt aan het opstellen van de horecavisie voor Hengelo. Op 5 juli 2016 heeft het college de Ontwerp Horecavisie Hengelo 2016 vastgesteld en vrijgegeven voor inspraak, hiervan heeft de raad een afschrift ontvangen (2038408). Naar aanleiding van de inspraakreacties zijn er in de Horecavisie Hengelo 2016 wijzigingen aangebracht, beschreven in een staat van wijzigingen. Op hoofdlijnen is de visie niet gewijzigd. Op 8 maart is een beeldvormende politieke markt geweest. Deze politieke markt heeft samen met een vervolgoeverleg met de KHN geleidt tot twee wijzigingen in de Horecavisie: 1. de instaptijden zijn gewijzigd. Er gaan alleen een instaptijd gelden van 04:00 voor horecagelegenheden die langer open mogen blijven dan 04:00. 2. in de visie is opgenomen dat we gaan onderzoeken of het noodzakelijk is om beleid te formuleren rondom het aanbieden van overnachtingsmogelijkheden in de vorm van airbnb De politieke markt van 8 maart heeft géén aanleiding gegeven om de "evaluatie preventie en handhavingsplan alcohol" aan te passen.
Belangrijkste beslis- en bespreekpunten	M.b.t. de Evaluatie preventie en handhavingsplan alcohol wordt de raad gevraagd: - de evaluatie vast te stellen en daarmee ook in te stemmen met de conclusies en aanbevelingen op gebied van preventie, toezicht en handhaving. M.b.t de Horecavisie wordt de raad gevraagd: - in te stemmen met de behandeling van de zienswijzen zoals opgenomen in de "Nota behandeling zienswijzen Horecavisie Hengelo 2016," - in de "Ontwerp Horecavisie Hengelo 2016" wijzigingen aan te brengen zoals deze zijn opgenomen in de "Staat van wijzigingen Horecavisie Hengelo 2016", en - de Horecavisie Hengelo 2016 gewijzigd vast te stellen.

1^e Politieke Markt	8 maart 2017			
Voorzitter	Griffiemedewerker	Zaal	Domein	Duur
Vincent Mulder	Anke Haarhuis	Theaterzaal	Fysiek	105 min
Doel van de sessie	Beeldvormend voor beide voorstellen			
Behandeladvies	Deze politieke markt kent een beeldvormend karakter en een gezamenlijke bespreking van beide collegevoorstellen. Daarvoor kán onderstaande drie-trap als rode draad worden gehanteerd: - Evaluatie preventie en handavingsplan alcohol - Totstandkoming en inspraakreacties op concept- Horecavisie Hengelo - Collegevoorstel Horecavisie Hengelo 2016 De raad kan, onder leiding van de voorzitter, vrij met elkaar en de overige aanwezigen (belanghebbenden, college en ambtenaren) in gesprek over de nu voorliggende Evaluatie én de voorgestelde Horecavisie 2016. Indieners van zienswijzen worden, zoals gebruikelijk, via de website en Hengeloos Weekblad, uitgenodigd om aanwezig te zijn bij deze politieke markt en zijn tevens via mail op de hoogte gebracht van deze politieke markt.			
Spreekrecht publiek	Ja		Belangstellenden kunnen meepraten aan tafel. De voorzitter bewaakt de orde van de vergadering.	

2^e Politieke Markt	21 juni 2017			
Voorzitter	Griffiemedewerker	Zaal	Domein	Duur
Vincent Mulder	Anke Haarhuis	Theaterzaal	Fysiek	75 min
Doel van de sessie	Oordeelsvormend voor beide voorstellen			
Behandeladvies	De deelnemers aan de sessie worden nu gevraagd hun mening/oordeel te geven over beide voorstellen van het college, ter voorbereiding op besluitvorming in de raad. Daarbij zal worden gestart met de bespreking van de Horecavisie 2016. Voorgesteld wordt dat de fracties, opmerkingen over de evaluatie preventie en handavingsplan alcohol, direct in hun betoog mee nemen.			
Spreekrecht publiek	ja		duur: max. 5 minuten per inspreker	

Raad			
Doel van de sessie	Besluitvorming		
Behandeladvies			
Spreekrecht publiek	nee		

RAADSBSLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2070975	Rinket, Olaf	FYS-WBA	Sander Schelberg
ONDERWERP			
Evaluatie preventie en handhavingsplan alcohol			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGelo BESLUIT:

De evaluatie van het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol "Een gezamenlijke verantwoordelijkheid" vast te stellen.

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

In 2014 heeft de gemeenteraad het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol "Een gezamenlijke verantwoordelijkheid" vastgesteld. In 2016 is het plan geëvalueerd. Uit de evaluatie komt naar voren, dat vooral blijvend moet worden ingezet op het geven van voorlichting aan jongeren en ouders over de risico's en schadelijke gevolgen van het (overmatig) gebruik van alcohol. Waarbij het goed is de ouders (nog) nadrukkelijker te betrekken. Onderzocht is ook of de handhavingsstrategie en de daarbij behorende sanctionering en inzet van middelen effectief is gebleken. Voor wat betreft de toezichtstaak is vooral ingezet op hotspots. Deze inzet heeft effect gehad, maar vanwege het arbeidsintensieve traject is niet of nauwelijks gecontroleerd bij andere DHW vergunning-plichtige bedrijven in Hengelo. Gelet op de beperkte beschikbaarheid van uren zal het toezicht vooral blijven plaatsvinden op hotspots indien die zich voordoen.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGelo,

DATUM

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2070975	Rinket, Olaf	FYS-WBA	Sander Schelberg
ONDERWERP			
Evaluatie preventie en handhavingsplan alcohol			

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

In artikel 43a van de Drank- en Horecawet (DHW) is bepaald dat de gemeente verplicht is een preventie- en handhavingsplan op te stellen. Het plan bevat de hoofdzaken van het beleid met betrekking tot de preventie van alcoholgebruik door jongeren en de handhaving van de wet. De raad van de gemeente Hengelo heeft het Preventie en Handhavingsplan Alcohol "Een gezamenlijke verantwoordelijkheid" vastgesteld op 10 september 2014.

De wetgever heeft de verplichting opgelegd om één jaar na inwerkingtreding van het Preventie- en Handhavingsplan het beleid te evalueren. Deze evaluatie is weliswaar ruim twee jaar na vaststellen van het Preventie- en Handhavingsplan, maar daardoor is een beter beeld te vormen van de effecten van de wetwijziging en de deels nieuwe gemeentelijke rol op gebied van preventie, toezicht en handhaving. De evaluatie geeft een aantal aanbevelingen op gebied van preventie, toezicht en handhaving.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

Uit de evaluatie komt naar voren dat vooral blijvend moet worden ingezet op het geven van voorlichting aan jongeren en ouders over de risico's en schadelijke gevolgen van het (overmatig) gebruik van alcohol. Waarbij het goed is de ouders (nog) nadrukkelijker te betrekken. In het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol is tevens beschreven op welke wijze invulling gegeven wordt aan de toezichts- en handhavingstaken van de gemeente. Onderzocht is of de handhavingsstrategie en de daarbij behorende sanctionering en inzet van middelen effectief is gebleken.

Conclusie is dat het houden van toezicht arbeidsintensief is en dat voor deze nieuwe toezichtstaak geen extra formatie beschikbaar is. De werkzaamheden moeten binnen de beschikbare capaciteit van de afdeling Stadstoezicht en de afdeling Handhaving worden uitgevoerd. Voor wat betreft de toezichtstaak is vooral ingezet op hotspots. Deze inzet heeft effect gehad, maar vanwege het arbeidsintensieve traject is niet of nauwelijks gecontroleerd bij andere DHW vergunning-plichtige bedrijven in Hengelo. Gelet op de beperkte beschikbaarheid van uren zal het toezicht vooral blijven plaatsvinden op hotspots indien die zich voordoen.

Voor wat betreft het handhavingsmodel is het voorstel om hier enkele aanpassingen in te doen. Zoals de mogelijkheid om bij supermarkten het sanctiemiddel dwangsom in te kunnen zetten. Verder is een kleine wijziging voorgesteld in de sanctie op de 3^e overtreding van een horecaondernemer. Door aanpassing van de sanctie op de 3e overtreding is het handhavingsmodel en de sanctiestrategie meer in balans. De sanctiestrategie handhaving plan kan tussentijds worden gewijzigd en vastgesteld door de burgemeester.

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

De evaluatie van het Preventie- en Handhavingsplan vast te stellen en in te stemmen met de conclusies en aanbevelingen van de evaluatie op gebied van preventie, toezicht en handhaving.

FINANCIËLE ASPECTEN

De activiteiten op gebied van preventie zijn begroot. De toezichts- en handhavingstaak wordt uitgevoerd binnen de bestaande formatie.

BIJLAGE(N)

Evaluatie Preventie- en Handhavingsplan Alcohol "Een gezamenlijke verantwoordelijkheid".

Dit raadsadvies is vastgesteld door het college van B & W van Hengelo.

EVALUATIE PREVENTIE- EN HANDHAVINGSPLAN ALCOHOL

“Een gezamenlijke verantwoordelijkheid”

CONCEPT

Inhoudsopgave:

1.0 Inleiding

1.1	Algemeen	3
-----	----------	---

2.0 Landelijke en regionale onderzoeken

2.1	Algemeen	3
2.2	E-MOVO onderzoek 2015-2016	3
2.3	Landelijk onderzoek naleving leeftijdsgrens Drank- en Horecawet	4
2.4	Landelijk peilstationsonderzoek	5
2.5	Trimbos instituut	5

3.0 Preventie

3.1	Algemeen	5
3.2	Samenwerking met diverse partners	6
3.3	Halt	6
3.4	Tactus	6
3.5	GGD	7
3.6	Wijkkracht	7
3.7	Politie	8
3.8	Koninklijke Horeca Nederland	8

4.0 Risico terreinen en locaties

4.1	Algemeen	8
4.2	Risico locatie A: reguliere horeca	8
4.3	Risico locatie B: grote evenementen	9
4.4	Risico locatie C: detailhandel	9
4.5	Risico locatie D: paracommerciële instellingen	9

5.0 Toezicht en handhaving

5.1	Algemeen	10
5.2	Toezicht	11
5.3	Handhaving	11
5.4	Controles Stadstoezicht en opvolging	11

6.0 Conclusies en aanbevelingen

6.1	Algemeen	12
6.2	Conclusies	12
6.3	Aanbevelingen	13
6.4	Samenhang andere processen	14

1.0 Inleiding

1.1 Algemeen

In de Drank- en Horecawet (DHW) is de wet- en regelgeving rond alcoholgebruik en – verkoop vastgelegd. De handhaving daarvan is sinds 2013 gedecentraliseerd. Gemeenten hebben daarmee meer mogelijkheden om een effectief alcoholmatigingsbeleid te voeren. De DHW schrijft voor dat de gemeente elke vier jaar een Preventie- en Handhavingsplan alcohol opstelt. Het Preventie- en Handhavingsplan van de gemeente Hengelo is in augustus 2014 door de gemeenteraad vastgesteld. In het plan is het beleid beschreven met betrekking tot de preventie van alcoholgebruik door jongeren en de handhaving van de wet. Belangrijke wijziging in de DHW is dat de leeftijdsgrens waarop alcohol verkocht en geschonken mag worden vanaf 1 januari 2014 verhoogd is van 16 naar 18 jaar. In het gemeentelijk preventie en handhavingsplan is het toezicht op de naleving van de leeftijdsgrens één van de prioriteiten.

De wetgever heeft de verplichting opgelegd om één jaar na inwerkingtreding van het Preventie- en Handhavingsplan het beleid te evalueren. Deze evaluatie is weliswaar ruim twee jaar na vaststellen van het Preventie- en Handhavingsplan, maar daardoor is een beter beeld te vormen van de effecten van de wetwijziging en de deels nieuwe gemeentelijke rol op gebied van preventie, toezicht en handhaving.

Doelstelling van het beleid van de gemeente Hengelo, is dat we uiteraard willen voorkomen dat jongeren voor de 18e verjaardag beginnen met het drinken van alcohol. Verder willen we met ons beleid voorkomen dat jongeren meer gaan drinken, afhankelijk worden van alcohol en dat zich schadelijke gevolgen als gevolg van het overmatig gebruik van alcohol voordoen. Deze doelstellingen zijn opgenomen in het Preventie- en Handhavingsplan, maar is ook onderdeel van het regionale en lokale gezondheidsbeleid.

Op basis van landelijke en lokale onderzoeken, gesprekken met collega's, vertegenwoordigers van sportverenigingen, politie, jongerenwerk, Tactus, horecaondernemers en Koninklijke Horeca Nederland is in 2014 een risico-inventarisatie gemaakt. Daaruit is naar voren gekomen dat de grootste risico's op gebied van gezondheid en openbare orde zijn te verwachten in de reguliere nachthoreca en tijdens grote evenementen. Daarnaast is aangegeven dat gezondheidsrisico's te verwachten zijn door jongeren die thuis (in)drinken. In het gemeentelijk Preventie en Handhavingsplan Alcohol zijn in 2014 op basis van deze inventarisatie drie risico-terreinen genoemd. Dat zijn (1) gezondheidsrisico's, (2) openbare orde & leefbaarheidsproblematiek en (3) oneerlijke concurrentie. Door middel van onderzoek en gesprekken met bovengenoemde partijen is onderzocht of de destijds gemaakte risico-inventarisatie juist is geweest en of ons beleid moet worden aangepast.

2.0 Landelijke en regionale onderzoeken

2.1 Algemeen

De afgelopen tijd zijn landelijke en regionale onderzoeken gehouden waarbij het drinkgedrag van jongeren is onderzocht. De tendens uit deze onderzoeken komt overeen met wat de professionals van de verschillende instanties hebben waargenomen. Toch is het goed om de uitkomsten in deze evaluatie te benoemen. De uitkomsten kunnen bijdragen aan een effectievere aanpak van preventieve maatregelen.

2.2 E-MOVO onderzoek 2015-2016*

Het alcoholgebruik onder Hengelose jongeren in de tweede en vierde klas van het voortgezet onderwijs daalt in vergelijking met 2011. Van de tweedeklassers in Hengelo heeft 14% recent alcohol gedronken; bij de vierdeklassers is dat 61%. Bij 'recent alcohol gedronken' gaat

het zowel om enkele slokjes, als om één of meerdere glazen in de afgelopen 4 weken. Leerlingen van het vmbo drinken vaker dan havo/vwo leerlingen. Van de jongeren heeft 19% wel eens alcohol in een keet gedronken. Het recente alcoholgebruik onder jongeren in Hengelo daalde in de periode 2011-2015 van 68% naar 40%. De cijfers in Hengelo voor 'ooit' en 'recent' alcoholgebruik liggen hoger dan de Nederlandse gemiddelden.

Het "binqe" drinken is gemiddeld genomen iets minder geworden. Het zegt niets over de risicogroepen. Van "binqe" drinken is sprake, wanneer bij één gelegenheid vijf of meer drankjes worden genuttigd. Een kwart (25%) van de jongeren (2e en 4e klas voortgezet onderwijs) in Hengelo heeft recent vijf of meer drankjes op een feestje of andere gelegenheid gedronken. In 2011 was dit percentage hoger, namelijk 27%. Het recente percentage voor "binqe" drinken ligt boven het landelijk gemiddelde (22%).

Het drinkgedrag is wel zorgelijk. Van de jongeren is 17% de afgelopen 4 weken dronken of aangeschoten geweest. En 22% van de jongeren drinkt wel eens alcohol voordat ze uitgaan. Het indrinken gebeurt op allerlei plekken, maar het meest bij vrienden thuis. Ook de keet wordt genoemd, maar minder vaak. Drank wordt voornamelijk via vrienden verkregen. Een klein aantal jongeren (6%) slaagt erin om zelf alcohol te kopen. In E-MOVO is niet gevraagd hoeveel jongeren geprobeerd hebben om alcohol te kopen.

Een kwart van de ouders verbiedt alcohol. Een vijfde (20%) van de leerlingen drinkt thuis alcohol. Dit gebeurt veelal met goedkeuring van de ouders. 24% van de ouders verbiedt het gebruik van alcohol. Een derde van de leerlingen heeft met de ouders afspraken gemaakt om tot een bepaalde leeftijd geen alcohol te drinken.

*Het onderzoek is te vinden via de link:

<https://www.ggdtwente.nl/images/PROFESSIONALS/publicaties/RegiorapportEMOVO2015-2016.pdf>

2.3 Landelijk onderzoek naleving leeftijdsgrens Drank- en Horecawet*

In opdracht van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport is in 2016 een landelijk onderzoek gehouden naar de naleving op de verkoop van alcohol en tabak*. Voor de verkoop van alcohol en tabak zijn door Mystery-Shoppers (jongeren van 17 jaar) aankoop pogingen geënceneerd. In totaal zijn er 1.389 aankoop pogingen alcohol en 1.276 aankoop pogingen tabak uitgevoerd.

In 2016 bedraagt het gewogen totale nalevingscijfer (excl. thuisbezorgkanalen) voor de verkoop alcohol 35.8% en voor de verkoop van tabak 43.1%. De naleving voor de verkoop van alcohol is anno 2016 het hoogst bij ketensupermarkten (63.3%) en slijterijen (61.8%). Cafetaria's (28.6%), horecagelegenheden (26.6%), alcoholverkoopkanalen uit de categorie overige (24.8%) en sportkantines (16.7%) volgen op een tweede plek. De laagste naleving van 2.0% werd bij de verkoop van alcohol geconstateerd bij thuisbezorgkanalen.

In vergelijking met de gewogen nalevingspercentages voor alcohol en tabak uit 2015, zijn de nalevingspercentages in 2016 beiden significant gestegen. Bij de verkoop van alcohol is deze stijging waarschijnlijk toe te schrijven aan een significante stijging in de naleving bij slijterijen (stijging van 28.9%-punten), cafetaria's (stijging van 18.2%-punten), ketensupermarkten (stijging van 10.8%-punten) en horecagelegenheden (stijging van 10.4%-punten).

Concluderend blijkt uit deze resultaten dat, hoewel het nalevingspercentage voor zowel de verkoop van alcohol als tabak is gestegen ten opzichte van 2015, de naleving anno 2016 nog steeds laag is; het merendeel van de 17-jarige MysteryKids kon nog steeds alcohol of tabak zelfstandig

aankopen. De resultaten geven tevens aan dat, met uitzondering van ketensupermarkten, slijterijen, tabaksspeciaalzaken en tankstations, bij de resterende verkoopkanalen in het merendeel van de aankopen niet door de verkoper de leeftijd van de aspirant koper is vastgesteld door te vragen naar zijn/haar ID. Echter, het vragen naar ID blijkt, bij alle verkoopkanalen een hogere naleving op te leveren.

*Het hele onderzoek is te vinden via de link:

<http://nuchter.nl/wp-content/uploads/2016/07/Alcohol-en-tabaksverkoop-aan-jongeren-2016.pdf>

2.4 Landelijk peilstationsonderzoek*

Tussen 2011 en 2015 is het percentage scholieren van 12 tot en met 16 jaar dat ooit alcohol of tabak heeft gebruikt, fors gedaald. In 2015 daalde het aantal scholieren dat ervaring heeft met roken van 33% naar 23% en halveerde het percentage dagelijks rokers van 6% naar 3%. Het gebruik van alcohol onder jongeren in de afgelopen maand daalde van 38% in 2011 naar 26% in 2015. Voor het eerst is er ook bij 16-jarigen sprake van minder alcoholgebruik, dronkenschap en “binqe” drinken.

Opvallend is de wijze waarop jongeren aan alcohol komen. Eén op tien drinkende scholieren zegt de alcohol meestal zelf te kopen en 17% laat het door een ander kopen. Ruim twee derde van de jongeren krijgt de alcohol van vrienden, broers en zussen of ouders. Dit benadrukt het belang van goede voorlichting gericht op de sociale omgeving van jongeren. Hoewel er minder jongeren drinken, is de hoeveelheid alcohol die jongeren drinken fors. In dit patroon is geen verandering zichtbaar. Van de jongeren die drinken heeft 70% de afgelopen maand op een avond vijf of meer glazen gedronken en ruim 20% van hen drinkt in het weekend meer dan 10 glazen.

Voor nagenoeg alle indicatoren van gebruik en risicovol gedrag zijn er verschillen tussen scholieren van het VMBO en VWO; een hoger en meer intensief gebruik bij VMBO-ers vergeleken met VWO-ers. Zo rookt 7% van jongeren van VMBO-beroepsgerichte leerweg dagelijks tegenover slechts 1% van hun leeftijdsgenoten op het VWO. Hetzelfde patroon doet zich voor bij drinken: 12% van de drinkende VMBO-ers (beroepsgerichte leerweg) drinkt meer dan 20 glazen in een weekend tegenover 4% van de drinkende VWO-ers.

**Bron: Peilstationsonderzoek Scholieren/Leefstijlmonitor, Trimbos-instituut i.s.m. RIVM, 2015. Het Peilstationsonderzoek Scholieren werd in het najaar van 2015 uitgevoerd in opdracht van het ministerie van VWS. De kerngegevens uit het Peilstationsonderzoek Scholieren verschijnen om de vier jaar en geven een actueel beeld van het middelengebruik van jongeren in Nederland.*

2.5 Trimbos instituut

Volgens de Doodsoorzakenstatistiek van het CBS stierven in 2013 in totaal 844 mensen door alcohol als primaire doodsoorzaak. In 2014 ging het om 882 gevallen met alcohol als primaire doodsoorzaak. Over verkeersslachtoffers als gevolg van alcoholgebruik zijn onvoldoende cijfers beschikbaar. Er zijn in Nederland geen betrouwbare gegevens beschikbaar over het aandeel verkeersslachtoffers dat gerelateerd is aan alcohol. Er is in ziekenhuizen en bij de politie een onvolledige registratie van alcoholgebruik onder verkeersslachtoffers, waardoor de officiële gegevens een onderschatting zijn volgens het Trimbos instituut.

3.0 Preventie

3.1 Algemeen

Zoals in de inleiding al is genoemd hebben de wijzigingen in de Drank en Horecawet de gemeenten de verplichting opgelegd om een Preventie- en Handhavingsplan alcohol te hebben. Tevens is het een verplichting om dit plan (jaarlijks) te evalueren en om de vier jaar gelijktijdig met het gemeentelijk

gezondheidsbeleid door de gemeenteraad te laten vaststellen. Deze evaluatie is de eerste sinds het inwerking treden van het preventie en handavingsplan alcohol en is nog niet geïntegreerd met het gemeentelijk gezondheidsbeleid. Een aandachtspunt voor het komende jaar om hier samen met betrokken collega's in op te trekken. In de preventie en voorlichting aan jongeren en ouders moet onder de aandacht worden gebracht wat de risico's zijn van het overmatig nuttigen van alcohol en wat de schadelijke gevolgen daarvan zijn. Het signaal vanuit de professionele partners is dat ouders zich in veel gevallen niet of slecht laten aanspreken door voorlichters van bijvoorbeeld GGD, Tactus of HALT en zelf beter wet wat 'goed' is voor hun kind.

3.2 Samenwerking met diverse partners

Met diverse partners, zoals Tactus, Bureau Halt en GGD, wordt invulling gegeven aan het beleid dat gericht is op de gemeentelijke doelstellingen. Zowel met collega's van de afdeling Maatschappelijke Ontwikkelingen, maar ook met de samenwerkende partners is gesproken over het alcoholgebruik in het algemeen en in het bijzonder het alcoholgebruik onder jongeren. Er is gesproken met professionele partners, maar ook met besturen van sportverenigingen en eigenaren/bedrijfsleiders van supermarkten gesproken over het schenken en/of verkopen van alcohol aan 16 en 17 jarigen (of jonger). Opbrengst van deze gesprekken is dat de indruk bestaat dat jongeren van 16 en 17 jaar in de reguliere (nacht)horeca minder alcohol drinken. Dat is logisch omdat het in de horeca niet meer mag en veel nachthorecazaken laten geen jongeren onder de 18 jaar toe. De alcoholverkoop aan jongeren van 16 en 17 jaar is aan banden gelegd, maar een gedeeld zorgpunt is dat vooral in huiselijke kring (veel) alcohol wordt gedronken. Verder krijgen jongeren van 16 en 17 jaar (of jonger) toch alcohol via wederverstrekking. Uit gesprekken blijkt verder dat het overmatig alcoholgebruik in hoofdzaak plaatsvindt in huiselijke kring (indrinken) en tijdens de openingsuren van de nachthoreca. Het drinken op straat (openbare ruimte, schoolpleinen) is een minder groot probleem. De (bekende) hangjeugd en jeugdgroepen gebruiken op straat vaker (soft)drugs. Althans, dat is de indruk van de professionals.

3.3 Halt

Uit het gesprek met de contactpersoon van Halt komt naar voren dat sinds de wijziging van de leeftijdsgrens, Halt van mening is dat minder gedronken wordt door jongeren onder de 18 jaar. Dat is de winst die is geboekt. Jongeren beginnen later met drinken en het aantal Halt doorverwijzingen in Hengelo is de afgelopen twee jaar ook afgenomen. Het gevoel van de contactpersoon van Halt is dat er wel een verschuiving is in de richting van het gebruik van wiet en pillen. De activiteiten die door Halt worden georganiseerd, zoals lessen "omgaan met groepsdruk", lijken vruchten af te werpen. Het advies van de contactpersoon van Halt is dat gemeentelijke boa's de bevoegdheid moeten krijgen om te mogen doorverwijzen naar Halt. Nu wordt dit alleen door politie gedaan, maar het zou beter zijn dat de gemeentelijke boa's die mogelijkheid krijgen omdat daarmee effectiever kan worden opgetreden tegen jeugd (-18) die alcohol drinkt in de openbare ruimte (artikel 77e Wetboek van Strafrecht). In het kader van preventie is het belangrijk dat met kinderen en ouders van groep 7 en 8 van de basisschool en klas 1 en 2 van het voortgezet onderwijs gesproken wordt over alcohol en groepsdruk. HALT heeft hiervoor interactieve programma's die daarvoor gebruikt kunnen worden. Het blijkt dat jongeren in een groep makkelijker over te halen zijn om (meer) te drinken. Het erover praten met ouders en kinderen is een effectieve manier om jongeren te leren omgaan met groepsdruk.

3.4 Tactus

Vanuit Tactus wordt aangegeven dat het voor de groep jongeren beneden de 18 jaar nog steeds vrij eenvoudig is om aan drank te komen. Ervaring leert dat ouders het alcoholgebruik van hun kind bagatelliseren en toestaan dat ze alcohol drinken. In het algemeen blijkt dat daar waar (huis)regels zijn, kinderen minder drinken, dan wanneer er geen regels zijn. Er zijn hotspots waar veel gedronken wordt, zoals het indrinken thuis of bij vrienden. Dit is iets wat niet alleen door Tactus gesignaleerd wordt, maar ook andere partners geven dit signaal af. Er zijn indicatoren die duiden op een mogelijk alcoholprobleem of andere verslaving op latere leeftijd. Zoals roken op hele jonge leeftijd (12 en 13

jarigen), de thuissituatie waar het gebruik van alcohol “normaal” is en een laag opleidingsniveau. Het “kantelpunt” waarop jongeren het grootste risico lopen om in de problemen te komen met alcohol, maar ook andere middelen, ligt bij 16 jaar respectievelijk 21 jaar. Bij 16 jarigen zien of herkennen de ouders dan de eventuele problemen bij hun kind en ontstaat ook de bewustwording. Rond het 21ste levensjaar is het risico het grootst dat jongeren zelf ontdekken dat ze persoonlijke problemen hebben. Als dat niet herkend wordt door de omgeving, is het risico dat de persoonlijke problemen groter worden en dat ook het gebruik van alcohol toeneemt of een probleem wordt. Voor ouders is het van belang te blijven opvoeden. Het gedrag en ook het gebruik van alcohol door jongeren is erg afhankelijk van met wie ze omgaan en hoe beïnvloedbaar ze zijn. Groepsdruk speelt een grote rol in dat proces. Een belangrijke tip van Tactus is dat bij grote festivals de organisatie moet zorgen voor gratis water. Uit de cijfers van Tactus blijkt niet dat het alcoholgebruik toeneemt, maar dat alcohol wel het grootste probleem is.

3.5 GGD

In opdracht van de GGD is in 2016 het Emovo onderzoek gehouden (zie ook paragraaf 5.1). Dit is een trendonderzoek onder jongeren uit de 2e en 4e klas van het voortgezet onderwijs. Uit het onderzoek komt naar voren dat er een aantal zorgpunten zijn. Het “binqe” drinken (indrinken met sterke drank bij ouders thuis of in keet) is volgens de GGD een zorgelijke ontwikkeling. Daarnaast kan het aanpakken van “hotspot” café X die drank schenkt aan jongeren onder de 18 een golfbeweging geven naar andere kroegen die dan wel weer voor onder de 18 bereikbaar zijn (communicerende vaten). Er is duidelijk verschil in drinkgedrag (maar ook rookgedrag) tussen jongeren die een Vmbo of Havo, Vwo opleiding volgen. Bedenk hierbij dat er altijd verschil is in gezond leven tussen hoog en laag opgeleiden. Gemiddeld genomen leeft een hoog opgeleide inwoner zeven jaar langer dan een laag opgeleide en de hoog opgeleide leeft gemiddeld genomen ook langer in goede gezondheid.

De groep lager opgeleiden vormt dus een groter risico. Daarom is het belangrijk in de aanpak preventie hierop te focussen. Belangrijk is in elk geval dat in de preventieaanpak de ouders betrokken worden. Helaas wordt te vaak geconstateerd dat ouders/gezinnen waarvan professionals vinden dat die het nodig hebben er niet zijn. Met respect wordt door de GGD gekeken naar onorthodoxe aanpak in Haaksbergen waar ouders rechtstreeks werden aangesproken middels een brief. Ervaringen uit deze gemeente volgen en meenemen, is een optie. Tot slot wordt geconstateerd dat alcohol drinken volledig is geaccepteerd en normaal wordt gevonden, ook van de jeugd, in de Twentse Cultuur (met de tentfeesten, schuttersfeesten, de derde helft in de sportkantine). Wil je dit doorbreken dat moet er sprake zijn van cultuurverandering. Dat is lastig, maar niets doen aan preventie is de slechtste optie.

Het advies van de GGD is de ervaringen van het adolescentensprekkuur, de nieuwe puber periodieke gezondheidscheck, te benutten voor het ontwikkelen van preventief gezondheidsbeleid. Belangrijk is vooral het beleid aan te laten sluiten bij wat op school gebeurt. Zie ook de presentatie die op de Bestuurdersdag Publieke Gezondheid is getoond:

http://prezi.com/7m2dkgr3skng/?utm_campaign=share&utm_medium=copy&rc=ex0share

3.6 Wijkkracht

Uit het gesprek met de jongerenwerker van Wijkkracht komt naar voren dat het gebruik van alcohol een probleem is, maar dat ook een verschuiving te zien is naar het gebruik van xtc en softdrugs. De jongeren gebruiken vaker sterke drank en drinken minder bier. Het is immers “stoerder” om sterke drank te drinken. Hier speelt groepsdruk een belangrijke rol. Door jongerenwerkers van Wijkkracht worden jongeren wel gewezen op de schadelijke gevolgen en ook op het feit dat het verboden is om alcohol te drinken onder de 18 jaar. Er is een project gedraaid waarbij gezonde drankjes werden gemixt om jongeren ook te leren dat gezonde drankjes ook lekker kunnen zijn. De ervaring van Wijkkracht is dat jongeren door middel van sterke drank (mix) en/of pillen in een roes willen komen voorafgaand aan het uitgaan.

3.7 Politie

De ervaring van de politie is dat jongeren voor het uitgaan thuis of bij vrienden indrinken en daarna de binnenstad van Hengelo bezoeken. Dan is er vaak nog maar weinig alcohol nodig om aangeschoten of dronken te worden. Door de politie wordt dit als erg overlastgevend genoemd. De jongeren die thuis indrinken zetten dit voort in zaken waar voor 16 en 17 jarigen vrij makkelijk alcohol te scoren is. De ervaring van de politie sluit aan bij de ervaringen van de professionals zoals HALT, Tactus en GGD. Jongeren drinken meer thuis, proberen aan alcohol te komen op diverse manieren en gebruiken pilletjes of soft drugs om in een bepaalde gemoedstoestand te komen. Uit de incidentcijfers van de politie uit 2014 en 2015 en de gegevens van cameratoezicht is op te maken dat er in die periode een verschuiving van incidenten was van de hoek Pastoriestraat-Willemstraat en Marktsteeg naar de Beekstraat en de hoek Willemstraat-Langestraat. Deze locatie was in erg trek bij jongeren die met alcohol ook massaal buiten gingen staan. Ten aanzien van dergelijke 'hotspots' ziet de politie graag een snelle doorloop met betrekking tot handhaving. Daarmee kan de ondernemer eerder tot de orde worden geroepen met betrekking tot de overtreding en is de overlast daarmee ook eerder opgelost. Feit is dat in de late nachtelijke uren de meeste incidenten voorkomen. Overmatig alcoholgebruik en de late sluitingstijden van de nachthoreca dragen daar aan bij.

3.8 Koninklijke Horeca Nederland

De vertegenwoordiger van de KHN is tevreden over hoe het in Hengelo geregeld is. Dat wil zeggen de wijze waarop invulling is gegeven aan de paracommerciële bepalingen in de APV, maar ook de wijze waarop met toezicht en handhaving wordt omgegaan. Geen heksenjacht, maar wel aanpak van hotspots. Als risico is destijds (in 2014) genoemd mogelijke oneerlijke concurrentie met paracommerciële instellingen. Er is hierover ook gesproken met de vertegenwoordiger van de Koninklijke Horeca Nederland. Bij de Koninklijke Horeca Nederland zijn vrijwel geen klachten bekend over oneerlijke concurrentie over bijeenkomsten, feestjes en partijen en bijvoorbeeld sportkantines en andere paracommerciële instellingen in Hengelo

4 Risico terreinen en locaties

4.1 Algemeen

Volgens het Preventie- en Handhavingsplan liggen de grootste gezondheidsrisico's en problemen met de openbare orde en veiligheid in de horeca, bij grote evenementen en in de openbare ruimte zoals schoolpleinen. In hoofdstuk 3 zijn de ervaringen van de diverse partners als gevolg van de wijzigingen in de Drank en Horecawet beschreven. In dit hoofdstuk is beschreven in hoeverre de destijds opgestelde risico-inventarisatie overeenkomt met de ervaring van de afgelopen twee jaar. Behalve de grote evenementen die buiten plaatsvinden, is de openbare ruimte in deze evaluatie niet als risico locatie aangemerkt.

4.2 Risico loactie A: Reguliere horeca

Voor wat betreft de horeca in met name de Hengelose binnenstad, hanteren de meeste nachthorecazaken een minimum leeftijd van 18 jaar. Bij VIOS worden ook jongeren onder de 18 jaar toegelaten. Daar geldt een toegangsbeleid waarbij bij binnenkomst de leeftijd wordt gecontroleerd. Degenen die 18 jaar of ouder zijn, krijgen een polsbandje en kunnen alcohol kopen, zonder polsbandje niet. Dat werkt redelijk goed. Hoewel het niet 100% waterdicht is, werkt het in elk geval preventief. Het afgelopen jaar zijn twee horecazaken geweest waar stelselmatig alcohol geschonken werd aan jongeren onder de 18 jaar. Deze beide zaken zijn inmiddels gesloten. Conclusie is dat beide zaken voor behoorlijke overlast hebben gezorgd en dat hier veel uren toezicht in zijn gaan zitten. Aandachtspunt is de controle op hotspots, of beter gezegd het voorkomen dat hotspots ontstaan. In de vergunningverlening moet aan de voorkant aandacht worden besteed voor zover dat binnen de mogelijkheden ligt. Zoals bijvoorbeeld een gesprek met de (nieuwe) horeca ondernemer die een vergunning aanvraagt waarin wordt uitgelegd wat de Hengelose horecaspelregels zijn en wat de

consequenties zijn van het niet naleven van deze spelregels. In geval van twijfel onderzoek doen naar het levensgedrag van de aanvrager. Conclusie is dat vooral hotspots een risico vormen met betrekking tot gezondheid en verstoring van de openbare orde.

4.3 Risico locatie B: Grote evenementen

Het risico op verstoring van de openbare orde als gevolg van overmatig alcoholgebruik speelt zich in hoofdzaak af tijdens uitgaansavonden. In het bijzonder de nachten van zaterdag op zondag. Daarnaast is er als gevolg van overmatig alcoholgebruik een risico op verstoring van de openbare orde bij grotere evenementen in de binnenstad van Hengelo. Zoals Nacht van Hengelo, Tropical Night en Kerstmiddag. Tot op heden verlopen deze evenementen redelijk rustig, zonder grote incidenten. Die zijn er wel, maar er is geen sprake van ernstige verstoring van de openbare orde. De risico's met betrekking tot gezondheid als gevolg van overmatig alcoholgebruik en verstoring van de openbare orde lijken dus mee te vallen.

4.4 Risico locatie C: Detailhandel

Verkoop van alcohol aan minderjarigen in supermarkten lijkt geen probleem te zijn. De controle is streng en volgens de supermarkteigenaren bijna "waterdicht". Het kassapersoneel controleert de klanten die jonger lijken te zijn dan 25 jaar. Dat wil zeggen in geval van twijfel wordt gevraagd naar legitimatie. Verder is er een "controleknop" op de kassa waarbij een pop up scherm in beeld komt als alcohol afgerekend wordt. Om verder te kunnen afrekenen moet de leeftijd van de jonger dan 25 jaar lijkende persoon worden ingevoerd. Uiteraard blijft het mensenwerk en een fout (al of niet bewust) kan gemaakt worden. Er is gesproken met twee supermarkteigenaren. Zij geven beide aan dat het personeel getraind is op het proces rondom het verbod op de verkoop van alcohol aan 18- minners. Tijdens de werkoverleggen is dit onderwerp een vast agendapunt. Het lijkt dus goed te gaan in de supermarkten. Helaas heeft landelijk onderzoek uitgewezen dat in supermarkten ook alcohol verkocht wordt aan jongeren onder de 18 jaar. Waterdicht is het controlesysteem dus niet. Tijdens grote evenementen in de binnenstad van Hengelo zijn de verkooppunten van alcohol zoals supermarkten, de avondwinkel aan de Drienerstraat en de droge horeca (cafetaria's) in trek bij de (drinkende) jeugd. Niet dat klakkeloos alcohol verkocht wordt aan jongeren onder 18. Het komt uiteraard voor dat al of niet bewust alcohol verkocht wordt aan een jongere onder de 18, maar in veel gevallen is ook sprake van wederverstrekking. De 18+ jeugd koopt de alcohol en verkoopt (of geeft) het door aan de jongere onder de 18. Meer toezicht op de verkoop van alcohol in supermarkten en avondwinkel tijdens grotere evenementen is een aandachtspunt, met de kanttekening dat supermarkten het in het algemeen goed geregeld hebben.

4.5 Risico locatie D: Paracommerciële instellingen

Algemene plaatselijke Verordening

De gewijzigde Drank en Horecawet heeft de gemeente de verplichting opgelegd paracommerciële bepalingen op te nemen in een aparte verordening of in de APV. De gemeente Hengelo heeft ervoor gekozen om de paracommerciële bepalingen in de APV op te nemen. Deze bepalingen hebben betrekking op de schenktijden en op het houden van bijeenkomsten van persoonlijke aard. Er zijn in de APV drie categorieën paracommerciële instellingen genoemd, elk met een eigen regime met betrekking tot de tijden waarop alcohol geschonken mag worden. Dit leidt tot onduidelijkheid, in elk geval bij de toezichthouders. Het is op deze manier voor de boa's van de afdeling Stadtoezicht lastig te controleren en voor de paracommerciële instellingen is het ook niet duidelijk. Het is daarom beter om eenduidige regels te stellen. Bijvoorbeeld dat alcohol geschonken mag worden tot een uur na de laatste activiteit zoals is beschreven in de doelstellingen van de paracommerciële instelling. Op deze manier is het voor de boa's van de afdeling Stadtoezicht makkelijker om toezicht te houden en overtredingen van de schenktijden vast te stellen. In de horecavisie is aangegeven dat geen onderscheid meer gemaakt moet worden naar de aard van paracommerciële rechtspersonen. De

regels in de APV moeten voor alle paracommerciële rechtspersonen eenduidig zijn en gericht zijn op het voorkomen van oneerlijke concurrentie en op het verantwoord verstrekken van alcohol.

Verkoop van alcohol in paracommerciële instelling

De verkoop van alcohol in een sportkantine of clubhuis is een belangrijke inkomstenbron voor verenigingen. Het aan banden leggen van de verkoop van alcohol door de leeftijdsbeperking, het beperken van de schenktijden en het niet toestaan dat bijeenkomsten van persoonlijke aard worden gehouden waarbij alcohol wordt geschonken, is wellicht beter voor de gezondheid en oneerlijke concurrentie, maar minder goed voor de clubkas. Door het organiseren van andere activiteiten die niet in strijd zijn met wet- en regelgeving proberen verenigingen het inkomstenverlies te compenseren. De schenktijden zijn gekoppeld aan hun reguliere activiteiten, waarbij de paracommerciële rechtspersoon zelf nadere regels kan stellen. In de horecavisie is opgenomen dat de eindschenktijd op uiterlijk een half uur voor sluitingstijd wordt bepaald. In de APV geldt voor paracommerciële rechtspersonen als sluitingstijd 00:00 uur. Voor bijzondere gelegenheden die verband houden met de activiteiten van de paracommerciële rechtspersoon, zoals een jubileumfeest, geldt dat hiervoor een beperkt aantal keer een ontheffing van de sluitingstijd kan worden verleend.

Bijeenkomsten

In de Algemene Plaatselijke Verordening is de bepaling opgenomen dat het houden van bijeenkomsten van persoonlijke aard in paracommerciële instellingen waarbij alcohol geschonken wordt, niet is toegestaan. Destijds is door diverse sportverenigingen aangegeven dat ze überhaupt geen feesten en partijen in kantines of clubhuizen willen houden. Het legt een groot beslag op het vaak beperkte aantal vrijwilligers van de vereniging. Bovendien als een feest in een sportkantine wordt gehouden, gaat dit ten koste van beschikbaarheid van de kantine voor de eigen leden. Zij kunnen immers geen gebruik maken van de kantine of het clubhuis. Het blijkt dat hierover geen of weinig klachten of meldingen bij de gemeente bekend zijn. Dat wil niet zeggen dat het niet voorkomt dat er feestjes of partijen in sportkantines worden gehouden. Het ontbreekt het aan capaciteit bij de afdeling Stadstoezicht om hier intensiever op te controleren. In 2015 is er een handhavingstraject ingezet bij een voetbalclub die een "Oktoberfest" organiseerde in het clubhuis. Dit was een feest wat nadrukkelijk niet alleen voor de eigen leden bedoeld was, maar ook voor buitenstaanders. Het was ook niet gekoppeld aan een activiteit zoals genoemd in de statuten van de vereniging. Vanuit de afdeling Handhaving is hiertegen opgetreden en is een dwangsom opgelegd. De gedachte is dat dit een signaal is geweest voor andere verenigingen om erg terughoudend te zijn in het organiseren van bijeenkomsten van persoonlijke aard. Van oneerlijke concurrentie lijkt geen sprake te zijn.

Naleefgedrag

In het algemeen lijkt het dat verenigingen de zaken op papier goed voor elkaar hebben met betrekking tot alcoholbeleid. Het barpersoneel is op de hoogte van de regels en weet dat geen alcohol verkocht mag worden aan jongeren onder de 18. De eigen leden zijn veelal bekend bij het barpersoneel, de leden van de bezoekende club natuurlijk niet. Toch is het algemene signaal dat de verkoop van alcohol aan 18-minners niet voorkomt. Althans niet bewust. Verder wordt bij veel sportverenigingen geen alcohol verkocht tijdens de wedstrijden van de jeugd. Het landelijk onderzoek naar het naleefgedrag wijst uit dat het naleefgedrag nog geen 17% is. Dus het controleren van (sport)verenigingen op het schenken van alcohol aan jongeren onder de 18 jaar lijkt op basis van het naleefgedrag nuttig.

5 Toezicht en handhaving

5.1 Algemeen

In het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol is beschreven op welke wijze invulling gegeven wordt aan de toezichts- en handhavingstaken van de gemeente en hoeveel uur daarvoor beschikbaar is per

jaar. Onderzocht is of de handhavingsstrategie en de daarbij behorende sanctionering en inzet van middelen effectief is gebleken. Verder is door middel van interviews onderzocht of de verkoop van alcohol aan minderjarigen een risico is voor de in het Preventie- en Handhavingsplan genoemde locaties.

5.2 Toezicht

Vanaf 2013 ligt de toezichtstaak niet meer bij de NVWA, maar bij de gemeente. Voor de gemeente Hengelo geldt dat het toezicht op de DHW is ondergebracht bij de afdeling Stadstoezicht. Om deze toezichtstaak goed te kunnen uitvoeren zijn vijf medewerkers van de afdeling Stadstoezicht opgeleid als DHW toezichthouder. De boa's zijn qua kennis en opleiding goed uitgerust om deze taak naar behoren te kunnen uitvoeren. Dat is positief, maar er is de afgelopen jaren wel een aantal knelpunten geconstateerd. De gereserveerde 200 uur blijkt in de praktijk veel te weinig te zijn om te toezichtstaak afdoende te kunnen uitvoeren. Met de overgang van de nieuwe DHW taken is geen personeel en/of budget overgegaan van de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA) naar de gemeente. Het toezicht door de boa's van de afdeling Stadstoezicht in 2014 heeft vooral plaatsgevonden op een aantal hotspots, maar ook in supermarkten en andere verkooppunten van alcohol. In 2015 en 2016 is uitsluitend (ad hoc) toezicht geweest op een aantal hotspots. Daar waar overtredingen zijn geconstateerd als opvolging de sanctiestrategie zoals in het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol is vastgelegd.

5.3 Handhaving

De gemeente kent bestaand handhavingsbeleid voor de horeca. Het "Handhavingsbeleid Horeca 2010". Dit beleid is gericht op bepaalde overtredingen die door de horecaondernemer begaan kunnen worden. Zoals overtreding van de sluitingstijd of het niet aanwezig zijn van de leidinggevende. Het huidige systeem van handhaving is gericht op het "repareren" van de overtreding. In feite is het oude sanctiemodel van voor 2013 aangepast en uitgewerkt naar de nieuwe regels zoals zijn vastgelegd in het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol. Het horeca handhavingsbeleid van de gemeente is gericht op herstel van de overtreding en niet gericht op het bestraffen van de ondernemer die zich niet aan de regels houdt. Ten aanzien van handhaving bij niet DHW-plichtige bedrijven, zoals supermarkten, is het effectiever om qua sanctie het instrument "dwangsom" in te kunnen zetten in plaats van de sancties zoals zijn opgenomen in het huidige handhavingsmodel. De wet biedt deze mogelijkheid en deze sanctionering sluit beter aan op de niet DHW plichtige bedrijven. Het voorstel is daarom deze mogelijkheid van sanctioneren in het handhavingsmodel van het preventie en handhavingsplan op te nemen.

5.4 Controles Stadstoezicht en opvolging

De afgelopen periode zijn diverse horecagelegenheden, supermarkten, overige winkels en diverse sportverenigingen bezocht. De steekproefsgewijze acties zijn gericht op leeftijdsgrenzencontroles en controles op vergunningen. Tijdens de controles zijn in hoofdzaak overtredingen geconstateerd met betrekking tot de inrichtingseisen en op de "hotspots" en verkoop van alcohol aan jongeren onder de 18 jaar. Uit de bevindingen tijdens een schouw van boa's van de afdeling Stadstoezicht uit november 2014 blijkt dat in veel horecagelegenheden niet gevraagd wordt naar leeftijd als alcohol wordt besteld door jongeren waarvan het lijkt dat ze de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt. Dat was zeker niet bij alle zaken die zijn bezocht het geval. Daarnaast is er veel tijd gaan zitten in gelegenheden waar structureel het niet goed geregeld was ("hotspots").

Arbeidsintensief traject toezicht en handhaving

Wat bij de afdeling Stadstoezicht opvalt, dat is het lange traject met betrekking tot handhaving van gelegenheden ("hotspots") die bijzondere aandacht verdienen. Er moeten immers meerdere controles worden gehouden. Deze controles zijn altijd met twee personen en vinden plaats in de weekenden en/of avonden. Voor wat betreft het houden van toezicht met betrekking tot de casus Stief Kwartietje

is in 2016 ongeveer 230 uur besteed waarvan 180 uur aan toezicht ter plaatse en 50 uur juridische ondersteuning. Nadat er een overtreding is geconstateerd en hiervoor een sanctie is uitgegaan, moet opnieuw gecontroleerd worden of de eigenaar zich nu wel aan de regels houdt. Indien het probleem met de naleving structureel is, kan het daardoor een langdurig handhavingstraject worden waar veel tijd in gaat zitten. Bovendien speelt herkenning een rol. De toezichthouders worden na een controle doorgaans wel herkend en daardoor is dit een beperking van de inzet. Om die reden is er ook uitwisseling met toezichthouders van andere gemeenten. Nadeel daarvan is dat de lokale situatie bij de toezichthouders van andere gemeenten minder bekend is waardoor het toezicht minder effectief is. Ervaring bij andere gemeenten is dat zij beleid hebben waarbij harder opgetreden kan worden indien dit nodig blijkt te zijn. Onderzocht moet worden of andere handhavingsinstrumenten ingezet kunnen worden, of een andere strategie, waarbij meer gekeken moet worden naar de ernst van de overtreding. Bijvoorbeeld als meerdere overtredingen tegelijk worden geconstateerd, dat stappen in het handhavingproces kunnen worden overgeslagen.

De sanctiestrategie zou dus anders ingericht kunnen worden, waarbij ook rekening gehouden moet worden met de omstandigheden van de overtreding(en) en waarbij aansluiting bestaat bij supermarkten of paracommerciële rechtspersonen. Al met al kosten de controles veel tijd: één goede controle kost ongeveer 50/60 uur. Twee mensen constateren binnen mogelijke overtredingen en twee mensen buiten om de (mogelijke) minderjarigen op te vangen. Indien het inderdaad gaat om minderjarigen, dan worden ook de ouders meteen benaderd en wordt een rapport van bevindingen opgesteld. Vaak hebben kleinere gemeenten meer uren gereserveerd voor de DHW toezichtstaak, dan de 200 uur zoals de gemeente Hengelo als proef heeft gereserveerd. De insteek van toezicht moet zijn vooral te controleren daar waar sprake is van pure commerciële belangen en het schenken aan minderjarigen een rol speelt. Aandachtspunt is dat bij meer toezicht ook meer overtredingen worden geconstateerd waar opvolging aan gegeven moet worden door de afdeling Handhaving. Ook daar moet rekening worden gehouden met extra capaciteit of verschuiving van werkzaamheden.

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 Algemeen

Voor deze evaluatie zijn diverse personen geïnterviewd. De uitkomsten van deze interviews geven een goed beeld van de Hengelose situatie. De conclusie is dat het preventiebeleid in grote lijnen voldoet, maar dat voor in de toezichthoudende rol de beschikbare capaciteit voor DHW toezicht een knelpunt is. Er worden enkele aanbevelingen gedaan die ter verbetering moeten leiden op gebied van gezondheidsrisico's, verstoring van de openbare orde en veiligheid, oneerlijke concurrentie, preventie, toezicht en handhaving en regelgeving.

6.2 Conclusies

Preventie

Uit gesprekken met professionals blijkt dat jongeren met een laag opleidingsniveau, een thuissituatie waar het drinken van alcohol "normaal" is en jongeren die al op hele jonge leeftijd beginnen met roken (12 a 13 jaar) het grootste risico lopen om in de problemen te komen met alcohol. Vooral het thuis (in)drinken wordt door alle betrokkenen als risico genoemd. In grote lijnen is het overmatig alcoholgebruik *tijdens* het uitgaan een minder groot probleem. Dat geldt ook voor het bezoek aan grote evenementen en "hangen" in de openbare ruimte zoals schoolpleinen of winkelcentra. Als een jongere alcohol wil drinken is dat vrij makkelijk te verkrijgen, het naleefgedrag is immers slecht (gemiddeld rond de 35%). Daarnaast is het gebruik van alcohol erg in de Twentse samenleving en cultuur ingebakken. Uit onderzoek blijkt dat de meest ingrijpende instrumenten het grootste positieve effect hebben op de publieke gezondheid. Dat geldt ook voor beperkingen van leeftijd, de locatie en de tijd van de verkoop van alcohol bevorderen de publieke gezondheid het meest.

Toezicht en handhaving

Conclusie is dat het houden van toezicht arbeidsintensief is en dat in 2014 slechts 200 uur beschikbaar was voor toezicht op zo'n 300 zaken met een van kracht zijnde drank- en horecaverunning. Voor deze nieuwe toezichtstaak is geen extra formatie beschikbaar en de werkzaamheden moeten binnen de beschikbare capaciteit worden uitgevoerd. Dat geldt ook voor de uren die door de afdeling Handhaving zijn besteed aan de juridische opvolging. Als voorbeeld de inzet voor handhaving Stief Kwartiertje:

Daarbij ging het om het doorlopen van het hele handhavingstraject volgens het huidige handhavingsmodel. Dat zijn de volgende acties:

- Opstellen waarschuwing
- Voornemen 1ste sanctie -> behandeling zienswijze -> nemen besluit 1ste sanctie
- Voornemen 2de sanctie -> behandeling zienswijze -> nemen besluit 2de sanctie
- Voornemen 3de sanctie -> behandeling zienswijze -> nemen besluit 3de sanctie

Het gaat dus om 10 handelingen waar gemiddeld 7 uur voor gerekend wordt. Dat komt in totaal op +/- 70 uur. Daarbij zitten ook de gesprekken, afstemming overleggen en bezwaar, voorlopige voorziening en beroep. Mocht ook een hoger beroepsprocedure gaan volgen dan gaat het richting de 100 uur.

Voor wat betreft het handhavingsmodel kan gesteld worden dat het voorziet in de handhaving bij bedrijven die in het bezit zijn van een drank- en horecaverunning, maar niet aansluit bij supermarkten en paracommerciële rechtspersonen. De handhavingsstrategie en de daarbij behorende sanctionering van de gemeente Hengelo is reparatoir van karakter en is in feite gericht op de reguliere horeca. Het handhavingsbeleid is wel effectief gebleken en er is geen reden om dit beleid structureel aan te passen, maar er bestaat wel aanleiding (kleine) wijzigingen door te voeren.

6.3 Aanbevelingen

Preventie

Voor wat betreft voorlichting aan jongeren over de gevaren en risico's van alcoholgebruik, is het goed de om ouders nadrukkelijker te betrekken. Zij hebben een grote verantwoordelijkheid in de opvoeding, maar vaak zijn ze te tolerant naar hun kinderen en staan toe dat hun zoon of dochter die nog geen 18 jaar oud is alcohol drinkt. Zorg dat in de voorlichting aan jongeren het thema "groepsdruk" ruim aan bod komt.

Samenvattend:

- Blijf doorgaan met het geven van voorlichting aan jongeren en ouders;
- Thuis indrinken is een risico, neem dit mee in de preventieaanpak;
- Heb aandacht voor risicogroepen zoals laag opgeleiden en kinderen die al op hele jonge leeftijd zijn begonnen met roken;
- Zet in op het thema omgaan met "groepsdruk";
- Blijf inzetten op doorverwijzen naar (Alco)HALT voor jongeren onder de 18 jaar;
- Laat de organisatie van grote evenementen (festivals) zorgen voor gratis water.

Toezicht en handhaving

Om de toezichtstaak goed te kunnen uitvoeren, moet inzichtelijk gemaakt worden waar de risico's liggen en hoeveel uren nodig zijn voor toezicht. Op basis van de inventarisatie structureel meer uren reserveren voor DHW toezicht en dit in het jaarplan opnemen. Door monitoring gedurende het jaar duidelijk aangeven waar de uren aan besteed worden of zijn. Het blijkt dat de "hotspots" onevenredig veel aandacht vragen voor toezicht en handhaving. Voor handhaving bij DHW plichtige bedrijven is het

voorstel de sanctionering aan te passen voor wat betreft de 3e overtreding. Waarbij het schorsen van de vergunning een nieuwe stap in het sanctiemodel is. De sanctiestrategie ziet er dan als volgt uit:

Overtreding ondernemer	Actie
1 ^e overtreding	Opmaken PV of rapport door politie/stadstoezicht. Waarschuwing gemeente.
2 ^e overtreding binnen één jaar na de 1 ^e overtreding	Opmaken PV of rapport door politie/stadstoezicht. Vooraankondiging toepassen sanctie door burgemeester. Besluit: 4 weken 3 uur eerder dicht t.o.v. reguliere sluitingstijd of schenktijd
3 ^e overtreding binnen één jaar na de 2 ^e overtreding	Opmaken PV of rapport door politie/stadstoezicht Vooraankondiging toepassen sanctie door burgemeester. Besluit: schorsen vergunning voor maximaal 12 weken*.
4 ^e overtreding binnen één jaar na de 3 ^e overtreding	Opmaken PV of rapport door politie/stadstoezicht Vooraankondiging intrekken vergunning door burgemeester. Besluit: Intrekken vergunning

**Door aanpassing van de sanctie op de 3e overtreding is het handhavingsmodel en de sanctiestrategie meer in balans. Het preventie en handhavingsplan plan kan tussentijds worden gewijzigd zonder dat het opnieuw door de raad vastgesteld hoeft te worden.*

Samenvattend:

- Inventariseer hoeveel uur nodig is voor structureel toezicht bij bedrijven en instellingen waar het risico op slecht naleefgedrag en maatschappelijke onrust het grootst is;
- Op basis van deze inventarisatie extra formatie bij de afdelingen Stadstoezicht en Handhaving of capaciteit vrij maken door keuzes te maken wat niet meer gedaan zal worden;
- Pas de derde stap in het handhavingsmodel/sanctiestrategie aan: "schorsen van de vergunning voor maximaal 12 weken" in plaats van "twee weken 4 uur eerder dicht" zoals hierboven is aangegeven;
- Leg ook instrument dwangsom vast in het handhavingsmodel, waarvan gebruik gemaakt kan worden in geval van een supermarkt of paracommercieel rechtspersoon.

6.4 Samenhang andere processen

Gemeentelijk gezondheidsbeleid

De wettelijke verplichting vanuit Drank- en Horecawet is om iedere vier jaar een Preventie en Handhavingsplan Alcohol door de gemeenteraad vast te laten stellen. De Drank- en Horeca Wet verbindt de ontwikkelingscyclus van het volgende Preventie en Handhavingsplan op die van de lokale nota's gemeentelijk gezondheidsbeleid. Ook gemeentelijke nota's gezondheidsbeleid kennen vanuit de wet Publieke Gezondheid (WPG) een wettelijk verplichte cyclus van –in principe- vier jaar. Deze cyclus hangt direct samen met de presentatie van een landelijke beleidsnota gezondheidsbeleid door de minister van VWS waarna gemeenten in de regel twee jaar de tijd krijgen om eigen beleid op te stellen.

Uitvoeringsprogramma VTH 2017 Hengelo

Dit uitvoeringsprogramma voor het jaar 2017 biedt een overzicht van de vergunningen-, toezichts- en handhavingsactiviteiten en daaruit voortvloeiende producten binnen de sector Fysiek. Voor wat betreft de activiteiten drank en horeca is daarin opgenomen toezicht en handhaving conform het handhavingsbeleid. Er is besloten om 200 uur beschikbaar te stellen vanuit aanwezig toezicht capaciteit. Er is nog niet bepaald ten koste van welke werkzaamheden dit gaat. De juridische

capaciteit die nodig is voor opvolging zal bij meer uren toezicht ook groter moeten zijn. Het Uitvoeringsprogramma VTH 2017 is op 10 januari 2017 vastgesteld door het college.

Horecavisie

In de horecavisie wordt het instrument exploitatievergunning genoemd. Daarmee kan worden gereguleerd waar en onder welke voorwaarden een café, restaurant, discotheek of snackbar mag worden geëxploiteerd. De aanwezigheid van horeca kan een negatieve invloed op de openbare orde, de leefbaarheid en/of de veiligheid of zorgt dit anderszins voor overlast. We streven ernaar om deze negatieve gevolgen in het voortraject beter te kunnen beheersen door het inzetten van het instrument Exploitatievergunning. Concrete uitwerking introductie exploitatievergunning binnen half jaar na vaststelling van de horecavisie door de raad.

CONCEPT

Behandelaorstell

Onderwerp	A) Horecavisie Hengelo 2016, zaaknr. 2122868 Nieuw voorstel aangeboden na behandeling pol. markt 8 maart 2017
Onderwerp	B) Evaluatie preventie en handhavingsplan alcohol; zaaknr. 2070975
Historie	Ad A) De raad van de gemeente Hengelo heeft het Preventie en Handhavingsplan Alcohol "Een gezamenlijke verantwoordelijkheid" vastgesteld op 10 september 2014, dit is verplicht gesteld in artikel 43a van de Drank- en Horecawet (DHW). Tevens heeft de wetgever de verplichting opgelegd om één jaar na inwerkingtreding van het Preventie- en Handhavingsplan het beleid te evalueren. Deze evaluatie is weliswaar ruim twee jaar ná vaststellen van het Preventie- en Handhavingsplan, maar daardoor is een beter beeld te vormen van de effecten van de wetwijziging en de deels nieuwe gemeentelijke rol op gebied van preventie, toezicht en handhaving. Deze evaluatie geeft een aantal aanbevelingen op gebied van preventie, toezicht en handhaving. De uitkomsten van deze evaluatie zijn tevens gebruikt bij het opstellen van de nieuwe horecavisie voor Hengelo. Ad B) De huidige horecavisie is 20 december 2005 vastgesteld door de gemeenteraad. Door nieuwe ontwikkelingen en trends bleek het noodzakelijk de visie te actualiseren. Al geruime tijd is er ambtelijk en bestuurlijk met partners gewerkt aan het opstellen van de horecavisie voor Hengelo. Op 5 juli 2016 heeft het college de Ontwerp Horecavisie Hengelo 2016 vastgesteld en vrijgegeven voor inspraak, hiervan heeft de raad een afschrift ontvangen (2038408). Naar aanleiding van de inspraakreacties zijn er in de Horecavisie Hengelo 2016 wijzigingen aangebracht, beschreven in een staat van wijzigingen. Op hoofdlijnen is de visie niet gewijzigd. Op 8 maart is een beeldvormende politieke markt geweest. Deze politieke markt heeft samen met een vervolgooverleg met de KHN geleidt tot twee wijzigingen in de Horecavisie: 1. de instaptijden zijn gewijzigd. Er gaan alleen een instaptijd gelden van 04:00 voor horecagelegenheden die langer open mogen blijven dan 04:00. 2. in de visie is opgenomen dat we gaan onderzoeken of het noodzakelijk is om beleid te formuleren rondom het aanbieden van overnachtingsmogelijkheden in de vorm van airbnb De politieke markt van 8 maart heeft géén aanleiding gegeven om de "evaluatie preventie en handhavingsplan alcohol" aan te passen.
Belangrijkste beslis- en bespreekpunten	M.b.t. de Evaluatie preventie en handhavingsplan alcohol wordt de raad gevraagd: - de evaluatie vast te stellen en daarmee ook in te stemmen met de conclusies en aanbevelingen op gebied van preventie, toezicht en handhaving. M.b.t de Horecavisie wordt de raad gevraagd: - in te stemmen met de behandeling van de zienswijzen zoals opgenomen in de "Nota behandeling zienswijzen Horecavisie Hengelo 2016," - in de "Ontwerp Horecavisie Hengelo 2016" wijzigingen aan te brengen zoals deze zijn opgenomen in de "Staat van wijzigingen Horecavisie Hengelo 2016", en - de Horecavisie Hengelo 2016 gewijzigd vast te stellen.

1^e Politieke Markt	8 maart 2017			
Voorzitter	Griffiemedewerker	Zaal	Domein	Duur
Vincent Mulder	Anke Haarhuis	Theaterzaal	Fysiek	105 min
Doel van de sessie	Beeldvormend voor beide voorstellen			
Behandeladvies	Deze politieke markt kent een beeldvormend karakter en een gezamenlijke bespreking van beide collegevoorstellen. Daarvoor kán onderstaande drie-trap als rode draad worden gehanteerd: - Evaluatie preventie en handhavingsplan alcohol - Totstandkoming en inspraakreacties op concept- Horecavisie Hengelo - Collegevoorstel Horecavisie Hengelo 2016 De raad kan, onder leiding van de voorzitter, vrij met elkaar en de overige aanwezigen (belanghebbenden, college en ambtenaren) in gesprek over de nu voorliggende Evaluatie én de voorgestelde Horecavisie 2016. Indieners van zienswijzen worden, zoals gebruikelijk, via de website en Hengeloos Weekblad, uitgenodigd om aanwezig te zijn bij deze politieke markt en zijn tevens via mail op de hoogte gebracht van deze politieke markt.			
Spreekrecht publiek	Ja		Belangstellenden kunnen meepraten aan tafel. De voorzitter bewaakt de orde van de vergadering.	

2^e Politieke Markt	21 juni 2017			
Voorzitter	Griffiemedewerker	Zaal	Domein	Duur
Vincent Mulder	Anke Haarhuis	Theaterzaal	Fysiek	75 min
Doel van de sessie	Oordeelsvormend voor beide voorstellen			
Behandeladvies	De deelnemers aan de sessie worden nu gevraagd hun mening/oordeel te geven over beide voorstellen van het college, ter voorbereiding op besluitvorming in de raad. Daarbij zal worden gestart met de bespreking van de Horecavisie 2016. Voorgesteld wordt dat de fracties, opmerkingen over de evaluatie preventie en handhavingsplan alcohol, direct in hun betoog mee nemen.			
Spreekrecht publiek	ja		duur: max. 5 minuten per inspreker	

Raad			
Doel van de sessie	Besluitvorming		
Behandeladvies			
Spreekrecht publiek	nee		

RAADSBSLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2122868	Wennink, Marcel	FYS-REO	Mariska ten Heuw
ONDERWERP			
Horecavisie Hengelo 2016			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGelo BESLUIT:

1. In te stemmen met de behandeling van de zienswijzen zoals opgenomen in de "Nota behandeling zienswijzen Horecavisie Hengelo 2016", die deel uitmaakt van dit besluit;
2. In de "Ontwerp Horecavisie Hengelo 2016" wijzigingen aan te brengen zoals deze zijn opgenomen in de "Staat van wijzigingen Horecavisie Hengelo 2016" dat deel uitmaakt van dit besluit;
3. De Horecavisie Hengelo 2016 (met identificatienummer NL.IMRO. 0164.SV0003-0301 op ondergrond NL.IMRO. 0164.SV0003.dgn) gewijzigd vast te stellen.

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

De Raad heeft besloten de Horecavisie Hengelo 2016 vast te stellen. In de Horecavisie Hengelo 2016 wordt de koers voor het horecabeleid voor de komende jaren beschreven. De gemeente wil de horeca in de binnenstad versterken en wil daarom de verschillende soorten horeca clusteren. De nachthoreca moet zich concentreren rond de Pastoriestraat, Willemstraat en de dag- en avondhoreca rond het Burg. Jansenplein. Winkelondersteunende horeca zoals lunchrooms en eetcafés dienen bij voorkeur verspreid te liggen over de gehele binnenstad. Er gaan verschillende sluitingstijden gelden voor de verschillende clusters. Een exploitatievergunningstelsel wordt ingevoerd. Aan de hand van een exploitatievergunning worden regels opgesteld voor het exploiteren van een horecabedrijf; waar en onder welke voorwaarden mag een café, restaurant, discotheek of snackbar worden geëxploiteerd.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGelo,

DATUM

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2122868	Wennink, Marcel	FYS-REO	Mariska ten Heuw
ONDERWERP			
vaststellen Horecavisie Hengelo 2016			

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

De huidige horecavisie is 20 december 2005 vastgesteld door de gemeenteraad. Door nieuwe ontwikkelingen en trends bleek het noodzakelijk de visie te actualiseren. Al geruime tijd is er ambtelijk en bestuurlijk met partners gewerkt aan het opstellen van de horecavisie voor Hengelo. Er wordt in de visie rekening gehouden met:

1. De bestaande horecastructuur in Hengelo, inclusief toekomstig programma
2. Recente economische en demografische inzichten, trends en ontwikkelingen in de Horeca (consumentengedrag, aanbieders)
3. Structuurbepalende beleidsuitgangspunten
4. Het, voor het college, beschikbare instrumentarium om te 'sturen' op Horeca
5. Oneerlijke concurrentie en mededinging van paracommerciële horeca
6. De thema's veiligheid, openbare orde en aantrekkelijkheid

Met de nieuwe Horecavisie Hengelo 2016 visie wordt conform het coalitieakkoord uitvoering gegeven aan het streven naar verbetering van het "horecalandschap" en wordt duidelijkheid geschapen in de discussie rond paracommercie binnen culturele instellingen

Na meerdere ambtelijke en bestuurlijke overleggen met Koninklijke Horeca Nederland-afdeling Hengelo (KHN) en de Stichting Centrummanagement Hengelo (SCH) heeft de Ontwerp Horecavisie Hengelo 2016 vorm gekregen. Op 5 juli 2016 heeft het college de Ontwerp Horecavisie Hengelo 2016 vastgesteld en vrijgegeven voor inspraak. Gedurende de inspraakperiode van 14 juli tot en met 14 september zijn er 14 inspraakreacties bij de gemeente ingediend. Eén zienswijze werd buiten deze termijn ontvangen. Naar aanleiding van de inspraakreacties zijn er in de Horecavisie Hengelo 2016 wijzigingen aangebracht ten opzichte van het Ontwerp Horecavisie Hengelo 2016 die u ter informatie is toegezonden. In een staat van wijzigingen zijn deze beschreven. Ook KHN en SCH hebben zienswijzen ingediend. Een reactie op de zienswijze is verwoord in de reactienota. Na een bestuurlijk overleg op 13-12-2016 met KHN en SCH, beide aanwezig met een grote delegatie, bleek er voldoende draagvlak te zijn de visie met u te bespreken.

De op hoofdlijnen niet gewijzigde visie is met u besproken tijdens een beeldvormende politieke markt op 8 maart. Naar aanleiding van de politieke markt van 8 maart en een vervolgoverleg op 14 maart heeft de KHN in de brief van 27 maart een nuancering gegeven op haar inspraakreactie van 8 maart. De bespreking heeft samen met de reactie van Koninklijke Horeca Nederland geleid tot een tweetal wijzigingen in de visie:

1. de instaptijden zijn gewijzigd. Er gaan alleen een instaptijd gelden van 04:00 voor horecagelegenheden die langer open mogen blijven dan 04:00.
2. in de visie is opgenomen dat we gaan onderzoeken of het noodzakelijk is om beleid te formuleren rondom het aanbieden van overnachtingsmogelijkheden in de vorm van airbnb.

De bijgestelde visie is op 20 april toegezonden aan de KHN en op 11 mei ambtelijk met KHN besproken. Ter voorbereiding had KHN schriftelijk een aantal opmerkingen kenbaar gemaakt. De brieven van 27 maart en 26 april zijn toegevoegd met daarbij de reactie van het college.

Tijdens de politieke markt werd een kanttekening geplaatst bij de gevolgen voor de automatiek "de Markt" in de Marktstraat. Hier willen we maatwerk toepassen vergelijkbaar met de regeling die geldt voor de discotheken. We hebben met de exploitanten besproken dat de gemeente hecht aan een beter woon- en leefklimaat in de Marktstraat. Om die reden wordt vastgehouden aan de sluitingstijd van 02.00 uur. Omdat een abrupte aanpassing van de sluitingstijden in redelijkheid niet haalbaar is zal de sluitingstijd voortsnog ongewijzigd blijven. Dit maatwerk wordt dan gekoppeld aan een inspanningsverplichting voor de exploitant de sluitingstijd terug te brengen naar 02:00 uur. We willen hierover periodiek in overleg gaan met de exploitanten.

Aan de horecavisie wordt een door het college op te stellen actieprogramma gekoppeld waarin de concrete acties voor de korte/ middellange termijn worden opgenomen om het horecabeleid te kunnen uitvoeren. Dit zijn acties die de gemeente al of niet in samenwerking met de partners dient uit te voeren.

Het college biedt de visie met vertrouwen ter vaststelling aan.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

De horecavisie gaat in op een groot aantal aspecten betreffende horeca. Voor de inhoud en overwegingen op onderdelen wordt dan ook verwezen naar de visie. De twee naar ons idee belangrijkste onderdelen worden nog eens uitgelicht:

- Clustering binnen en versterking van het centrum, behorend bij tekst vanaf blz 8 uit de visie
De Hengelse horeca is een belangrijke spil wanneer we spreken over een toekomstbestendige binnenstad. De binnenstad van Hengelo staat momenteel onder druk. Op diverse locaties ontstaat structurele leegstand of verdwijnt de oorspronkelijke functie. Door veranderend gedrag en verandering in functies zijn hierdoor de afgelopen tijd op bepaalde locaties in onze binnenstad spanningen ontstaan tussen (gebruikers van) de diverse functies in de binnenstad.
In de Horecavisie is gewerkt aan een model waarbij diverse functies elkaar verdragen en versterken. In Hengelo willen wij dit bewerkstelligen door duidelijke horeca clusters in de binnenstad aan te wijzen en de aanvullende instrumenten (beleid en regels) daar op in te richten. Binnen het nachthoreca cluster ontstaan bijvoorbeeld meer mogelijkheden voor exploitanten, een gunstiger ondernemersklimaat met ruimere openingstijden en is het voor de consument duidelijker waar hij in onze binnenstad kan verblijven.
In het overige deel van de binnenstad heeft de horeca ook een belangrijke positie, echter passend bij en aanvullend op andere functies als wonen, detailhandel en cultuur. Hier gelden beperkingen ten aanzien van sluitingstijden en/of terrasexploitatie, maar ontstaan wel mogelijkheden om passende horeca als dag- en winkel ondersteunende horeca toe te voegen;
- Exploitatievergunning
In sommige gevallen heeft de horecafunctie een negatieve invloed op de openbare orde, de leefbaarheid (o.a. horeca gerelateerd zwerfafval) en/of de veiligheid of zorgt dit voor overlast. We streven ernaar om deze negatieve gevolgen in het voortraject beter te kunnen beheersen door het inzetten van het instrument Exploitatievergunning. Deze vergunning, welke zijn grondslag vindt in de APV (raadsbevoegdheid), geeft regels voor het exploiteren van een horecabedrijf. Om uitvoering te kunnen geven aan het beleid zullen de noodzakelijke wijzigingen in de APV worden aangebracht. De APV zal u vervolgens ter vaststelling worden aangeboden. De exploitatievergunning is primair een overlastvergunning: zij biedt de mogelijkheid preventief te toetsen of de exploitatie van een horecabedrijf zich verdraagt met het woon- en leefmilieu ter plaatse en kan gecombineerd worden met een bestemmingsplantoets. Daarbij is van belang in welke mate van het bedrijf zelf overlast is te duchten, maar ook in welke mate de komst van het bedrijf de leefbaarheid en het karakter van de buurt zullen aantasten. Zo kan worden gereguleerd waar en onder welke voorwaarden een café, restaurant, discotheek of snackbar mag worden geëxploiteerd. De op basis van deelname aan het convenant geboden ontheffingsmogelijkheid om langer open te blijven wordt vervangen door de persoonsgebonden exploitatievergunning.

Vervolgtraject

De voorliggende horecavisie betreft een (kaderstellende) structuurvisie in de zin van de Wro. Gedetailleerde uitwerking vindt plaats in afzonderlijke producten en volgt na vaststelling van deze visie. Dit betreft bijvoorbeeld het aanpassen van de APV, het ruimtelijk kader, het samen met de horeca uitwerken en vormgeven van de exploitatievergunning, etc. Ook het handhavingsbeleid en de bijbehorende toezichtscapaciteit moet eventueel worden herzien. In een nog door het college op te stellen actieplan worden de vervolgacties beschreven die vereist zijn om uitvoering te kunnen geven aan de horecavisie.

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

- 1 In te stemmen met de behandeling van de zienswijzen zoals opgenomen in de "Nota behandeling zienswijzen Horecavisie Hengelo 2016", die deel uitmaakt van dit besluit;
2. In de "Ontwerp Horecavisie Hengelo 2016" wijzigingen aan te brengen zoals deze zijn opgenomen in de "Staat van wijzigingen Horecavisie Hengelo 2016", die deel uitmaakt van dit besluit;
3. De Horecavisie Hengelo 2016 (met identificatienummer NL.IMRO. 0164.SV0003-0301 op ondergrond NL.IMRO. 0164.SV0003.dgn) gewijzigd vast te stellen.

FINANCIËLE ASPECTEN

Indien van toepassing worden deze opgenomen in de gedetailleerde uitwerking van instrumenten die uitvoering moeten geven aan de visie. Dit besluit kent niet direct personele en financiële consequenties.

BIJLAGE(N)

Horecavisie Hengelo 2016 met lijst horecabedrijven en overzichtskaart

Reactienota

Staat van wijzigingen

Conceptverslag bestuurlijk overleg,

Brieven van 27 maart en 26 april met reactie KHN/SCH op Horecavisie en de beantwoording

Dit raadsadvies is vastgesteld door het college van B & W van Hengelo.

Horecavisie Hengelo 2016

Gemeente Hengelo
April 2017

Sector Fysiek
Afdeling Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling

Digitale plan ID: NL.IMRO.0164.SV0003-0301

1. Inleiding

Aanleiding

In 2005 is de horecavisie voor de gemeente Hengelo vastgesteld. Deze visie geeft in detail aan waar in Hengelo zich horeca kan vestigen, waar uitbreiding mogelijk is en waar horeca niet gewenst is. Tot nu toe heeft deze horecavisie gewerkt voor de toetsing van horecaontwikkelingen in Hengelo. Inmiddels zijn we zo'n elf jaar verder en zijn er in Nederland en in Hengelo nieuwe ontwikkelingen gaande op horecagebied. Zo worden we in Hengelo de laatste tijd geconfronteerd met nieuwe horecafuncties in het centrum, vormen van horeca bij detailhandel, de complementariteit van horeca in een woongebied én een veranderend gedrag van de consument. Ook vindt er in de binnenstad een ontwikkeling plaats, Lange Wemen, waarbij tevens de mogelijkheid wordt geboden voor horeca. Dit is aanleiding om de horecavisie voor heel Hengelo te actualiseren. Deze visie zal antwoord moeten bieden op bovenstaande, maar ook andere vragen. Tevens wordt met deze visie uitvoering gegeven aan de wens van het college voor helder beleid en visie waarmee Hengelo een verschil kan maken.

Doel en ambitieniveau

Het doel van deze beleidsvisie is het scheppen van een breed gedragen geactualiseerd beleidskader dat antwoord moet geven op de vraag wat Hengelo wil bereiken met de horeca en het horeca-aanbod in haar stad. Het doel is een gedragen visie met bijbehorende opgaven die door zowel de gemeente als partners worden herkend. Belangrijk is dus dat de horeca zichzelf ook herkent in de onderliggende analyse van de beleidsvisie, de ambities, de strategieën en de ontwikkelingen. De voorliggende actualisatie betreft een aanscherping van de beleidsvisie uit 2005 en is een richtinggevend document voor de komende jaren. Het is voor de gemeente enerzijds een ontwikkelingskader waarmee een voedingsbodem ontstaat voor nieuwe (gewenste)ontwikkelingen én het biedt voor horecaondernemers en andere marktpartijen duidelijkheid over de toekomstige ontwikkelingsrichting. Anderzijds is het een toetsingskader voor huidige en toekomstige ontwikkelingen.

Definitie en afbakening

Met het begrip horeca wordt hier bedoeld: het bedrijfsmatig aanbieden van dranken, spijsen, maaltijden en/of logies voor verbruik ter plaatse. Hierbij kan de horeca opgedeeld worden in de volgende sectoren:

- Drankensector (oa. café/bar, discotheek, kiosk, zalen-/partycentrum)
- Fastservicesector (oa. ijssalon, cafetaria, shoarmazaak, lunchroom)
- Restaurantsector (oa. bistro, restaurant, café-restaurant, wegrestaurant)
- Hotelsector (oa. hotel-café, hotel-restaurant, pension (ook bed & breakfast))

De Drank- en Horecawet kent een engere omschrijving van de definitie Horecabedrijf. Anders dan in het spraakgebruik wordt onder het horecabedrijf in de Drank- en Horecawet verstaan: het - onder andere - bedrijfsmatig verstrekken van alcoholhoudende drank voor gebruik ter plaatse. Indien deze engere omschrijving wordt gebruikt in de visie wordt dit nadrukkelijk aangegeven.

Proces met partners

De voorliggende visie is tot stand gekomen na diverse ambtelijke en bestuurlijke contacten met woordvoerders van Koninklijke Horeca Nederland-afdeling Hengelo (hierna: KHN) en de Stichting Centrummanagement Hengelo (hierna: SCH). De visie is ter inzage gelegd en vrijgegeven voor inspraak (14 juli tot en met 14 september) om ook de mening van andere partners en belanghebbenden te horen. Reacties hebben aanleiding gegeven tot geringe aanpassing van de visie. Op hoofdlijnen is de visie ongewijzigd gebleven.

De visie wordt met vertrouwen ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad.

In een bijgevoegde reactienota zijn de zienswijzen met bijbehorende reactie daarop gebundeld.

Structuurvisie

De voorliggende horecavisie betreft een (kaderstellende) structuurvisie in de zin van de Wro. Gedetailleerde uitwerking vindt plaats in afzonderlijke producten en volgt na vaststelling van deze visie. Dit betreft bijvoorbeeld het aanpassen van de APV, het ruimtelijk kader, het uitwerken en vormgeven van de exploitatievergunning, etc. Ook het handhavingsbeleid en de bijbehorende toezichtscapaciteit moet eventueel worden herzien. In een nog door het college op te stellen actieplan worden de vervolgacties beschreven die vereist zijn om uitvoering te kunnen geven aan de horecavisie.

2. Trends en ontwikkelingen

In dit hoofdstuk is er ruimte voor de meest actuele trends en ontwikkelingen in de horeca. We realiseren ons daarbij dat trends en ontwikkelingen dynamisch en tijdig kunnen zijn. Deze zijn onderverdeeld naar de diverse sectoren die de horeca kent en zijn in vele gevallen ook op de andere sectoren van toepassingen, ondanks daar wellicht niet benoemd.

Consumententrends

- Consument in controle door internet(big data). De consument kan allerhande informatie via het internet tot zich doen komen. Hierop wordt een keuze voor het al dan niet consumeren bij een bepaalde aanbieder gemaakt.
- De consument uit zich via sociale media. De consument is actief op platvormen als Facebook en Twitter. Aanbieders kunnen hierop inspelen door actief naar de consument te luisteren en in te spelen op vragen, klachten en meningen van klanten.
- Een belangrijke demografische ontwikkeling is vergrijzing, hierdoor ontstaan andere behoeften onder de consumenten.
- Toenemende aandacht voor maatschappelijke thema's als obesitas, alcoholmisbruik en duurzaamheid.
- Beleving wordt voor de consument steeds belangrijker. Consumptie op bijzondere locaties, eigen gemaakte producten of unieke festivals is wat de consument zoekt.
- Thuis consumeren vormt een steeds grotere bedreiging voor de traditionele horeca. Oorzaken hiervan zijn de hogere kosten in de horeca en de vereenvoudiging van consumentencontact door het gebruik van smartphones. Bijkomend gevolg hiervan is dat de consument op andere tijdstippen buiten de deur gaat consumeren.
Een andere oorzaak van de verhoging van thuisconsumptie is dat er vanaf 1 januari 2014 er alleen alcohol worden verkocht aan jongeren vanaf 18 jaar (was vanaf 16 jaar).

Drankensector

- Traditionele café's en discotheken kennen een structureel dalende vraag. Deze afname wordt vooral veroorzaakt door sluiting van dorps- en buurtcafés.
- Vanuit de consument is er een toenemende behoefte naar unieke concepten en maximale beleving(mengvormen). Dit staat haaks op trend van de schaalvergroting in deze branche, ketenvorming vindt in steeds grotere mate plaats.
- Drankverstrekkers kennen structureel stijgende inkooprijzen; hierdoor bereikt de verkoopprijs steeds vaker een kritische grens waardoor consumenten afhaken.
- Onder meer het rookbeleid heeft de afgelopen jaren gezorgd voor een verschuiving van het consumeren in het café's naar consumptie op het terras. Hier zijn voor de ondernemer vaak extra kosten (investeringen, personeel, precario) aan verbonden.
- Door thuisconsumptie komt het café en discobezoek steeds later op gang. Hierdoor lopen bestedingen van de consument in deze gelegenheden terug.
- Het consumeren in deze sector vindt steeds vaker plaats op het terras. Terrassen krijgen steeds meer voorzieningen (luifels, schotten, heaters) waardoor consumenten ook tot een later tijdstip op het terras zitten.

Fastservicesector

- Er vindt een vergaande branchevervaging plaats tussen horeca en retailconcepten. Bijvoorbeeld de opkomst van koffiewinkels, broodjesconcepten en juicebars.
- Ook in de fastservicesector vindt een verregaande franchise- en ketenvorming plaats. Formules als Subway, Délifrance en Bagels & Beans kenden een snelle opkomst.
- Door bestelsites als thuisbezorgd.nl en JustEat heeft het online bestellen en bezorgen de laatste jaren een vlucht genomen.
- De buitenhuisconsumptie van tussendoortjes groeit. De consument heeft vaak weinig tijd, wil flexibel zijn en daar kunnen eten of drinken waar en wanneer het hem uitkomt.
- Concurrentie op het gebied van gemakproducten neemt toe vanuit andere aanbieders als supermarkten, tankstation en detaillisten. Door de verruiming van openingstijden(bv. de zondagsopening) bij deze aanbieders neemt de concurrentie toe.
- Het aantal fastfoodrestaurants is in de afgelopen tien jaar fors toegenomen. Franchise is hierbij belangrijk. De afgelopen jaren is het aantal vestigingen van franchiseformules bijna 40% gestegen, terwijl het aantal zelfstandige vestigingen is gedaald.

Restaurantsector

- De consument heeft een verdergaande belangstelling voor gezonde en duurzaam geproduceerde voeding en het gebruik van authentieke (streek) producten.
- Er is een toename van het aantal eenpersoonshuishoudens. Restaurants spelen hier op in door een goedkope en goede maaltijd aan te bieden welke snel geconsumeerd kan worden.
- Nieuwe concepten als *All you can eat* doen hun intrede in de sector. Dit houdt in dat de consument à la carte of via een buffet een onbeperkte hoeveelheid gerechten tot zich kan nemen tegen een vooraf afgesproken prijs. Ook het aantal 'gezonde' hamburgerrestaurants neemt toe.
- Reviewsites geven restaurants en klanten inzicht in prijs/kwaliteit, sfeer en beleving. Dit kan zowel een positieve als negatieve impact hebben op de onderneming.
- Het prijsverschil tussen horeca en de supermarkt neemt steeds vaker toe. Door verdergaande bewustwording van de klant en productinteresse ontstaat door de thuisconsumptie verdergaande concurrentie.
- Het combinatiebezoek neemt een vlucht. Concepten worden ontwikkeld waardoor de consument zowel een maaltijd nuttigt als een andere functie aan doet.
- De branche restaurants kenmerkt zich landelijk door de relatieve kleinschaligheid van de bedrijven. Meer dan 80 % van de restaurants heeft minder dan 10 werknemers in dienst. Het aandeel van de eenmansbedrijven bedraagt 20%.

Hotelsector

- Ketenvorming in de hotelbranche zet door. Het aantal hoteliers dat zich aansluit bij een formule heeft zich in 10 jaar verdubbeld: van 32 naar 65 procent.
- De hotelbranche profiteert van het toenemende aantal buitenlandse toeristen en de trend onder Nederlanders om meer vakantie in eigen land te vieren.
- Internet wordt steeds belangrijk voor boekingen. De online concurrentie groeit en grote reserveringssites nemen een aanzienlijk deel (wel tot 45%) van de boekingen voor hun rekening. Hotels gaan hierdoor meer werken met een loyalty-programma of met context relevante informatie: wat heeft de omgeving van het hotel te bieden aan kunst, cultuur en activiteiten.
- Hotels concurreren vaker met nieuwe platforms couchsurfing en bed & breakfasts zoals airbnb. Als reactie hierop vindt specialisatie plaats, bijvoorbeeld op het gebied van luxe en beleving, een lage prijs of een bijzondere locatie.

Bronvermelding;

ABN AMRO Visie op sectoren (2015), ING, trends en ontwikkelingen Leisure (2015), Rabobank, Cijfers en Trends-horeca en recreatie (2015), Bedrijfschap Horeca en Catering, www.kenniscentrumhoreca.nl.

3. Bestaande Horecastructuur

Hengelo telt in totaal ongeveer **215** horecabedrijven, waarvan de voornaamste concentratie in de binnenstad ligt. De binnenstad van Hengelo kent ongeveer **85** horecabedrijven. De branche is in Hengelo goed voor ongeveer **1700** arbeidsplaatsen.

Het aantal horecabedrijven in Hengelo is de afgelopen 10 jaar licht gestegen. Dit heeft met name te maken met de opkomst van cateringbedrijven aanbieders in de fastfoodservice. Deze –en meer– kerncijfers over de Horeca in Hengelo zijn in onderstaande figuren vervat.

Aantal horecabedrijven per branche 2015

Jaar \ Branche	2009	2011	2013	2015
Cafés	59	58	58	57
Cafetaria's, lunchrooms, snackbar, ijssalons, eetkraam e.d.	59	56	58	64
Kantines, Eventcatering en contractcatering	20	23	26	24
Logiesverstrekking	13	14	11	12
Restaurants	59	60	58	58
Totaal	210	211	211	215

Bron: Kennispunt Twente, BIRO-gegevens (2015), bewerking door gemeente Hengelo afdeling REO (2016)

Aantal werkzame personen per branche 2015

Jaar \ Branche	2009	2011	2013	2015
Cafés	351	330	350	318
Cafetaria's, lunchrooms, snackbar, ijssalons, eetkraam e.d.	406	419	462	462
Kantines, Eventcatering en contractcatering	36	209	239	185
Logiesverstrekking	202	223	209	197
Restaurants	511	552	539	528
Totaal arbeidsplaatsen	1506	1733	1799	1690

Bron: Kennispunt Twente, BIRO-gegevens (2015), bewerking door gemeente Hengelo afdeling REO (2016)

Aantal Horeca Hengelo – Almelo - Enschede

Wanneer Hengelo met de andere grote Twentse steden wordt vergeleken valt er op dat Hengelo een groot aandeel heeft aan cafés (drankverstrekkers) in de stad en dat het aantal restaurants de afgelopen jaren, ook ten opzichte van de andere steden, stabiel is.

Ook valt op dat het aantal horecabedrijven per 10.000 inwoners in Hengelo de afgelopen jaren redelijk stabiel is gebleven terwijl Almelo en Enschede een redelijke stijging van het aantal bedrijven kent.

Aantal bedrijven naar branche per 10.000 inwoners – Twents Vergelijk –

	Almelo (72.438)				Enschede (158.331)				Hengelo (81.074)			
	2009	2011	2013	2015	2009	2011	2013	2015	2009	2011	2013	2015
Cafés	3,3	3,2	2,8	2,9	6,8	6,5	6,4	6,1	7,3	7,2	7,2	7,0
Cafetaria's, lunchrooms, snackbar, ijssalons, eetkraam e.d.	6,6	7,9	7,6	8,3	7,5	7,6	8,1	8,1	7,3	6,9	7,2	7,9
Kantines, Eventcatering en Contractcatering	1,8	3,0	3,3	4,0	2,5	2,9	3,2	4,0	2,5	2,8	3,2	3,0
Logiesverstrekking	0,7	1,1	0,8	0,8	1,3	1,6	1,9	1,9	1,6	1,7	1,4	1,5
Restaurants	6,1	6,4	6,1	5,8	7,5	6,8	7,1	8,0	7,3	7,4	7,2	7,2
Totaal vestigingen	18,5	21,5	20,6	21,8	25,5	25,5	26,8	28,2	25,9	26,0	26,0	26,5

Bron: Kennispunt Twente, BIRO-gegevens (2015), bewerking door gemeente Hengelo afdeling REO (2016)

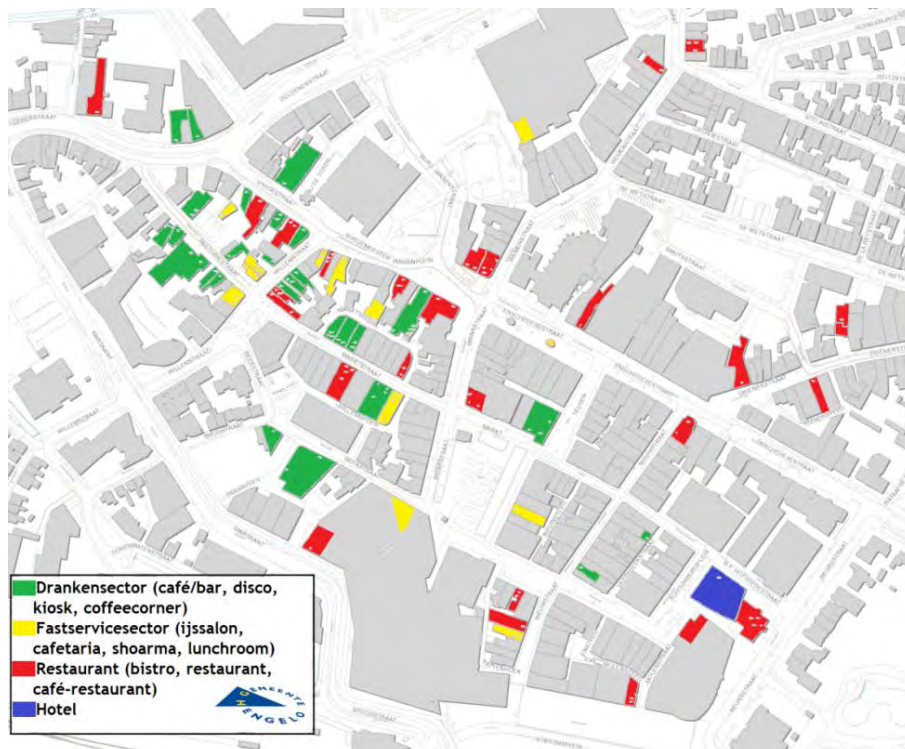
Voor de drie grote steden zijn ook de werkgelegenheidscijfers inzichtelijk. Opvallend daarbij is dat voor de gemeente Almelo (+30%) en Enschede (29%) ten opzichte van het jaar 2009 forse stijgingen in werkgelegenheid voor de Horecabranche te zien zijn. Voor Hengelo geldt dit ook, alleen op beperktere schaal (12%).

	Almelo				Enschede				Hengelo			
	2009	2011	2013	2015	2009	2011	2013	2015	2009	2011	2013	2015
Cafés	108	100	116	180	779	659	664	762	351	330	350	318
Cafetaria's, lunchrooms, snackbar, ijssalons, eetkraam e.d.	282	329	452	466	652	732	744	940	406	419	462	462
Kantines, Eventcatering en Contractcatering	103	128	139	162	266	383	437	359	36	209	239	285
Logiesverstrekking	19	27	23	32	195	211	228	187	202	223	209	197
Restaurants	425	391	434	382	874	963	999	1229	511	552	539	528
Totaal arbeidsplaatsen	937	975	1164	1222	2766	2948	3072	3577	1506	1733	1799	1690

Bron: Kennispunt Twente, BIRO-gegevens (2015), bewerking door gemeente Hengelo afdeling REO (2016)

De Binnenstad

Inzoomen op de binnenstad leert dat een afname van het aantal horecabedrijven is te zien. De afname in de drankensector (-3) en restaurantsector (-2) liggen rond de 10 procent. Hotel National is gestopt als hotel. Recent heeft Stravinsky de exploitatie van het hotelgedeelte van het bedrijf opnieuw opgepakt en kent Hengelo weer 2 binnenstadshotels; Stravinsky en het Hampshire City Hotel.

Overzicht van zittende horeca in de binnenstad. Bron: Locatus(2010-2016), bewerking gemeente Hengelo afd. REO(2016)

Aantal Horecabedrijven in de binnenstad

Jaar	2010	2013	2016
Sector			
Drankensector	32	31	29
Fastservicesector	17	18	24*
Restaurantsector	32	29	30
Hotelsector	2	1	2
Horecabedrijven, totaal	84	79	85

* Inclusief opname van aanbieders van snackachtige gerechten in detailhandelsfunctie

Bron: Locatus(2010-2016), bewerking Gemeente Hengelo afd REO (2016)

In het verleden is de binnenstad van Hengelo traditioneel opgedeeld in drie zones: de oostflank, de westflank en het centrum (kernwinkelgebied). Bedrijven in de drankensector kennen een concentratie in de westflank (Pastoriestraat, Willemstraat en Langestraat). Het centrumgebied (kernwinkelgebied) vult zich met een mix aan horecabedrijven en heeft nog geen duidelijk concentratiegebied. Wel is te zien dat door een ontwikkeling als Lange Wemen het Burgermeester Jansenplein de functie als horecaplein krijgt. In bijlage 1 is een kaart te vinden waarin de vigerende bestemmingsplanmogelijkheden voor Horeca in de binnenstad op kaart staan weergegeven.

De binnenstad kent op dit moment ongeveer 12.000 m² horeca, dit is exclusief hotels en podia. De terrasomvang in de binnenstad bedraagt ongeveer 1.700 m².

De wijken

Een horecacluster net buiten de binnenstad ligt aan de Emmaweg. Hier bevindt zich een aantal cafés, coffeeshops en een nachtclub. Het is een gebied waar er door de directe omgeving –met vooral een woonfunctie- veel overlast wordt ervaren.

De overige horeca is redelijk verspreid gelegen over Hengelo. De wijken en buurten hebben allen een wijk- of buurtvoorzienend aanbod waarbij een licht overaanbod aan drankverstrekkers te zien is in de Hengelose Es en in de Berflo Es/Veldwijk-Zuid.

Grootschalige horecavoorzieningen als Chinatuin, het Wapen van Beckum of de horeca rond de Waarbeek bevinden zich met name aan of in de nabijheid van de grote invalswegen.

De mening van de consument

Er ligt geen recent specifiek onderzoek naar de mening van de horeca-bezoeker over de horeca in Hengelo. De gemeente Hengelo voert wel jaarlijks een onderzoek (Centrummonitor) in de binnenstad uit naar verschillende functies en componenten in haar binnenstad.

Van het volledige aanbod in de binnenstad werd de kwaliteit van de horeca met een 6,9 het best gewaardeerd. De variatie van de horeca werd, evenals afgelopen jaar, beoordeeld met een 6,5.

In het onderzoek viel ook met name op dat de bioscoop, het Rabotheater en Metropool goede trekkers zijn voor de horeca in de binnenstad: 44% van de bioscoopgangers en 36% van de bezoekers van het Rabotheater en Metropool zoekt een horecagelegenheid in de binnenstad op.

In 2015 werd door 23% van de bezoekers aangegeven dat er behoefte bestaat voor aanvullende horeca in de vorm van een lunchroom en restaurant(18%).

Voor deze en meer cijfers over de binnenstad kunt u op www.hengelo.nl zoeken naar 'centrummonitor'

Hotel en Logies

Naast de 2 binnenstadhotels kennen we het Van der Valk hotel Hengelo en Hotel 't Lansink. Momenteel hebben deze hotels een gunstige verspreide ligging over de stad en kennen ze een gezamenlijke capaciteit van ca. 350 kamers en ca. 750 bedden.

Daarnaast kent Hengelo 2 campings, 1 bungalow/chalet park, 1 mini camping en een aantal bed & breakfasts en pensions. Een beperkt aantal overnachtingsmogelijkheden, is te boeken via airbnb.

De concentratie op stedelijk aanbod is verklaarbaar omdat Hengelo relatief weinig buitengebied heeft en de verblijfsrecreatie voor Twente zich vooral in de plattelandsgemeenten concentreert.

Deze verblijfslocaties generen jaarlijks zo'n 119.000 overnachtingen, waarvan de hotels er ongeveer 108.000 voor hun rekening nemen.¹

¹ Bron: Gemeentelijk Belastingkantoor Twente

4. Toekomstvisie Hengelo: Hengelo kiest voor versterking van horeca in het centrum

Horeca: Kwalitatieve versterking van het aanbod en verblijfsklimaat

De beperkte uitbreidingsmogelijkheden die Hengelo kent liggen in het midden en hogere segment. Een deel van deze uitbreidingsmogelijkheid wordt ingevuld met de komst van de Horecawand in Lange Wemen: kwalitatief goede dag- en avond horeca gericht op een langer verblijf en ondersteuning aan de overige functies in de binnenstad. De planvorming hiervoor is definitief en het startmoment van de ontwikkeling is afhankelijk van de progressie die de ontwikkelaar boekt. In de binnenstad is er daarnaast beperkt ruimte voor goede daghoreca als ondersteuning voor de overige functies in de binnenstad. Daghoreca verlevendigt het straatbeeld en bindt de bezoeker van de binnenstad langer. Beperkte planologische toevoeging van deze vorm van horeca moet mogelijk zijn in het geval van een bijzondere locatie of een bijzonder pand.

Omdat horeca goed moet kunnen functioneren met de andere functies in de omgeving wordt aanverwante regelgeving zodanig ingevuld (beperkte openingstijden in de avond en/of vroege nacht en beperkte terrasmogelijkheden) dat het inderdaad een kwalitatieve aanvulling betreft voor een toekomstbestendige binnenstad. We willen voorkomen dat door de komst van horeca op deze locaties andere functies beperkt worden en dat het een negatief effect heeft op de kwaliteit van de openbare ruimte en het straatbeeld.

Naast beperkte mogelijkheden om horecameters toe te voegen aan het bestaande aanbod moet er ook aandacht zijn voor de kwaliteit van het bestaande aanbod. Door middel van het gemeentelijke programmteam en samenwerking met de binnenstadspartners SCH (in de kern- en stuurgroep TBH) en KHN-Hlo moet worden ingezet op de verbreding en verbetering van het bestaande aanbod. Nieuwe horeca-verzoeken waaronder mengvormen en planologische toevoeging worden in de verkenning naar de mogelijkheden met KHN-Hlo en de SCH besproken.

Ook moet samen met de zittende horeca bekeken worden of door voorlichting en verbinding een kwalitatieve slag in het bestaande aanbod gemaakt kan worden zodat alle doelgroepen – waaronder mensen met een mobiliteitsbeperking – bediend worden. Dit geldt niet alleen voor het aanbod in de horeca, maar ook voor de rol van de horeca bij (vernieuwende) evenementen.

Clustering/trechteren binnen en versterking van het centrum

De Hengelose horeca is een belangrijke spil wanneer we spreken over een toekomstbestendige binnenstad. We willen de consument meerdere functies in onze binnenstad laten ervaren door het combinatiebezoek te stimuleren en zodoende de bezoekduur van deze consument te verlengen. Daarnaast willen we door ruimtelijke clustering van verschillende soorten horeca de horecaondernemer maximaal faciliteren, waarbij we rekening houden met bijbehorende faciliteiten, instrumenten en overige functies in de verschillende deelgebieden.

De binnenstad van Hengelo staat momenteel onder druk. Op diverse locaties ontstaat structurele leegstand of verdwijnt de oorspronkelijke functie. Daarnaast zien we dat functies zelf ook zijn (door)ontwikkeld de afgelopen jaren. Zo heeft de horeca-consument meer plaatsgenomen op het terras voor de horecagelegenheid en is deze consument ook op andere tijden in de horeca terug te vinden. De consument consumeert daarbij anders en niet per definitie in de horeca.

Door veranderend gedrag en verandering in functies zijn hierdoor de afgelopen jaren op bepaalde locaties in onze binnenstad spanningen ontstaan tussen (gebruikers van) de diverse functies in de binnenstad.

Voor wat betreft Horeca kennen we in Hengelo diverse categorieën.

1) het om-niet verstrekken: dit zien we voornamelijk terug binnen diverse winkels waar een deel is ingericht is als koffiehoeke. Het staat ondernemers vrij een deel van de winkel als zodanig in te richten. Hiervoor is geen vergunning nodig en geeft het bestemmingsplan geen beperkingen.

2) mengvorm: In een veranderende en toekomstgerichte binnenstad dient er ruimte te zijn voor mengvormen van detailhandel en horeca. Deze nieuwe concepten zien wij steeds vaker terug in binnensteden. Het bekendste voorbeeld hiervan zijn koffiewinkels, maar ook een banketbakker, chocolaterie of boekhandel creëert ruimte voor ondergeschikte horeca binnen het winkelconcept.

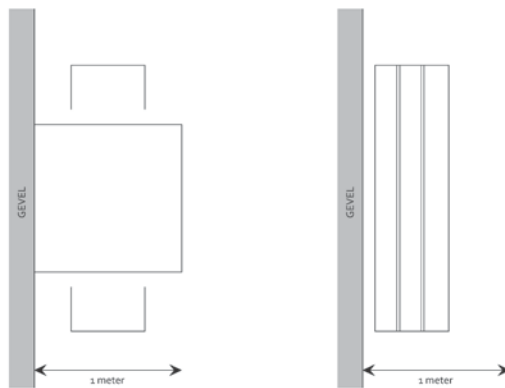
Deze vormen van horeca dienen ondergeschikt te zijn aan de winkelfunctie en bestemming en daarmee ook in volume beperkt. De hoofdactiviteit –in de meeste gevallen de winkelfunctie- dient daarnaast qua uitstraling en omzet bovenliggend te zijn. Ook blijven de openingstijden van de winkelfunctie gelden en dient er een alcoholvrij verloop aangevraagd te worden door de exploitant. De eisen in de Drank & Horecawet blijven gelden en dat maakt op dit moment onder meer dat de verkoop van alcohol niet mogelijk is.

De ondergeschikte horeca in winkelbedrijven wordt daarom gelimiteerd en mogelijk gemaakt middels een (tijdelijke) ontheffing. Hierbij gelden twee mogelijkheden:

- a. Horeca-activiteiten tot maximaal 15% van het verkoopvloeroppervlak met een maximum tot 35m².
- b. Horeca-activiteiten tot maximaal 25% van het verkoopvloeroppervlak met een maximum tot 75 m². Hierbij geldt dat de inrichtingseisen van de drank- en horecawet van kracht zijn.

In beide gevallen is ook een beperkt terras mogelijk. Dit terras kan maximaal 1 meter vanaf de gevel staan en bestaan uit

- a. een zitbank langs de breedte van de gevel. Of
- b. één rij tafels en stoelen. Schotten of luifels zijn niet mogelijk.

3) horeca 1a Winkelondersteunende horeca: Dit betreft volwaardige horeca welke ondersteunend is aan de directe winkelomgeving gedurende de dag en de avond. Te denken valt aan lunchrooms, eetcafés en koffie- en tearooms. Deze vorm van horeca dient bij voorkeur terug te komen in het gehele centrum en verhoudt zich over het algemeen prima met binnenstadsfuncties als wonen en detailhandel. Planologisch zijn er reeds mogelijkheden voor het vestiging van deze vorm van horeca op diverse locaties in het centrum. Geringe toevoeging hiervan is mogelijk op bijzondere locaties of in bijzondere panden in het centrum. Bij nieuw-vestiging zal een koppeling gemaakt worden met de winkeltijden. Dat wil zeggen dat deze vormen van horeca geen latere openstelling kennen als 22:00 uur.

4) horeca 1b-1f Droge (etensgerelateerde) horeca: deze vorm van horeca richt zich met name op het verstrekken van etenswaren of logies, waaraan het verstrekken van drank ondergeschikt is. Te denken valt aan (café-) restaurants of hotels. Deze vormen van horeca dienen bij voorkeur terug te komen in het gehele centrum en verhouden zich over het algemeen prima met binnenstadsfuncties als wonen en detailhandel. Deze gelegenheden kennen per deelgebied in het centrum een andere sluitingstijd. De activiteiten van deze horecagelegenheden richten zich met name op de dag en avond.

5) horeca 2 Natte horeca / Drankverstrekkers: deze vorm van horeca richt zich met name op het verstrekken van dranken. Te denken valt aan bar/cafés en discotheken. Deze vorm van horeca kenmerkt zich door een hoge bezoekersfrequentie gedurende de avond en de nacht. Deze functie verhoudt zich minder goed met functies als wonen (overlast) en commerciële functies met openingstijden gedurende de dag (horeca is overdag gesloten). Voor deze functie en de bijbehorende bezoekers geldt ook dat er meer inzet is benodigd van handhavers en politie.

In de huidige markt ziet men dat er steeds nieuwe horeca-formules ontstaan. Deze formules zijn niet altijd precies in de voorgaande categorieën vernoemd of zijn een combinatie van de diverse horeca-functies. Voor deze functie(ën de bijbehorende planologische regels of verbindende voorschriften) geldt dan de hoogste categorie welke hiervoor is beschreven.

Voor een locatie/pand met een horecabestemming(categorie 3 tot en met 5) geldt in principe dat alle activiteiten tot en met die betreffende categorie zijn toegestaan, tenzij uitdrukkelijk anders is vermeld. Als voorbeeld geldt dat een pand met een horeca 2-bestemming ook ingevuld kan worden door bijvoorbeeld een restaurant (droge horeca).

De binnenstad van de toekomst kenmerkt zich te meer doordat functies elkaar verdragen en versterken. In Hengelo willen wij dit ook bewerkstelligen door een duidelijke horecacluster (H2) in de binnenstad aan te wijzen en de aanvullende instrumenten (beleid en regels) daar op in te richten. Binnen dit horecacluster ontstaan zodoende meer mogelijkheden voor exploitanten, een gunstiger ondernemersklimaat en is het voor de consument duidelijker waar hij in onze binnenstad kan verblijven.

In het overige deel van de binnenstad heeft de horeca ook een belangrijke positie, echter passend bij en aanvullend op andere functies als wonen, detailhandel en cultuur. Hier gelden beperkingen ten aanzien van sluitingstijden en/of terrasexploitatie, maar ontstaan wel mogelijkheden om passende horeca als dag- en winkel ondersteunende horeca toe te voegen.

Hoe gaan we dit bereiken

De avond en nachthoreca (H2) zit voornamelijk gevestigd in de Pastoriestraat, Langestraat, Willemstraat en Beekstraat. Dit betreft de zogenaamde **westflank**, het uitgaansgebied van Hengelo. Het gebied richt zich vooral op de jongere bezoekers. In dit gebied wordt er terughoudend omgegaan met wonen op de begane grond en wonen boven de commerciële functies, mede gelet op de activiteiten en evenementen die in de openbare ruimte plaatsvinden. In dit gebied moet in de toekomst nog meer het cluster ontstaan voor de avond- en nachthoreca. Om de kwaliteit van dit gebied verder te versterken gaan we perifere horeca 2 functies proberen te verleiden zich te vestigen in dit horecacluster. Dit temeer door het aantrekkelijke ondernemersklimaat, de aanwezigheid van ondersteunende functies (zaken met snackachtige gerechten, vervoersmodaliteiten en activiteiten) én de meeste ruime openstellingsmogelijkheden.

Door deze vorm van clustering kan ook het toezicht en handhaving op een effectieve wijze plaatsvinden. Samen met de horeca, portiers, politie wordt nu al succesvol gewerkt binnen de kwaliteitsmeter veilig uitgaan. Hierin proberen partijen, op basis van actuele ontwikkelingen, gezamenlijk en ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid en rol, de veiligheid van de horeca, bezoekers, portiers en politie op een zo hoog mogelijk niveau te houden. Deze werkwijze is effectief en moet worden voortgezet om een veilig en gezellig uitgaansklimaat te behouden.

Een belangrijke ruimtelijke ontwikkeling de komende jaren is de realisatie van het horecaplein in Lange Wemen. Het Burgemeester Jansenplein wordt door de toevoeging van ongeveer 900 m2 horeca bvo het horecaplein van Hengelo.

Het plein krijgt daarmee een schakelfunctie tussen avond-/nachthoreca in de **westflank** en de dag- en avondhoreca in het kernwinkelgebied. Het plein biedt tevens ruimte aan activiteiten en evenementen die de functie van deze plek ondersteunen. Het horecaplein biedt de ingrediënten om Hengelo regionaal weer op de kaart te kunnen zetten als een aangename *verblijfslocatie* voor de consument. Hierop gaan wij samen met onze binnenstad partners de komende jaren inzetten.

Het **centrum (kernwinkelgebied)** kent nu een mix aan verschillende functies. Naast winkels kenmerkt het gebied zich door de aanwezigheid van dienstverleners, dag- en avondhoreca en avond- en nachthoreca. Winkelondersteunende horeca zoals lunchrooms en eetcafe's dienen bij voorkeur verspreid te liggen over het totale gebied. Planologisch zijn deze mogelijkheden nu aanwezig, deze worden echter nog niet ten volle benut. We zien kansen door een beperkte toevoeging van winkelondersteunende horeca met een beperkte sluitingstijd. Dit moet (bij voorkeur) plaatsvinden op bijzondere locaties of in bijzondere gebouwen. Ook het toestaan van nieuwe mengvormen draagt bij aan meer levendigheid in het stadshart.

Horeca in het kernwinkelgebied moet een toevoeging zijn aan de overige functies in dit deel van de binnenstad. Door de aanwezigheid van de woonfunctie in dit gebied is hier minder ruimte voor avond- en nachthoreca in verband met overlast die hieruit kan ontstaan. In een aantal gevallen zorgt deze avond- en nachthoreca ook overdag niet voor een verfraaiing van het straatbeeld

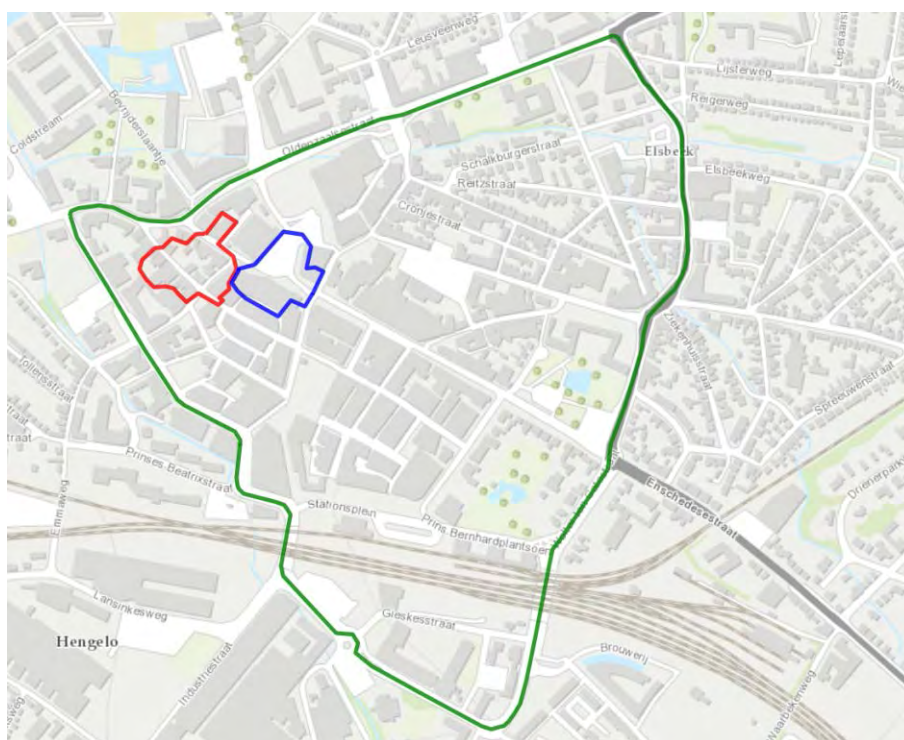
doordat deze zaken zijn gesloten. Verplaatsing van deze horeca naar het horecacluster heeft hier de voorkeur.

De **Oostflank** van het centrum heeft een geringe horecafunctie. Dit gebied kent geringe bezoekersstromen en bezoekers richten zich meer op het zakelijke en culturele aanbod. Ook is de woonfunctie hier goed vertegenwoordigd. De aanwezige horeca voldoet hier aan de vraag en behoefte in het gebied. Uitbreiding van het horeca-aanbod wordt in de oostflank dan ook voornamelijk voorkomen om zodoende de concentratie in de westflank en het centrum te verstevigen.

Sluitingstijden

Er zijn regels voor de openings- en sluitingstijden van horecabedrijven. Die regels staan opgenomen in de APV. Voor een toekomstbestendige binnenstad, o.a. een goed ondernemers- en leefklimaat, worden de sluitingstijden in de APV aangepast.² Als basis wordt daarvoor de gebiedsgerichte benadering zoals hierboven beschreven gebruikt, alsmede het planologische onderscheid dat er is tussen Horeca 1 en Horeca 2.

Op onderstaande kaart zijn globaal de gebieden in de binnenstad aangegeven. De binnenring wordt aan de zuidkant opgerekt zodat Metropool in de binnenring valt.

De hoofdlijn voor wat betreft sluitingstijden is als volgt:

Bestemming Gebied	Horeca 2		Horeca 1		Horeca 1a	Mengvorm	Paracommerciële horeca * muv Podia	
	Sluitingstijd	evt. instap	Sluitingstijd	evt. instap	Sluitingstijd	Sluitingstijd	Sluitingstijd	Schenktijd
Rood	06:00	04:00	04:00	Nvt	22:00	22:00	24:00	23:30
Blauw	05:00	04:00	02:00	Nvt				
Overig Binnenring	04:00	Nvt	02:00	Nvt				
Overig	02:00	Nvt	02:00	Nvt				

² De vaststelling van de APV geschiedt in volgorde van belang en bij separaat raadsbesluit.

Toelichting en uitzonderingen:

- Voor een horecabedrijf liggend in het gebied 'blauw' of 'overig binnenring' dat planologisch de mogelijkheid heeft voor de vestiging van een discotheek en ook zodanig wordt geëxploiteerd (zie lijst "Actieve locatiedossiers horeca centrum") blijft een sluitingstijd van 06:00 uur met een instaptijd van 04:00 uur gelden zolang er sprake is van vestiging en exploitatie van een discotheek.
- Bij een openstellingsmogelijkheid na 02:00 uur worden onder andere de bestaande voorwaarden van het convenant 'Veilig Uitgaan in Hengelo' van kracht. Deze voorwaarden worden verankerd in een instrument (bijvoorbeeld de exploitatievergunning, zie pagina 14) dat ook daadwerkelijk afdwingbaar is. Deze voorwaarden houden onder meer de deelname van de exploitant aan de SUS-ploeg in.
- Een wezenlijk onderdeel van de nachtelijke recreatie is het horeca-aanbod van snackachtige gerechten (cafetaria, shoarma, doner). Horeca 1-zaken, welke gevestigd zijn in het rode Horecacluster, met een dergelijk profiel (lees: inschrijving KVK, SBI-codering) en dito uitstraling/exploitatie kennen een standaard openingsmogelijkheid tot 06:30 uur.
- Bij een B of een C evenement waaraan meerdere ondernemers meedoen en waarvoor een collectieve evenementenvergunning wordt afgegeven geldt een verruimde sluitingstijd van 04:00 uur tot 06:00 uur. Deze verruiming van de openstellingsmogelijkheid wordt via de evenementenvergunning *mogelijk gemaakt* voor deelnemende ondernemers.

Overgangsperiode

Op dit moment worden door diverse horecaondernemers openingstijden gehanteerd die ruimer zijn dan de voorgestelde openstellingsmogelijkheden. Een wijziging van de APV heeft een algemeen verbindend karakter en deze regels treden rechtstreeks in werking. Er gaat echter een overgangsperiode gelden voor de zittende ondernemers. Bij overname van de horecazaak of het openen van een nieuwe horecazaak dient een nieuwe vergunning op basis van de Drank- en Horecawet te worden verleend. Dit kan het moment zijn dat het vernieuwde regime voor die specifieke horeca-locatie gaat gelden. De overgangsbepalingen die ook vastgelegd worden in de APV moeten verder uitgewerkt worden.

Voorzienbaarheid

Daar waar momenteel (perifere) Horeca 2 activiteiten zijn toegestaan op plaatsen die niet passend zijn binnen de in dit document voorziene structuur voor vestiging van nachthoreca wordt getracht om deze te verleiden zich te verplaatsen naar het nachthoreca gebied. Daar is als gevolg van de getrapte openingstijden gaandeweg de nacht het meeste publiek aanwezig, zijn ondersteunende functies aanwezig en is er als gevolg daarvan een aantrekkelijker ondernemingsklimaat. Op termijn zal er worden overgegaan tot actieve verplaatsing van dergelijke bestemmingen (en bijbehorende ondernemingen), met een bijbehorende wijziging van het planologisch regime.

Het voorgaande geldt eveneens voor exploitanten van (perifere) Horeca 1 bestemmingen met een aanbod van snackachtige gerechten en een openstellingsmogelijkheid na 02:00 uur.

Paracommerciële horeca

Per 1 januari 2013 zijn wijzigingen in de Drank- en Horecawet (DHW) in werking getreden. Zo hebben gemeenten de taak gekregen om toezicht te houden op de naleving van vrijwel alle bepalingen van de Drank- en Horecawet van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit. Ook zijn gemeenten verplicht om een verordening op te stellen ter voorkoming van oneerlijke concurrentie door paracommerciële rechtspersonen³. Dit is een nieuw onderdeel geworden van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV).

Algemene Plaatselijke Verordening (APV)

In de APV 2014 staan regels met betrekking tot paracommerciële horeca, zoals een verbod op het schenken van alcohol op bijeenkomsten van persoonlijke aard. Deze bepalingen zijn conserverend; het zijn regels die oneerlijke concurrentie zoveel mogelijk ontmoedigen en die al in bestaande vergunningen zijn opgenomen.

Het gaat bij deze regels om 1) alcoholhoudende drank 2) die bedrijfsmatig of anders dan om niet 3) verstrekt wordt door de paracommerciële rechtspersoon.

De regels zijn naar de aard van de paracommerciële rechtspersoon verschillend. In de huidige APV wordt onderscheid gemaakt tussen paracommerciële rechtspersonen die zich richten op activiteiten van sportieve aard (zoals sportverenigingen) of op activiteiten van sociale interactie (bijvoorbeeld buurthuizen). Daarnaast is er de 'restcategorie' overige paracommerciële rechtspersonen. Daarbij moet worden gedacht aan scholen, kerkgenootschappen en, voor zover het paracommerciële rechtspersonen betreft, culturele instellingen als schouwburgen en musea.

Lokaal maatwerk

We constateren dat de huidige regels nog onvoldoende lokaal maatwerk bieden. Wij willen geen onderscheid meer maken naar de aard van paracommerciële rechtspersonen. De regels in de APV moeten voor alle paracommerciële rechtspersonen eenduidig zijn en gericht zijn op het voorkomen van oneerlijke concurrentie en op het verantwoord verstrekken van alcohol.

Oneerlijke concurrentie

Oneerlijke concurrentie ontstaat als stichtingen of verenigingen buiten hun hoofddoelstelling om, horeca-activiteiten ontplooiën. En daarbij gebruik maken van directe of indirecte voordelen zoals subsidiëring, fiscale vrijstellingen of het werken met vrijwilligers.

In Hengelo gaat het om gesubsidieerde instellingen op het gebied van cultuur, sport, onderwijs, welzijn en zorg⁴. die een kantine, café of ruimte in eigen beheer exploiteren. In het algemeen geldt dat de horeca-activiteiten van deze instellingen ondergeschikt en gerelateerd zijn aan hun hoofdactiviteiten; de (reguliere) activiteiten die uitgeoefend worden in verband met de statutaire doelen van de rechtspersoon. In dat geval is geen sprake van oneerlijke concurrentie.

Wel zien wij de tendens dat instellingen ook andersoortige horeca-activiteiten gaan ontplooiën. Hun exploitatie komt onder druk te staan, bijvoorbeeld vanwege bezuinigingen op subsidies. Om extra inkomsten te verwerven moeten instellingen ondernemender worden. In de praktijk betekent dit vaak een uitbreiding van horeca-activiteiten die wel concurrerend kunnen zijn voor de reguliere horeca. Bijvoorbeeld het verhuren van de sportkantine voor een bruiloft of een receptie.

Vandaar dat wij het verstrekken van alcohol verbieden tijdens bijeenkomsten van persoonlijke aard bij paracommerciële instellingen. Dit zijn bijeenkomsten die geen direct verband houden met de activiteiten van de desbetreffende paracommerciële instelling, zoals bruiloften, feesten, partijen, recepties, jubilea, verjaardagen, bedrijfsfeesten, koffietafels, condoleancebijeenkomsten en dergelijke.

Voor zover die bijeenkomsten wel direct verband houden met de activiteiten van de rechtspersoon, bijvoorbeeld het afscheid van de voorzitter van een vereniging, is het verstrekken van alcohol daarbij wel toegestaan.

³ In artikel 1 van de Drank- en Horecawet wordt het begrip paracommerciële rechtspersoon omschreven als: een rechtspersoon niet zijnde een naamloze vennootschap of besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, die zich naast activiteiten van recreatieve, sportieve, sociaal-culturele, educatieve, levensbeschouwelijke of godsdienstige aard richt op de exploitatie in eigen beheer van een horecabedrijf.

Verantwoorde verstrekking van alcohol

Verantwoorde verstrekking van alcohol heeft betrekking op de sociale hygiëne en op de personen die alcoholhoudende drank mogen verstrekken. Het heeft echter ook betrekking op de tijdstippen waarop alcohol mag worden verstrekt.

De verantwoordelijkheid voor een verantwoorde verstrekking van alcohol ligt bij de paracommerciële instellingen zelf. De schenktijden zijn gekoppeld aan hun reguliere activiteiten, waarbij zij zelf nadere regels kunnen stellen. De eindschenktijd bepalen wij op uiterlijk een half uur voor sluitingstijd. In de APV geldt voor paracommerciële rechtspersonen als sluitingstijd 00:00 uur. Voor bijzondere gelegenheden die verband houden met de activiteiten van de paracommerciële rechtspersoon, zoals een jubileumfeest, geldt dat hiervoor een beperkt aantal keer een ontheffing van de sluitingstijd kan worden verleend.

Situatie Rabotheater en Metropool

Aandachtspunt in het kader van de bepalingen voor paracommerciële rechtspersonen is de situatie met betrekking tot de beide podia: Rabotheater en Metropool.

De beide podia zijn door ons niet aangemerkt als paracommerciële rechtspersonen. Dit betekent dat de regels die in afdeling 8a van de APV staan niet op de schouwburg en het poppodium van toepassing zijn. Dit betekent dat zij moeten voldoen aan de eisen waaraan ook de commerciële horeca moet voldoen.

Voor de podia geldt dat zij een andere positie hebben dan de reguliere paracommerciële instellingen, mede gelet op de wijze van bedrijfsvoering en de bijzondere locatie waarop en waarin zij zijn gevestigd. Daarnaast hebben deze instellingen een bovenlokale aantrekkingskracht en zijn zij mede door hun programmering in staat combinatiebezoek met dag- en avondhoreca van de consument te realiseren. Op dit gevarieerde functieaanbod in de (binnen)stad zal de komende periode nog nadrukkelijker worden ingezet.

Dit maakt dat voor de culturele kernvoorzieningen aanvullende horeca-activiteiten worden toegestaan. Per kernvoorziening worden hiervoor afzonderlijk afspraken gemaakt en vastgelegd in het betreffende ruimtelijke kader of de geldende subsidierelatie.

Gemengd gebruik accommodaties

Geconstateerd wordt dat in een aantal accommodaties waarin paracommerciële rechtspersonen activiteiten ontplooiën ook andere paracommerciële rechtspersonen actief zijn. Samen met partijen wordt onderzocht en gecommuniceerd op welke wijze activiteiten en het verstrekken van drank plaats kan vinden in deze accommodaties zodat dit in overeenstemming is met de uitgangspunten voortvloeiend uit de Drank- en Horecawet en APV.

Exploitatievergunning

De horeca zorgt voor levendigheid en gezelligheid in een stad. Goede restaurants, gezellige cafés en terrassen dragen bij aan een aantrekkelijke (binnen)stad. In bepaalde gevallen heeft de horecafunctie echter een negatieve invloed op de openbare orde, de leefbaarheid (oa. horeca gerelateerd zwerfafval) en/of de veiligheid of zorgt dit anderszins voor overlast. We streven ernaar om deze negatieve gevolgen in het voortraject beter te kunnen beheersen door het inzetten van het instrument Exploitatievergunning.

Deze vergunning, welke zijn grondslag vindt in de APV (raadsbevoegdheid), geeft regels voor het exploiteren van een horecabedrijf. Artikel 174 van de Gemeentewet bepaalt dat de burgemeester belast is met de uitvoering van verordeningen voor zover deze betrekking hebben op het toezicht op de voor het publiek openstaande gebouwen. De exploitatievergunning wordt daarom door de burgemeester verleend. De exploitatievergunning is primair een overlastvergunning: zij biedt de mogelijkheid preventief te toetsen of de exploitatie van een horecabedrijf zich verdraagt met het woon- en leefmilieu ter plaatse en kan gecombineerd worden met een bestemmingsplantoets. Daarbij is van belang in welke mate van het bedrijf zelf overlast is te duchten, maar ook in welke mate de komst van het bedrijf de leefbaarheid en het karakter van de buurt zullen aantasten. Zo kan worden gereguleerd waar en onder welke voorwaarden een café, restaurant, discotheek of snackbar mag worden geëxploiteerd. De vergunning is persoonsgebonden. Aangezien dit een administratieve last voor de ondernemer is willen we deze belasting zoveel als mogelijk reduceren. Hierbij willen we gebruik maken van het belonen van goed gedrag. Horecaondernemers die bijvoorbeeld in de zes maanden voor de afgifte geen ernstige overlast veroorzaakt hebben kunnen ambtshalve voorzien worden van een exploitatievergunning voor onbepaalde tijd. De horeca-exploitatievergunning fungeert op deze wijze als een stok achter de deur. Wanneer een bedrijf toch

overlast mocht veroorzaken kan de vergunning -al dan niet tijdelijk- worden ingetrokken. Een aantal categorieën van (kleinschalige) openbare inrichtingen waar geen alcohol wordt geschonken, en waar de openbare orde evident niet in het geding is kunnen van de vergunningplicht worden uitgezonderd. Te denken valt aan tearooms, een ontbijthoekje bij de bakker, ijssalons, bedrijfskantines en -restaurants etc. Winkels in de zin van de Winkeltijdenwet, die als nevenactiviteit een horecagedeelte hebben en geen alcohol schenken, kunnen eveneens worden uitgesloten. Horecabedrijven die zich nieuw in de gemeente willen vestigen krijgen in beginsel het vertrouwen; ze krijgen dus een vergunning voor een proefperiode van bijvoorbeeld een half jaar. Als het bedrijf in die periode geen ernstige overlast heeft veroorzaakt, krijgt het dezelfde permanente vergunning. Met de introductie van de exploitatievergunning kan de afzonderlijke terrasvergunning komen te vervallen zonder dat het toetsingskader daarvan vervalt en kunnen onverminderd voorwaarden aan het terras gesteld worden.

Geluid

Met de introductie van een exploitatie-vergunningenstelsel kunnen (maatwerk)geluidsvoorschriften uit het activiteitenbesluit evt. worden verbonden aan een preventieve toets. Hiermee wordt beoogd om handhavingstrajecten en eventueel vergeefse investeringen te voorkomen.

Verankeren voorwaarden KVV

Tot dusver was er sprake van een systeem waarbij een ontheffing van de in de APV opgenomen sluitingstijden kon worden aangevraagd. Deze ontheffing werd onder voorwaarden (Keurmerk Veilig Uitgaan) verleend voor de periode van 04:00 tot 06:00 uur. Om de administratieve lastendruk die dit met zich meebrengt weg te nemen en om de voorwaarden op een juiste wijze juridisch stevig te verankeren kan het toetsingskader worden geïntegreerd in dat van de exploitatievergunning. Hierbij moet worden gedacht aan de verplichting tot het hebben van portiers, het leveren van een bijdrage aan de susploeg of eventueel het verankeren van het collectieve horeca-ontzeggingenbeleid (rode kaarten).

Bibob

Artikel 4, van het Besluit Bibob bepaalt in overeenstemming met de model-APV dat als inrichtingen, waarvoor de Wet Bibob geldt, onder andere aangewezen worden: "inrichtingen waarin bedrijfsmatig, in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was of anders dan om niet, logies wordt verstrekt, dranken worden geschonken, of rookwaren of spijsen voor directe consumptie worden verstrekt". Dit zijn dus openbare inrichtingen zoals gedefinieerd in artikel 2:27, van de model-APV. Dit betekent dat voor openbare inrichtingen in de zin van de APV een Bibob-onderzoek mag worden gedaan. Zonder de APV is hier geen wettelijke grondslag voor. De Dienstenrichtlijn verzet zich niet tegen een Bibob-onderzoek. Bij de aanvraag van een exploitatievergunning hoort een Bibob-toets.

De inhoud van de exploitatievergunning wordt in overleg met KHN vorm gegeven.

Bereikbaarheid verbeteren: parkeren, taxi, pendelbus, sluitingstijden garages, fietsparkeren, etc.

Bereikbaarheid en parkeren is een thema dat constant onderwerp van gesprek is wanneer het over de binnenstad gaat. Wanneer in onze binnenstad functies fysiek zullen verschuiven moeten ook deze aanverwante functies daarop ingericht worden.

We willen bezoekersstromen in de nachtelijke uren zoveel mogelijk concentreren in het horecagebied rondom de Pastoriestraat, Willemstraat en Langestraat. We zullen daarom onderzoeken of bijvoorbeeld de taxistandplaats verplaatst kan worden naar een locatie dichterbij dit horecacuster. Hierdoor kunnen andere gedeelten van de binnenstad ontlast worden zodat bijvoorbeeld het toevoegen van de functie wonen meer voor de hand ligt.

Voor de verblijfskwaliteit en de verkeersveiligheid is het van belang om het horecagebied (zoveel mogelijk) autovrij te houden tijdens de openingstijden. Over de bevoorrading in het horecagebied moeten goede afspraken gemaakt worden over aanrijroutes en venstertijden.

Terrassenbeleid

De afgelopen jaren heeft er een belangrijke verschuiving plaatsgevonden in de horeca. Het is voor de horeca-exploitant steeds belangrijker geworden om een terras te exploiteren om daarmee tegemoet te komen aan de wensen van de consument. Hierop heeft de gemeente in 2013 de spelregels voor het gebruik van de openbare ruimte en de inrichting hiervan met terrasmeubilair vastgelegd in de nota Terrassenbeleid. Per gebied heeft de gemeente aangegeven welke mogelijkheden er zijn voor het plaatsen van terrassen en het bijbehorende meubilair. Dit komt de sfeer en de kwaliteit van de openbare ruimte per deelgebied maximaal ten goede.

De nota Terrassenbeleid is het ruimtelijke kader waarop een ontheffing voor een terras verleend kan worden. Deze ontheffing kan echter alleen worden verleend in het geval van horecabedrijven op een horecabestemming die op de kaart behorende bij het beleid staan aangegeven. Het terrassenbeleid moet op dit punt worden aangepast zodat er ook terrasmogelijkheden (zitgelegenheid aan de gevel) ontstaan bij overige horecagelegenheden in de binnenstad en bij winkels met winkel ondersteunende horeca-mogelijkheden.

Horeca in de wijken

Hengelo kent in haar wijken geen horecaclusters en kent een verspreide ligging van horeca over haar wijken en buurten. Dit betreft diverse vormen van horeca, zowel (dag)horeca welke ondersteunend is aan wijk- en buurt winkelcentra als buurtcafés én zalencentra.

Wijkverzorgende Horeca in wijkclusters

De meeste wijken in Hengelo hebben een passend horeca-aanbod. Horeca in de buurt en wijk zorgt voor een bepaalde vorm van ontmoeting en interactie die belangrijk is. Er wordt naar gestreefd het horeca-aanbod zoveel mogelijk te laten aansluiten op de verzorgingsfunctie binnen de wijk: (dag)horeca in winkelcentra, snackbar, chinees of buurtcafé.

Gelet op het bestaande aanbod is uitbreiding van horeca in de wijken niet of slechts beperkt mogelijk. Uitbreidingsruimte zit hem in beperkte vergroting van de bestaande horecafuncties. Pas bij nieuwbouw of herstructurering van wijken, buurten en winkelcentra kan ook de horeca een belangrijkere positie krijgen.

Overlast gevende horeca wordt door middel van bemiddeling en handhaving zoveel mogelijk ingedamd zodat horeca passend is binnen de andere omliggende functies.

Voor het winkelplein Plein Westermaat geldt dat de horeca moet aansluiten op de functie van het gebied, namelijk dagrecreatie in de vorm van winkelen. De vorm van horeca is reeds zichtbaar en hierbij moet vooral gedacht worden aan fastfood of een broodjeszaak. Op Plein Westermaat fase III wordt nog een uitbreiding van het winkelgebied voorzien. Hier bestaat nog planologische ruimte voor daghoreca in de vorm van een restaurant / brasserie.

Hart van Zuid: functie gerelateerde horeca

Hart van Zuid verandert van een gesloten industrieel gebied in een toegankelijk stadsdeel waar wonen, werken, recreëren en naar school gaan allemaal mogelijk zijn. Hier worden ambitieuze plannen ontwikkeld die voor veel variatie van functies en diversiteit voor bewoners en bezoekers moeten zorgen. Gelet op de functie die onze binnenstad heeft is het niet gewenst een nieuw horecacluster te creëren in dit gebied, wel moet er ruimte zijn voor bijvoorbeeld vergaderfaciliteiten en enkele kleinschalige horecazaken met een verzorgingsfunctie voor de studenten, werknemers en bezoekers in het gebied. De omvang daarvan is beperkt en realisatie afhankelijk van de vordering van ontwikkeling van het gebied.

Daarnaast zijn er gebouwen in het gebied die zich lenen voor bijzondere concepten als bijvoorbeeld leisure. Te denken valt aan een concept met bowling, paintball, snooker of karten. Als indicatie geldt dat er ongeveer 1750 m² hiermee ingevuld kan worden waarbij het uitdrukkelijk niet de bedoeling is dat hierbij of hierbinnen een grote afzonderlijke horecagelegenheid ontstaat. Gelet op het combinatiebezoek geniet het de voorkeur om een dergelijke functie dichtbij de binnenstad een plaats te geven.

Het is onze ambitie om de activiteiten in Hart van Zuid zoveel mogelijk te laten aansluiten op de activiteiten en mogelijkheden van de binnenstad. Op fysiek gebied is hier de laatste jaren een forse slag geslagen door herinrichting van het Stationsplein, Industrieplein en de realisatie van de nieuwe tunnel onder het station. Voor de komende periode gaan we inzetten op een verdere aansluiting van de programma's in de binnenstad (horeca, evenementen) en Hart van Zuid (oa. Metropool, ROC van Twente, Techniekmuseum)

Geen nieuwe horeca buiten het centrum, tenzij ...

Hengelo kiest voor versterking van het aanbod van horeca in de binnenstad. Daarmee wordt er tevens voor gekozen geen nieuwe horeca te creëren buiten de binnenstad. Maar er zijn uitzonderingen denkbaar.

Zo houden wij de mogelijkheid open voor bijzondere horeca op bijzondere plekken of in bijzondere gebouwen. Het gaat dan om horeca met een bovenwijkse functie. Als voorbeeld is te noemen het Van der Valk-hotel aan de A1, de horeca rond De Waarbeek, Hotel 't Lansink en de Houtmaat. Zo kan op termijn een locatie aan het water, bij een bijzonder natuurgebied, aan een belangrijke invalsweg of in een bijzonder gebouw (monument, erfgoed) reden zijn mee te werken aan de nieuwvestiging van horeca.

Geen (mega)discotheken op perifere locaties

Ter versterking van de horeca in de binnenstad en ter bevordering van combinatiebezoek wil Hengelo geen (mega)discotheken of andere vormen van nachthoreca toestaan aan de rand van de stad of op industrieterreinen. Bezoekers van dergelijke gelegenheden worden immers gezien als een belangrijke basis voor de overige avond- en nachthoreca (café, fastfood, poolcafé) in de binnenstad. Vestiging op perifere locaties belemmert dit beoogde combinatiebezoek. Uit ervaringen elders blijkt dat er niet of nauwelijks synergie ontstaat tussen perifere discotheken en de reguliere horeca in de binnensteden. Landelijke trend daarbij is ook dat dergelijke perifere locaties een sterk afnemend bestaansrecht hebben door een toename van het aantal evenementen en ander consumptiegedrag van de consument.

Hotels en Logies

Momenteel lijkt het aanbod aan hotelbedden te voldoen aan de vraag vanuit de markt. Ontwikkelingen op het gebied van zakelijk toerisme in Hart van Zuid en het EXPO-gebied kunnen aanleiding zijn om de hotelcapaciteit te vergroten. Het toevoegen van planologische ruimte voor grootschalige hotelvestiging kan in dat geval een mogelijkheid zijn. We faciliteren die accommodaties die bij de doelgroep van het stedelijke toerisme passen. Dit zijn vooral overnachtingsmogelijkheden ingericht voor een korte verblijfsduur, in plaats van een meerdaagse vakantie. Dus meer voor hotel en bed- en breakfasts in plaats van een bungalowpark. Hierbij kan ook gedacht worden aan bijzondere overnachtingsmogelijkheden, zoals overnachtingsmogelijkheden in industriële panden of plattelandskamers.

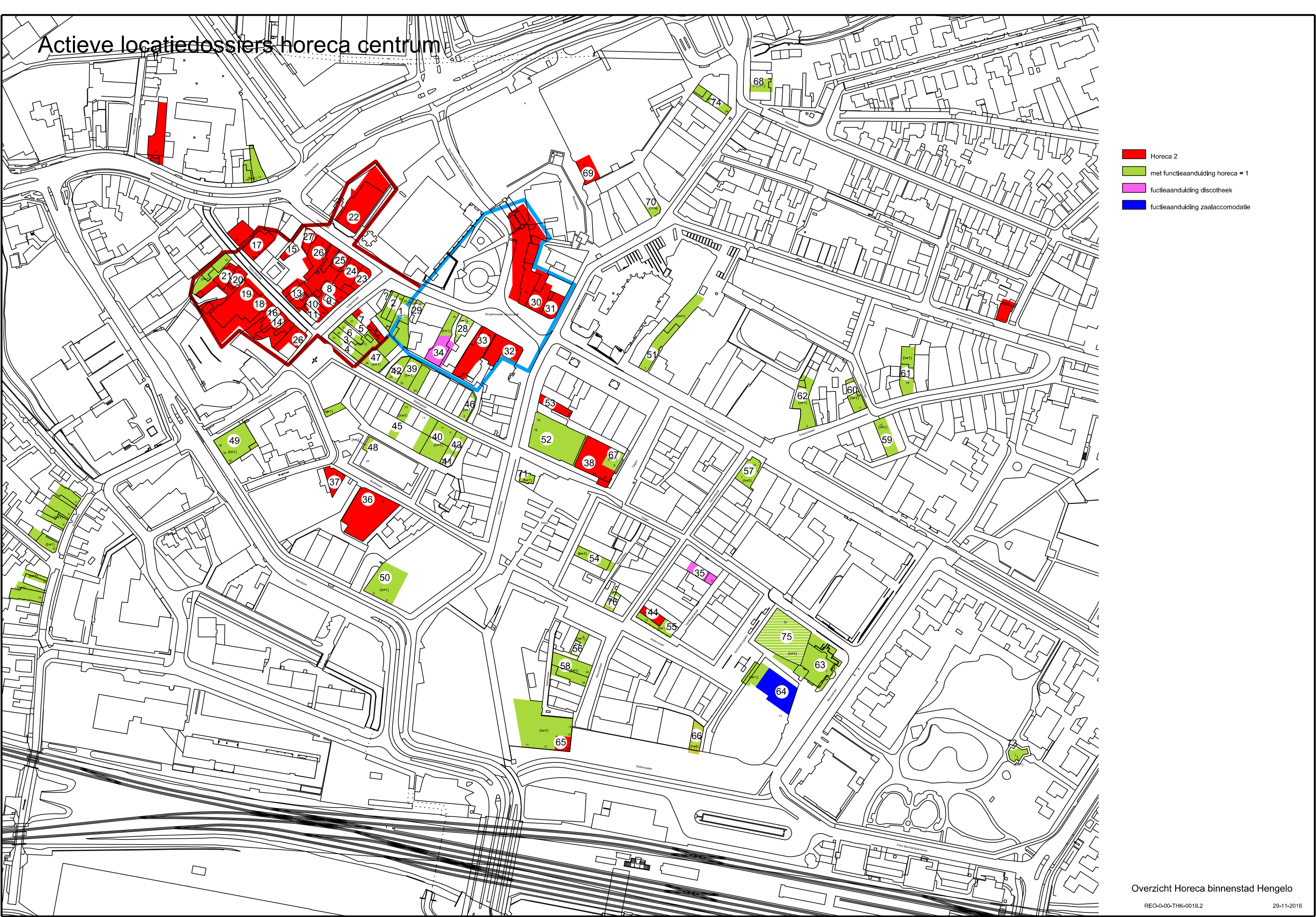
Mogelijkheden tot short-stay locaties en bed- en breakfast willen we ook in de binnenstad faciliteren om zodoende tegemoet te komen aan de behoefte van de consument maar ook om nieuwe functies aan de binnenstad toe te voegen. De gemeente heeft hierin een positieve houding, echter zal de aard en omvang van het initiatief bepalen of dit daadwerkelijk passend is op de voorziene locatie.

In Hengelo wordt een beperkt aantal accommodaties aangeboden via bed&breakfast platforms zoals airbnb. Er is geen beleid geformuleerd betreffende deze overnachtingsvorm. Onderzocht wordt in hoeverre het formuleren van beleid en het handhaven daarop noodzakelijk is. Ontwikkelingen en effecten van overnachtingsmogelijkheden aangeboden via dergelijke platforms zullen gevolgd worden. Bij ongewenste ontwikkelingen zal gezocht worden naar passende maatregelen.

Bijlage 1.

Kaart met Horeca-bestemmingen en aanduidingen Centrum Hengelo

Actieve locatiedossiers horeca centrum

- bestemming Horeca
 - bestemming Horeca met functieaanduiding horeca = 1
- functieaanduidingen binnen overige bestemmingen
- fuctieaanduiding horeca
 - fuctieaanduiding horeca cat. 1
 - fuctieaanduiding horeca cat. 1 op verdieping
 - fuctieaanduiding horeca cat. 2 op verdieping
 - fuctieaanduiding discotheek
 - fuctieaanduiding zaalacomodatie

Nota zienswijzen Horecavisie Hengelo 2016

I INLEIDING

De “Ontwerp Horecavisie 2016” heeft van 14 juli tot en met 14 september ter inzage gelegen. Binnen deze termijn van terinzagelegging zijn zienswijzen ingediend door:

1. **Dhr. J.A.P. Oude Tijdhof en mevr. G.H. Oude Tijdhof**
(VIOOS Hengelo & Loft XL, Beekstraat 10 7557 DP Hengelo)
2. **Dhr. H. Mulder en dhr. Van Benthem**
(H. Mulder is eigenaar Markt 2, van Benthem is exploitant Discotheek DUX, Markt 2)
3. **Dhr. J. P. Boereboom**
(Cherry, Telgen 8)
4. **Dhr. J. Eliyou**
(Cittylounge XL, Marktstraat 9-11)
5. **Dhr. J. Ter Haar en mevr. A. ter Haar**
(eigenaar van o.a. diverse panden in de Marktstraat)
6. **P. Minas**
(exploitant Taj Mahal, Marktstraat 8)
7. **Dhr C. Yarburg**
(exploitant automatiek de Markt, Marktstraat 7)
8. **Dhr. Megelink**
(eigenaar Marktstraat 7)
9. **Dhr en mevr. Bathoorn**
(exploitanten Good Fellows, Willemstraat 29 en Irisch Pub, Willemstraat 31 7)
10. **Dhr. Wilbrink**
(exploitant De Twee Wezen, Rootie-Tootie, 't Pleintje , Burg. Jansenplein 23, 24, 25, 29)
11. **Dhr. Ardic**
(exploitant Steakhouse Royal Argentina, Marktstraat 15/a)
12. **Dhr. J. Taken**
(exploitant Banketbakkerij Gustaf, Wemenstraat 61)
13. **Bewoners Marktstraat;**
14. **Koninklijke Horeca Nederland en Stichting Centrum Management**

II SAMENVATTING VAN EN REACTIE OP DE ZIENSWIJZEN

1. Dhr. J.A.P. Oude Tijdhof en mevr. G.H. Oude Tijdhof;

(Disco Empire New York BV; Vios, de Loft, Beekstraat 10)
(Dhr. Oude Tijdhof heeft zijn zienswijze mondeling toegelicht.)

Appellant merkt op dat zijn bedrijf als discotheek wordt geëxploiteerd en dat een sluitingstijd van 6:00 van wezenlijk belang is voor het voortbestaan van zijn bedrijf en voor de verkoopwaarde daarvan. De Beekstraat is in de kaart op bladzijde 12 van de visie niet opgenomen in het gebied van avond- en nachthoreca waarvoor een sluitingstijd van 6:00 geldt. Binnen welk gebied VIOS valt en daarmee welke sluitingstijd gaat gelden is onduidelijk.

Reactie

Het college wil de avond- en nachthoreca clusteren rond de Pastoriestraat, de Willemstraat en deels de Langestraat. In dit gebied wordt deze vorm van horeca maximaal gefaciliteerd door onder andere ruimere openingstijden. Bovendien zal hier terughoudend worden omgegaan met het toestaan van mogelijk conflicterende functies. Uw horecabedrijf valt niet in dit gebied. Echter, voor discotheken gevestigd buiten het nacht horecagebied gaat een uitzondering gelden. Er wordt een sluitingstijd gehanteerd van 6:00. Dit geldt zo lang de locatie als discotheek wordt geëxploiteerd. Ook bij verkoop blijft deze sluitingstijd gelden mits het bedrijf als discotheek wordt voortgezet.

2. Dhr. H. Mulder en dhr. Van Benthem;

(H. Mulder is eigenaar Markt 2, van Benthem is exploitant Discotheek DUX, Markt 2)
(Dhr Mulder heeft zijn zienswijze mondeling toegelicht.)

Dhr. Mulder, eigenaar van het pand, en dhr. Van Benthem, exploitant van DUX, hebben bezwaar tegen de in de visie voorgestelde wijziging van de sluitingstijd van 6:00 naar 4:00. 's Nachts tussen 0:00 en 5:00 moet de omzet gerealiseerd worden. Door het wijzigen van de sluitingstijd is het bedrijf niet meer rendabel waardoor ook de verhuur in gevaar komt en de waarde van het pand sterk zal dalen.

Reactie

Het college wil de avond- en nachthoreca clusteren rond de Pastoriestraat, de Willemstraat en deels de Langestraat. In dit gebied wordt deze vorm van horeca maximaal gefaciliteerd door onder andere ruimere openingstijden. Bovendien zal hier terughoudend worden omgegaan met het toestaan van mogelijk conflicterende functies. Uw horecabedrijf valt niet in dit gebied. Echter, voor discotheken gevestigd buiten het nacht horecagebied gaat een uitzondering gelden. Er wordt een sluitingstijd gehanteerd van 6:00. Dit geldt zo lang de locatie als discotheek wordt geëxploiteerd. Ook bij verkoop blijft deze sluitingstijd gelden mits het bedrijf als discotheek wordt voortgezet.

3. Dhr. J. P. Boereboom;

(Cherry, Telgen 8)

Dhr. Boereboom wil de exploitatievorm van zijn bedrijf en ook de openingstijden aanpassen. Hij wil langer open kunnen blijven dan 22:00.

Reactie

Er geldt een "horeca 1" voor uw bedrijf. Er geldt een maximale sluitingstijd van 02:00.

4. Dhr. J. Eliyou;

(Cittylounge XL, Marktstraat 9-11)

Appellant merkt op dat hij recent veel heeft geïnvesteerd in zijn bedrijf. De nieuwe horecavisie betekent onder andere omzetsdaling, kans op sluiting, financiële problemen, oplopende schulden en faillissement. En dat terwijl het juist nu de goede kant op gaat. De Horecavisie 2016 zal de genade klap betekenen voor het bedrijf met alle gevolgen van dien.

Reactie

Het college wil de avond- en nachthoreca clusteren rond de Pastoriestraat, de Willemstraat en deels de Langestraat. In dit gebied zal terughoudend worden omgegaan met het toestaan van mogelijk conflicterende functies zoals wonen. Door te clusteren kan ook toezicht en handhaving op een effectieve wijze plaatsvinden. In de Marktstraat bevindt zich

een mix aan functies waaronder wonen. Deze straat maakt dan ook geen deel uit van het avond- nachthoreca gebied.

De panden in de Marktstraat hebben allemaal de bestemming "horeca 1". Horeca 1 betreft in beginsel dag- en avondhoreca veelal gericht op verstrekking van etenswaren en maaltijden. Hinder voor omwonenden moet beperkt blijven.

Openingstijden zoals geldend in het nachthoreca gebied zijn in de Marktstraat ongewenst. Voor horecabedrijven in de Marktstraat gevestigd in panden met een "horeca 1" bestemming gaat een sluitingstijd van 02:00 gelden.

Op dit moment zijn, ook in de Marktstraat, ruimere openingstijden toegestaan dan de in de visie voorgestelde openingstijden. Een overgangsregeling moet uitgewerkt worden.

5. Dhr. J. Ter Haar en mevr. A. ter Haar

eigenaar van o.a. diverse panden in de Marktstraat waaronder Marktstraat 9-11 (Citylounge XL)

Appellanten vragen openingstijden niet te wijzigen. Het beperken van de openingstijden conform de nieuwe horeca visie zal leiden tot waardedaling van hun panden, faillissementen van horecaondernemers en leegstand. Gedane investeringen zullen zich niet terugbetalen. Werknemers zullen werkloos worden en de Marktstraat zal een "lugubriouse" uitstraling krijgen.

Appellanten zijn van mening dat horeca ondernemers zich aan de regels moeten houden. Vastgoedeigenaren moeten geïnformeerd worden over excessen zodat zij ook eventueel maatregelen kan nemen.

Reactie

Het college wil de avond- en nachthoreca clusteren rond de Pastoriestraat, de Willemstraat en deels de Langestraat. In dit gebied zal terughoudend worden omgegaan met het toestaan van mogelijk conflicterende functies zoals wonen. Door te clusteren kan ook toezicht en handhaving op een effectieve wijze plaatsvinden. In de Marktstraat bevindt zich een mix aan functies waaronder wonen. Deze straat maakt dan ook geen deel uit van het avond- nachthoreca gebied.

De panden in de Marktstraat hebben allemaal de bestemming "horeca 1". Horeca 1 betreft in beginsel dag- en avondhoreca veelal gericht op verstrekking van etenswaren en maaltijden. Hinder voor omwonenden moet beperkt blijven.

Openingstijden zoals geldend in het nachthoreca gebied zijn in de Marktstraat ongewenst. Voor horecabedrijven in de Marktstraat gevestigd in panden met een "horeca 1" bestemming gaat een sluitingstijd van 02:00 gelden.

Op dit moment zijn, ook in de Marktstraat, ruimere openingstijden toegestaan dan de in de visie voorgestelde openingstijden. Een overgangsregeling moet uitgewerkt worden.

Ondernemers moeten zich aan de regels houden daarom gaat het college een exploitatievergunning invoeren. De burgemeester verleent de vergunning die persoonsgebonden is. Hij is ook belast met toezicht.

Aan de hand van een exploitatievergunning worden regels opgesteld voor het exploiteren van een horecabedrijf; waar en onder welke voorwaarden mag een café, restaurant, discotheek of snackbar worden geëxploiteerd. Wanneer een bedrijf toch overlast mocht veroorzaken kan de vergunning -al dan niet tijdelijk- worden ingetrokken.

De inhoud en vormgeving van de exploitatievergunning moet nog uitgewerkt worden.

6. P. Minas;

(exploitant Taj Mahal, Marktstraat 8)

Appellant is van mening dat de nieuwe horecavisie tot leegstand zal leiden. Horecabedrijven gaan failliet en werknemers worden werkloos. Door de leegstand zal de Marktstraat een negatieve uitstraling krijgen waardoor uiteindelijk ook zijn klanten wegblijven. Sluitingstijden moeten ongemoeid gelaten worden.

Er moeten meer bijzondere, kleine restaurants in de Marktstraat gevestigd worden. Overlast veroorzakende bedrijven moeten worden aangepakt

Reactie

Het college wil de avond- en nachthoreca clusteren rond de Pastoriestraat, de Willemstraat en deels de Langestraat. In dit gebied zal terughoudend worden omgegaan met het toestaan van mogelijk conflicterende functies zoals wonen. Door te clusteren kan ook toezicht en handhaving op een effectieve wijze plaatsvinden. In de Marktstraat bevindt zich

een mix aan functies waaronder wonen. Deze straat maakt dan ook geen deel uit van het avond- nachthoreca gebied.

De panden in de Marktstraat hebben allemaal de bestemming "horeca 1". Horeca 1 betreft in beginsel dag- en avondhoreca veelal gericht op verstrekking van etenswaren en maaltijden. Hinder voor omwonenden moet beperkt blijven.

Openingstijden zoals geldend in het nachthoreca gebied zijn in de Marktstraat ongewenst. Voor horecabedrijven in de Marktstraat gevestigd in panden met een "horeca 1"

bestemming gaat een sluitingstijd van 02:00 gelden. In deze panden kunnen prima bijzondere, kleine restaurants gevestigd worden.

Op dit moment zijn, ook in de Marktstraat, ruimere openingstijden toegestaan dan de in de visie voorgestelde openingstijden. Een overgangsregeling moet uitgewerkt worden.

Om te voorkomen dat bedrijven overlast veroorzaken gaat het college een exploitatievergunning invoeren. Aan de hand van een exploitatievergunning worden regels opgesteld voor het exploiteren van een horecabedrijf; waar en onder welke voorwaarden mag een café, restaurant, discotheek of snackbar worden geëxploiteerd. De burgemeester verleent de vergunning die persoonsgebonden is. Hij is ook belast met toezicht. Wanneer een bedrijf toch overlast mocht veroorzaken kan de vergunning -al dan niet tijdelijk- worden ingetrokken.

De inhoud en vormgeving van de exploitatievergunning moet nog uitgewerkt worden.

7. Dhr C. Yarburg;

(exploitant automatiek de Markt, Marktstraat 7)

Appellant is van mening dat hij als gevolg van de nieuwe horecavisie disproportionele schade zal leiden. Een rendabele exploitatie wordt onmogelijk. Verkoopwaarde en omzet worden beperkt.

De Marktstraat is een belangrijke route in het nachtelijke uitgaansleven in Hengelo. Dit kun je niet zo maar veranderen.

Er is geen sprake van onaanvaardbare aantasting van het woon- en leefklimaat die aanpassing van de openingstijden rechtvaardigen. Er zijn over ons bedrijf nooit klachten geweest. Individuele ondernemers die zich niet aan de regels houden moeten worden aangepakt.

Reactie

Het college wil de avond- en nachthoreca clusteren rond de Pastoriestraat, de Willemstraat en deels de Langestraat. In dit gebied zal terughoudend worden omgegaan met het toestaan van mogelijk conflicterende functies zoals wonen. Door te clusteren kan ook toezicht en handhaving op een effectieve wijze plaatsvinden. In de Marktstraat bevindt zich een mix aan functies waaronder wonen. Deze straat maakt dan ook geen deel uit van het avond- nachthoreca gebied. Openingstijden worden in de Marktstraat beperkt, er gaat een sluitingstijd van 02:00 gelden.

Op dit moment zijn, ook in de Marktstraat, ruimere openingstijden toegestaan dan de in de visie voorgestelde openingstijden. Een overgangsregeling moet uitgewerkt worden. Er gaat een overgangsperiode gelden..

Om te voorkomen dat ondernemers zich niet aan de regels houden gaat het college een exploitatievergunning invoeren. Aan de hand van een exploitatievergunning worden regels opgesteld voor het exploiteren van een horecabedrijf; waar en onder welke voorwaarden mag een café, restaurant, discotheek of snackbar worden geëxploiteerd. De burgemeester verleent de vergunning die persoonsgebonden is. Hij is ook belast met toezicht. Wanneer een bedrijf toch overlast mocht veroorzaken kan de vergunning -al dan niet tijdelijk- worden ingetrokken.

De inhoud en vormgeving van de exploitatievergunning moet nog uitgewerkt worden.

8. Dhr. Megelink;

(eigenaar pand Marktstraat 7)

Appellant heeft bezwaren tegen het vervroegen van de sluitingstijd van 06:30 naar 02:00. Hij heeft fors geïnvesteerd om in zijn pand toekomstbestendig ondernemen mogelijk te maken. Het beperken van de openingstijden zal uiteindelijk faillissement betekenen en dat terwijl de automatiek de Markt het uitgaanspubliek al sinds vele jaren van etenswaren voorziet. Het bedrijf zorgt niet voor overlast, andere bedrijven die wel overlast veroorzaken moeten worden aangepakt. Goedwillende, investerende ondernemers mogen niet de dupe worden.

Reactie

Het college wil de avond- en nachthoreca clusteren rond de Pastoriestraat, de Willemstraat en deels de Langestraat. In dit gebied zal terughoudend worden omgegaan met het toestaan van mogelijk conflicterende functies zoals wonen. Door te clusteren kan ook toezicht en handhaving op een effectieve wijze plaatsvinden. In de Marktstraat bevindt zich een mix aan functies waaronder wonen. Deze straat maakt dan ook geen deel uit van het avond- nachthoreca gebied.

De panden in de Marktstraat hebben allemaal de bestemming "horeca 1". Horeca 1 betreft in beginsel dag- en avondhoreca veelal gericht op verstrekking van etenswaren en maaltijden. Hinder voor omwonenden moet beperkt blijven.

Openingstijden zoals geldend in het nachthoreca gebied zijn in de Marktstraat ongewenst. Voor horecabedrijven in de Marktstraat gevestigd in panden met een "horeca 1" bestemming gaat een sluitingstijd van 02:00 gelden.

Op dit moment zijn, ook in de Marktstraat, ruimere openingstijden toegestaan dan de in de visie voorgestelde openingstijden. Een overgangsregeling moet uitgewerkt worden.

Om te voorkomen dat bedrijven overlast veroorzaken gaat het college een exploitatievergunning invoeren. Aan de hand van een exploitatievergunning worden regels opgesteld voor het exploiteren van een horecabedrijf; waar en onder welke voorwaarden mag een café, restaurant, discotheek of snackbar worden geëxploiteerd. De burgemeester verleent de vergunning die persoonsgebonden is. Hij is ook belast met toezicht. Wanneer een bedrijf toch overlast mocht veroorzaken kan de vergunning -al dan niet tijdelijk- worden ingetrokken.

De inhoud en vormgeving van de exploitatievergunning moet nog uitgewerkt worden.

9. Dhr. en mevr. Bathoorn;

(exploitanten Good Fellows, Willemstraat 29 en Irisch Pub, Willemstraat 31 7)

Appellanten merken op dat de horecavisie verschillende openingstijden voor hun bedrijven tot gevolg heeft terwijl de beide zaken een vergelijkbare bedrijfsvoering hebben.

Reactie

Beide panden liggen in het nachthoreca gebied maar de bestemming van de horecapanden verschilt. Het college gaat de openingstijden gelijk trekken. Op welke manier dit het beste geformaliseerd kan worden moet onderzocht worden. Zo gelden er mogelijk milieunormen.

10. Dhr. E. Wilbrink;

(exploitant De Twee Wezen, Rootie-Tootie, 't Pleintje , Burg. Jansenplein 23, 24, 25, 29)

Appellant is van mening dat door het beperken van de sluitingstijden van 06:00 naar 04:00 er disproportionele schade geleden zal worden. Het zal gevolgen hebben voor omzet, verkoopwaarde en werkgelegenheid. Gedane investeringen worden onderuit gehaald. De doelstelling is onduidelijk. Al 40 jaar wordt een sluitingstijd van 06:00 gehanteerd. Appellant voldoet aan alle veiligheidsmaatregelen en vraagt zich af of het in de toekomst nog wel zinvol is aan collectieve veiligheidsmaatregelen bij te dragen.

Reactie

Het college wil de avond- en nachthoreca clusteren rond de Pastoriestraat, de Willemstraat en deels de Langestraat. In dit gebied gaan de ruimste openingstijden gelden en zal er terughoudend worden omgegaan met het toestaan van mogelijk conflicterende functies zoals wonen. Door te clusteren kan ook toezicht en handhaving op een effectieve wijze plaatsvinden. Voor de avond en nachthoreca met bijbehorende bezoekers geldt dat er meer inzet is benodigd van handhavers en politie.

De panden aan het Burg. Jansenplein liggen in het overgangsgebied. Sluitingstijd wordt 05:00 instaptijd 04:00. De instaptijd is in de visie aangepast. Openingstijden worden beperkt in vergelijking tot het nachthoreca gebied maar zijn ruimer dan in de rest van de binnenstad. Echter voor horecagelegenheden die als discotheek geëxploiteerd worden gaat een uitzondering gelden. Ook Rootie-Tootie houdt zijn sluitingstijd van 06:00 met een instaptijd van 04:00.

Het college gaat een exploitatievergunning invoeren. Aan de hand van een exploitatievergunning worden regels opgesteld voor het exploiteren van een horecabedrijf; waar en onder welke voorwaarden mag een café, restaurant, discotheek of snackbar worden geëxploiteerd. De burgemeester verleent de vergunning die persoonsgebonden is.

Hij is ook belast met toezicht. Wanneer een bedrijf toch overlast mocht veroorzaken kan de vergunning -al dan niet tijdelijk- worden ingetrokken.
De inhoud en vormgeving van de exploitatievergunning moet nog uitgewerkt worden.

11. Dhr. Ardic;

(exploitant Steakhouse Royal Argentina, Marktstraat 15/a)

Appellant wil zijn restaurant uitbreiden met het naast gelegen pand waar geen horecabestemming op zit. Hij verwijst naar recente gevallen waarin dit mogelijk was. Vooral in het weekend moet omzet gedraaid worden

Reactie

Op basis van de nieuwe horecavisie zal opnieuw naar de mogelijkheden, onmogelijkheden gekeken worden tot uitbreiding van zijn restaurant. Bij de afweging zal het advies van KHN-afdeling Hengelo en de SCH.

12. Dhr J. Taken

(exploitant Banketbakkerij Gustaf, Wemenstraat 61)

Appellant wil bestemming horeca 1 op zijn pand om maximaal te kunnen anticiperen op toekomstige ontwikkelingen.

Reactie

Aan de wens van appellant zal niet worden voldaan. Het college wil de bestemming van het pand niet wijzigen in "horeca". Er is slechts beperkte ruimte voor planologische toevoeging van "horeca 1" in geval van een bijzondere locatie of bijzonder pand. Het college wil de bestemming detailhandel met daaraan gekoppeld ondergeschikte horeca op basis van een alcoholvrijverlof tijdens winkeltijden niet wijzigen in horeca. Alcoholhoudende dranken mogen dan ook niet geschonken worden.

13. Bewoners Marktstraat

Bewoners van de Marktstraat waarderen de visie maar willen een nog scherpere scheiding tussen horeca 1 en horeca 2. Horeca 1 moet naar een sluitingstijd van 24:00. Er zijn structurele problemen in de Marktstraat. Men wil duidelijkheid over handhaving onder andere wat betreft geluidsnormen en gebruik van horecapanden in strijd met de bestemming.

Reactie

Het college wil de avond- en nachthoreca clusteren rond de Pastoriestraat, de Willemstraat en deels de Langestraat. In dit gebied zal terughoudend worden omgegaan met het toestaan van mogelijk conflicterende functies zoals wonen. Door te clusteren kan ook toezicht en handhaving op een effectieve wijze plaatsvinden. In de Marktstraat bevindt zich een mix aan functies waaronder wonen. Deze straat maakt dan ook geen deel uit van het avond- nachthoreca gebied.

De panden in de Marktstraat hebben allemaal de bestemming "horeca 1". Horeca 1 betreft in beginsel dag- en avondhoreca veelal gericht op verstrekking van etenswaren en maaltijden. Hinder voor omwonenden moet beperkt blijven.

Openingstijden zoals geldend in het nachthoreca gebied zijn in de Marktstraat ongewenst. Voor horecabedrijven in de Marktstraat gevestigd in panden met een "horeca 1" bestemming gaat een sluitingstijd van 02:00 gelden.

Het college gaat een exploitatievergunning invoeren op basis waarvan gehandhaafd gaat worden. Aan de hand van een exploitatievergunning worden regels opgesteld voor het exploiteren van een horecabedrijf; waar en onder welke voorwaarden mag een café, restaurant, discotheek of snackbar worden geëxploiteerd. De exploitatievergunning biedt de mogelijkheid preventief te toetsen of de exploitatie van een horecabedrijf zich verdraagt met het woon- en leefmilieu ter plaatse en kan gecombineerd worden met een bestemmingsplantoets. De burgemeester verleent de vergunning die persoonsgebonden is. Hij is ook belast met toezicht. Wanneer een bedrijf toch overlast mocht veroorzaken kan de vergunning -al dan niet tijdelijk- worden ingetrokken.
De inhoud en vormgeving van de exploitatievergunning moet nog uitgewerkt worden.

14. Koninklijke Horeca Nederland en Stichting Centrum Management

Onderstaande zienswijzen zijn ook in een bestuurlijk overleg aan de orde geweest.

De zienswijzen:

1. Appellanten zetten vraagtekens bij ontwikkeling horecaplein Lange Wemen.
2. Volgens appellanten zijn de gebieden waarvoor verschillende sluitingstijden gelden niet exact gedefinieerd. Ook is niet duidelijk of de sluitingstijden de gehele week of alleen in het weekend gelden.
3. Appellant is van mening dat door het beperken van de sluitingstijden er disproportionele schade geleden zal worden. Het zal gevolgen hebben voor omzet, verkoopwaarde en draagvlak voor inzet van de susploeg. Gevolgen gelden met name voor horecabedrijven in de Marktstraat.
4. Ook mengvormen, blurring moeten een exploitatievergunning krijgen, een experiment met 5 ondernemingen gewenst.
5. Hotel en logiesbeleid moet regionaal afgestemd worden. Er is in Hengelo en in de regio voldoende aanbod. Er moeten regels komen voor Bed&Breakfast (Air B&B).
6. Gebiedsdifferentiatie niet op basis van horeca 1, horeca 2
7. Sluitingstijd mag niet het instrument zijn overlast aan te pakken.
8. De bestemming van Metropool is onduidelijk.
9. Hoe Klaas op de Brug (Westermaat Plein) en op Hart van Zuid.
10. Appellanten willen afstemming bij de afweging uitbreiding van bestaande horecabedrijven al of niet toe te staan.

Reactie

1. Het ontwikkelen van het horecaplein in het plan Lange Wemen staat voor de gemeente niet meer ter discussie. De horecawand wordt gevuld met kwalitatief goede dag- en avondhoreca gericht op "een langer verblijf en ondersteuning aan de overige functies in de binnenstad". Het bestemmingsplan is onherroepelijk.
2. De Beekstraat en deels de Willemstraat (deels) behoren inderdaad niet tot het nachthoreca gebied. De omschrijving van het gebied in de visie is aangepast. Er gaan geen aparte sluitingstijden gelden voor het weekend.
3. Het college wil de avond- en nachthoreca clusteren rond de Pastoriestraat, de Willemstraat en deels de Langestraat. In dit gebied gaan de ruimste openingstijden gelden en zal er terughoudend worden omgegaan met het toestaan van mogelijk conflicterende functies zoals wonen. Door te clusteren kan ook toezicht en handhaving op een effectieve wijze plaatsvinden.
Voor discotheken gevestigd buiten het nacht horecagebied gaat een uitzondering gelden. Zo lang de locatie als discotheek wordt geëxploiteerd, dus ook bij verkoop, blijft een sluitingstijd van 06:00 gelden.

Het college gaat een exploitatievergunning invoeren die mogelijkheden biedt te reguleren waar en onder welke voorwaarden een café, restaurant, discotheek of snackbar mag worden geëxploiteerd. Een exploitatievergunning geeft de mogelijkheid om freeriders aan te pakken en gezamenlijke afstemming te krijgen bijvoorbeeld ten aanzien van het inschakelen van portiers, betaalsystemen, toegang minderjarigen. Hier liggen kansen. De bedoeling is om de inhoud van de exploitatievergunning met de ondernemers vorm te geven, waarbij een verschillende opzet mogelijk is voor de 3 benoemde gebieden. Van belang is te bepalen wat het gezamenlijke doel is (prettiger uitgaan in Hengelo) en langs welke weg daar te komen. De exploitatievergunning is daarbij één van de in te zetten instrumenten. Wanneer een bedrijf toch overlast mocht veroorzaken kan de vergunning -al dan niet tijdelijk- worden ingetrokken.

De inhoud en vormgeving van de exploitatievergunning moet nog uitgewerkt worden. In de Marktstraat zit een aantal horecagelegenheden die ondernemen in strijd met de bestemming. Verruiming van de bestemming (van horeca 1 naar horeca 2) is niet aan de orde. Bedrijven die willen blijven functioneren als horeca 2 worden geacht te verplaatsen naar het nachthoreca gebied. Op dit moment zijn ruimere openingstijden toegestaan dan de in de visie voorgestelde openingstijden. Een overgangsregeling moet uitgewerkt worden.

4. Daar waar detailhandel ook horeca activiteiten ontplooit zal de detailhandelsfunctie de hoofdfunctie blijven (in omzet en uitstraling). De bestemming zal niet gewijzigd worden in horeca. Een tekening van de toegestane terrasvorm is aan de visie toegevoegd. Nieuwe horeca-verzoeken waaronder mengvormen en planologische toevoeging worden in de verkenning naar de mogelijkheden met KHN-Hlo en de SCH besproken.

Daar waar sprake is van verkoop van alcohol (blurring) gelden dezelfde voorwaarden als voor de reguliere horeca. Er is ruimte voor mengvormen van detailhandel en horeca. We willen daar in overleg met SCH en KHN ervaring mee gaan opdoen.

5. Het college is van mening dat er in geval van positieve ontwikkelingen op gebied van zakelijk toerisme bijvoorbeeld vanwege ontwikkelingen in Hart van Zuid of rondom het Expoterrein het toevoegen van planologische ruimte voor grootschalige hotelvestiging mogelijk moet blijven. Ontwikkelingen rondom het aanbieden van overnachtingen via Air B&B of soortgelijke platforms zullen gevolgd worden (onderzoek Vereniging Nederlandse Gemeenten). Het college wijst dergelijke ontwikkelingen niet op voorbaat af. Bij ongewenste ontwikkelingen zal er naar maatregelen gezocht worden. Het aantal overnachtingsmogelijkheden via dergelijke platforms is in Hengelo nog gering. Er is geen behoefte aan het regionaal afstemmen van overnachtingsmogelijkheden.
6. In de visie wordt onderscheid gemaakt tussen horeca 1 en horeca 2. Horeca 1 betreft in beginsel dag- en avondhoreca veelal gericht op verstrekking van etenswaren en maaltijden. Horeca 2 richt zich op verkoop van drank. Dit ook in de nacht. Deze vorm van horeca wil de gemeente clusteren in het nachthoreca gebied zoals aangegeven in de visie.
7. Het college wenst de overlast aan te voorkomen en aan te pakken met een exploitatievergunning. (zie onder 2.)
8. Vestiging van Metropool aan het Industrieplein is in het verleden mogelijk gemaakt met een artikel 19 procedure.
Metropool maakt voor wat de horecavisie betreft onderdeel uit van de binnenstad en moet voldoen aan de eisen waaraan ook de commerciële horeca in de binnenstad moet voldoen. Er geldt nu een sluitingstijd van 02:00 uur. Er moeten nog afspraken gemaakt worden die vastgelegd worden in het ruimtelijke kader of de geldende subsidierelatie.
9. Hengelo kiest voor versterking van het aanbod van horeca in de binnenstad. Hoewel uitzonderingen mogelijk zijn kiest Hengelo hiermee tevens voor het niet toestaan van nieuwe horeca buiten de binnenstad. Ontwikkeling van horeca op de locatie van Klaas op de Brug is al eerder toegestaan. Momenteel is echter onduidelijk of hier ooit horeca komt. In Hart van Zuid zal zich geen zelfstandige, solitaire horeca ontstaan. De horeca blijft ondergeschikt en gekoppeld aan andere functies in het gebied. Voor zover kan worden overzien zijn er geen andere nieuwe locaties waar zich horeca bedrijven kunnen vestigen.
10. Het al of niet toe staan uitbreiding van bestaande horecabedrijven zal vooraf besproken worden met de KHN en SCH.

Staat van wijzigingen Horecavisie Hengelo 2016

In dit document worden de wijzigingen gespecificeerd die zijn aangebracht in de Ontwerp Horecavisie Hengelo 2016:

- 1 naar aanleiding van de ingediende zienswijzen;
- 2 naar aanleiding van de beeldvormende politieke markt op 8-3-2017.

1 wijzigingen naar aanleiding van de ingediende zienswijzen;

Inleiding is aangepast

Er wordt niet meer gesproken over een Ontwerp Horecavisie Hengelo 2016.

Pagina 2:

Horecavisie Hengelo 2016

Alinea toegevoegd:

“Structuurvisie

De voorliggende horecavisie betreft een (kaderstellende) structuurvisie in de zin van de Wro. Gedetailleerde uitwerking vindt plaats in afzonderlijke producten en volgt na vaststelling van deze visie. Dit betreft bijvoorbeeld het aanpassen van de APV, het ruimtelijk kader, het uitwerken en vormgeven van de exploitatievergunning, etc. Ook het handhavingsbeleid en de bijbehorende toezichtscapaciteit moet eventueel worden herzien. In een nog door het college op te stellen actieplan worden de vervolgacties beschreven die vereist zijn om uitvoering te kunnen geven aan de horecavisie.”

Pagina 4: airbnb wordt genoemd als nieuw platform

Pagina 6:

Op pagina 6 van het Ontwerp wordt de verwachting uitgesproken dat in het Wapen van Hengelo “een aantal hotelkamers terug zal komen” . Deze opmerking is in de definitieve visie verwijderd.

Pagina 7: Informatie over hotels en logies is geactualiseerd. Stravinsky exploiteert weer een hotel.

Ontwerp Horecavisie Hengelo 2016

“Hengelo kent de afgelopen jaren een afname van het aantal hotels. Naast het binnenstadshotel kennen we het Van der Valk hotel Hengelo en Hotel ‘t Lansink. Momenteel hebben deze drie hotels een gunstige verspreide ligging over de stad en

kennen ze een gezamenlijke capaciteit van 333 kamers en 744 bedden. Volgens de Nederlands Hotel Classificatie betreft dit allen hotels 4-sterren hotels. “

Horecavisie Hengelo 2016

“Naast de 2 binnenstadhotels kennen we het Van der Valk hotel Hengelo en Hotel ‘t Lansink. Momenteel hebben deze hotels een gunstige verspreide ligging over de stad en kennen ze een gezamenlijke capaciteit van ca. 350 kamers en ca. 750 bedden. Daarnaast kent Hengelo 2 campings, 1 bungalow/chalet park, 1 mini camping en een aantal bed & breakfasts en pensions. Een beperkt aantal overnachtingsmogelijkheden, is te boeken via platforms zoals airbnb. “

Pagina 8: Ook met de SCH worden nieuwe horeca verzoeken besproken

Nieuwe horeca-verzoeken waaronder mengvormen en planologische toevoeging worden in de verkenning naar de mogelijkheden met KHN-Hlo en de SCH besproken.

Pagina 8:

Ontwerp Horecavisie Hengelo 2016

“Ook moet samen met de zittende horeca bekeken worden of door voorlichting en verbinding een kwalitatieve slag in het bestaande aanbod gemaakt kan worden zodat alle doelgroepen bediend worden.”

Horecavisie Hengelo 2016

“Ook moet samen met de zittende horeca bekeken worden of door voorlichting en verbinding een kwalitatieve slag in het bestaande aanbod gemaakt kan worden zodat alle doelgroepen – waaronder mensen met een mobiliteitsbeperking – bediend worden.

Pagina 9: Tekeningetje opgenomen van een mogelijk terras bij “mengvormen”

Pagina 10 Tekstuele aanpassing

Ontwerp horecavisie Hengelo 2016

“De avond en nachthoreca (H2) zit voornamelijk gevestigd in de Pastoriestraat, Langestraat, Willemstraat en Beekstraat. Dit betreft de zogenaamde westflank, het uitgaansgebied van Hengelo. Hier bevinden zich ook functies als een discotheek, bioscoop én leisure. Het gebied richt zich vooral op de jongere bezoekers. In dit gebied wordt er terughoudend omgegaan met wonen op de begane grond en wonen boven de commerciële functies, mede gelet op de activiteiten en evenementen die in de openbare ruimte plaatsvinden. In dit gebied moet in de toekomst nog meer het cluster ontstaan voor de avond- en nachthoreca “

Horecavisie Hengelo 2016

“De avond en nachthoreca (H2) zit voornamelijk gevestigd in de Pastoriestraat, Langestraat, Willemstraat en Beekstraat. Dit betreft de zogenaamde westflank, het uitgaansgebied van Hengelo. Het gebied richt zich vooral op de jongere bezoekers. In dit gebied wordt er terughoudend omgegaan met wonen op de begane grond en wonen boven de commerciële functies, mede gelet op de activiteiten en evenementen die in de openbare ruimte plaatsvinden. “

In dit gebied moet in de toekomst nog meer het cluster ontstaan voor de avond- en nachthoreca.”

Pagina 12: Tabel gewijzigd. Sluitingstijden en instaptijden zijn gewijzigd ten opzichte van het ontwerp.

Ontwerp Horecavisie Hengelo 2016

Bestemming Gebied	Horeca 2		Horeca 1		Horeca 1a	Mengvorm	Paracommerciële horeca *muv Podia	
	Sluitingstijd	evt. instap	Sluitingstijd	evt. instap	Sluitingstijd	Sluitingstijd	Sluitingstijd	Schenktijd
Rood	06:00	04:00	04:00	02:00	22:00	22:00	24:00	23:30
Blauw	05:00	03:00	02:00	01:00				
Overig Binnenring	04:00	02:00	02:00	01:00				
Overig	02:00	01:00	02:00	01:00				

Horecavisie Hengelo 2016

Bestemming Gebied	Horeca 2		Horeca 1		Horeca 1a	Mengvorm	Paracommerciële horeca *muv Podia	
	Sluitingstijd	evt. instap	Sluitingstijd	evt. instap	Sluitingstijd	Sluitingstijd	Sluitingstijd	Schenktijd
Rood	06:00	04:00	04:00	Nvt	22:00	22:00	24:00	23:30
Blauw	05:00	04:00	02:00	Nvt				
Overig Binnenring	04:00	Nvt	02:00	Nvt				
Overig	02:00	Nvt	02:00	Nvt				

Pagina 12: Uitzonderingspositie discotheek

Ontwerp Horecavisie Hengelo 2016:

“Voor een Horecabedrijf dat planologisch de mogelijkheid heeft voor de vestiging van een discotheek en ook zodanig wordt geëxploiteerd en indien liggend in het gebied ‘blauw’ of ‘overig binnenring’ geldt een sluitingstijd van 06:00 uur met een instaptijd van 04:00 uur.”

Horecavisie Hengelo 2016:

“Voor een horecabedrijf liggend in het gebied ‘blauw’ of ‘overig binnenring’ dat planologisch de mogelijkheid heeft voor de vestiging van een discotheek en ook zodanig wordt geëxploiteerd (zie lijst “Actieve locatiedossiers horeca centrum”) blijft een sluitingstijd van 06:00 uur met een instaptijd van 04:00 uur gelden zolang er sprake is van vestiging en exploitatie van een discotheek.”

Pagina 12: De overgangsbepalingen.

Ontwerp Horecavisie Hengelo 2016

“Bij overname van de horecazaak of het openen van een nieuwe horecazaak dient een nieuwe vergunning op basis van de Drank- en Horecawet te worden verleend. Dit zal het moment zijn dat het vernieuwde regime voor die specifieke horeca-locatie gaat gelden. “

Horecavisie Hengelo 2016

“Bij overname van de horecazaak of het openen van een nieuwe horecazaak dient een nieuwe vergunning op basis van de Drank- en Horecawet te worden verleend. Dit

kan het moment zijn dat het vernieuwde regime voor die specifieke horeca-locatie gaat gelden. De overgangsbepalingen, die vastgelegd moeten worden in de APV, moeten verder uitgewerkt worden.”

Pagina 13 Tekstuele wijziging

Ontwerp Horecavisie Hengelo 2016

“In de APV 2014 staan regels met betrekking tot paracommerciële horeca, zoals een verbod op het houden van bijeenkomsten van persoonlijke aard en een beperking van schenktijden”

Horecavisie Hengelo 2016

“In de APV 2014 staan regels met betrekking tot paracommerciële horeca, zoals een verbod op het schenken van alcohol op bijeenkomsten van persoonlijke aard. “

Pagina 15 Detailhandel met ondergeschikte horeca waar geen alcohol wordt geschonken hoeven geen exploitatievergunning.

Ontwerp Horecavisie 2016

“...Winkels in de zin van de Winkeltijdenwet, die als nevenactiviteit een horecagedeelte hebben, kunnen eveneens worden uitgesloten.”

Horecavisie Hengelo 2016

“..... Winkels in de zin van de Winkeltijdenwet, die als nevenactiviteit een horecagedeelte hebben en geen alcohol schenken, kunnen eveneens worden uitgesloten.....”

Pagina 16 Er wordt niet meer gesproken over horecaclusters buiten het centrum

Ontwerp Horecavisie Hengelo 2016

“Geen nieuwe clusters buiten het centrum, tenzij ...
Hengelo kiest voor versterking van het aanbod van horeca in de binnenstad.
Daarmee wordt er tevens voor gekozen geen nieuwe horecaclusters te creëren buiten de binnenstad.

Er zijn echter uitzonderingen denkbaar....”

Horecavisie Hengelo 2016

“Geen nieuwe horeca buiten het centrum, tenzij ...
Hengelo kiest voor versterking van het aanbod van horeca in de binnenstad.
Daarmee wordt er tevens voor gekozen geen nieuwe horeca te creëren buiten de binnenstad. Maar er zijn uitzonderingen denkbaar.”

Pagina 17 Passage over B&B platforms toegevoegd

Horecavisie Hengelo 2016:

“In Hengelo wordt een beperkt aantal accommodaties aangeboden via bed&breakfast platforms zoals airbnb. Er is geen beleid geformuleerd betreffende

deze overnachtingsvorm. Onderzocht wordt of het formuleren van beleid en het handhaven daarop noodzakelijk is.

Ontwikkelingen en effecten van overnachtingsmogelijkheden aangeboden via dergelijke platforms zullen gevolgd worden. Bij ongewenste ontwikkelingen zal gezocht worden naar passende maatregelen.”

2 Wijzigingen naar aanleiding van de beeldvormende politieke markt op 8-3-2017.

Pagina 11: Tabel gewijzigd. Sluitingstijden en instaptijden zijn gewijzigd.

Er geldt alleen een instaptijd voor horecagelegenheden die langer open mogen blijven dan 04:00.

Bestemming Gebied	Horeca 2		Horeca 1		Horeca 1a	Mengvorm	Paracommerciële horeca *muv Podia	
	Sluitingstijd	evt. instap	Sluitingstijd	evt. instap	Sluitingstijd	Sluitingstijd	Sluitingstijd	Schenktijd
Rood	06:00	04:00	04:00	Nvt	22:00	22:00	24:00	23:30
Blauw	05:00	04:00	02:00	Nvt				
Overig Binnenring	04:00	Nvt	02:00	Nvt				
Overig	02:00	Nvt	02:00	Nvt				

Tabel aangepast blz 11

In de visie is opgenomen dat we gaan onderzoeken of het noodzakelijk is om beleid te formuleren rondom het aanbieden van overnachtingsmogelijkheden zoals via airbnb.

Pagina 15 Zin toegevoegd

“De inhoud van de exploitatievergunning wordt in overleg met KHN vorm gegeven.”

Pagina 17 Passage over beleid B&B platforms toegevoegd

“In Hengelo wordt een beperkt aantal accommodaties aangeboden via bed&breakfast platforms zoals airbnb. Er is geen beleid geformuleerd betreffende deze overnachtingsvorm. Onderzocht wordt in hoeverre het formuleren van beleid en het handhaven daarop noodzakelijk is. Ontwikkelingen en effecten van overnachtingsmogelijkheden aangeboden via dergelijke platforms zullen gevolgd worden. Bij ongewenste ontwikkelingen zal gezocht worden naar passende maatregelen.”

Tabel overzicht horeca op basis van actieve locatiedossiers

In deze tabel geeft op basis van bestemming (horeca 1, horeca 2) en locatie de sluitingstijd aan. De cinema en het Rabotheater kregen vanwege de sluitingstijd van 02:00 in de tabel de bestemming "horeca 1". De bestemming is echter "cultuur en ontspanning". Metropool kreeg in de tabel de bestemming "horeca 2" vanwege de sluitingstijd van 04:00. Voor Metropool moet de bestemming nog vastgelegd worden. De tabel is aangepast.

De sluitingstijd van Automatiek de Markt is gewijzigd in 06:00.

Concept verslag bestuurlijk overleg KHN/SCH/gemeente Hengelo

13/12/2016

Aanwezig KHN:

Mirjam Boerrigter (KHN-Hengelo)
Robin Bartelink (bestuurslid)
Richard van den Hoeven (bestuurslid)
Wouter Vos (bestuurslid)
Berto Mulder (bestuurslid)

Aanwezig gemeente:

Mariska ten Heuw (wethouder EZ)
Marcel Elferink (wethouder binnenstad)
Sander Schelberg (burgemeester)
Jeannet Ordelman (afdelingshoofd REO)
Joop Nijenhuis (opdrachtgever terrassenbeleid)
Peter Neuteboom (verslag)

Aanwezig KHN:

Roland Schwind (Voorzitter)
Marieke Dooren (secretaris)
Gerard Veldhof (centrummanager)
Dennis Assink (bestuurslid)
Edwin Wilbrink (bestuurslid)
Jan Taken (bestuurslid)

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

De voorzitter deelt mee dat na de jaarwisseling gestart zal worden met het fysiek afsluiten van de binnenstad door middel van paaltjes.

De aanwezigen stellen zich kort voor.

2. Horecavisie

De wethouder geeft een korte toelichting op het proces van de horecavisie tot dusver.

Het gros van de ingekomen reacties spitst zich toe op 3 onderwerpen:

- openingstijden (sluitingstijden)
- mengvormen / blurring
- uitstraling van de terrassen

Het college staat achter de lijn van de horecavisie en het onderscheid in 3 gebieden: nachthoreca, overgangsgebied en daghoreca, met het daarbij behorende voorstel voor sluitingstijden en de insteek dat iedere zaak gaat beschikken over een exploitatievergunning. Voorgesteld wordt om voor de discotheken een sluitingstijd van 6.00 uur te hanteren, zolang de zaak als discotheek in gebruik is, dus ook bij verkoop. Voorgesteld wordt de discotheken als zodanig vast te leggen in het bestemmingsplan. De tekst in de horecavisie wordt op dit punt verduidelijkt.

In de Marktstraat zijn 3 horecazaken strijdig met het bestemmingsplan (ze hanteren sluitingstijden van horeca 2, waar horeca 1 is toegestaan). Er wordt vastgehouden aan de huidige bestemming daar hoort ook handhaven op de bestemming bij. Verruiming van de bestemming (van horeca 1 naar horeca 2) is niet aan de orde. Bedrijven die willen vasthouden aan horeca 2 worden geacht te verplaatsen naar het nachthoreca gebied. Binnen het nachthoreca gebied zijn 2 zaken met de bestemming horeca 1. Voor deze zaken wordt voorgesteld de bestemming te veranderen naar horeca 2, want deze bedrijven liggen (in tegenstelling tot de zaken in de Markstraat) in het nachthoreca gebied. Een verruiming past binnen de horecavisie.

Wanneer de feitelijke sluitingstijden worden vergeleken met het voorstel zoals dat voorligt dat blijft er één knelpunt over: de automatiek in de Marktstraat. Hiervoor is niet direct een oplossing voor handen.

In het daghoreca gebied zijn winkels met ondergeschikte horeca en terras. Deze functioneren nu vanuit een bestemming detailhandel en dat zal zo blijven. Deze panden krijgen geen horecabestemming. Binnen het daghoreca gebied worden horeca 1 bestemmingen niet omgezet in een horeca 2-bestemming.

Er wordt gesproken over nut en noodzaak van het instrument exploitatievergunning. Dit instrument geeft de mogelijkheid om freeriders aan te pakken en gezamenlijke afstemming te krijgen bijvoorbeeld ten aanzien van het inschakelen van portiers, betaalsystemen, toegang minderjarigen. Hier liggen kansen. De bedoeling is om de inhoud van de exploitatievergunning met de ondernemers vorm te geven, waarbij een verschillende opzet mogelijk is voor de 3 benoemde gebieden. Van belang is te bepalen wat het gezamenlijke doel is (prettiger uitgaan in Hengelo) en langs welke weg daar te komen. De exploitatievergunning is daarbij één van de in te zetten instrumenten (piketpaal).

Er wordt gesproken over nut en noodzaak van instaptijden. De inzet van susploegen en het systeem van rode kaarten werkt goed. Het voorstel zoals dat voorligt is een getrapte instaptijd. De drie gebieden kennen een eigen instaptijd die 2 uur voor de sluitingstijd ligt. Geconstateerd wordt dat met name het rondhangen op straat na 4.00 uur problemen geeft en dat Hengelo daarbij in de regio een aantrekkende werking heeft op ongewenste gasten. Dit beeld wordt gedeeld. Nu het probleem zich feitelijk beperkt tot de late nacht wordt gevraagd te overwegen om een generieke instaptijd in te voeren en deze te bepalen op 4.00 uur. Voor zaken in het daghoreca gebied geldt dan geen instaptijd (want sluitingstijd is 2.00 uur). Dit verzoek wordt in overweging genomen.

Gevraagd wordt om de sluitingstijden van horeca 1 zaken binnen het overgangsgebied –gelet op een mogelijke toekomstige exploitatie- gelijk te stellen aan de sluitingstijden voor horeca 2 in dit gebied. Dit is niet de lijn van het college. Indien de situatie zich voordoet kan worden bekeken of aan het betreffende pand gelegen in het overgangsgebied een horeca 2 bestemming kan worden toegekend.

Gevraagd wordt hoe om te gaan met AirBnB en B&B. geconstateerd wordt dat een ongebreidelde groei ongewenst is, dat dit onderwerp zeker aandacht behoeft, maar de te nemen maatregelen op dit moment onvoldoende duidelijk zijn. Afgesproken wordt hierover een proces afspraak op te nemen in de horecavisie.

Met betrekking tot mengvormen/blurring speelt het wel/niet schenken van alcohol en de uitstraling van terrassen. Bij mengvormen is geen sprake van het schenken van alcohol, bij blurring wordt wel alcohol geschonken. Daar waar detailhandel ook horeca activiteiten ontplooit zal de detailhandelsfunctie de hoofdfunctie moeten blijven (in omzet en uitstraling) de bestemming zal ook niet gewijzigd worden in horeca. De wil bestaat om de grenzen van de mogelijkheden voor mengvormen op te zoeken, zowel voor horeca als voor detailhandel, maar voorwaarde is dan wel dat sprake is van een level playing field (iedereen moet aan dezelfde eisen voldoen o.a. bibob). Bij het invulling geven aan mengvormen/blurring wordt gevraagd om een adviesrol van zowel KHN als SCH. Ten aanzien van terrassen bij

mengvormen gaat het om 1 bankje of 1 tafel met 2 stoelen. De maximale diepte van het gevelterras is 1 meter. Een tekening kan onduidelijkheid wegnemen. Gevraagd wordt of in de horecavisie kan worden opgenomen dat er ruimte is voor 5 experimenten op het gebied van mengvormen/blurring.

Gevraagd wordt naar de mogelijkheden voor horeca op Westermaat Plein (Klaas aan de Brug, deze mogelijkheid komt zeer waarschijnlijk te vervallen) en in Hart van Zuid (deelgebied Lansinkveld Noord, als ondergeschikte, niet zelfstandige functie voor andere hoofdfuncties). Gevraagd wordt de concrete locaties te benoemen en de mogelijkheden te beschrijven in de horecavisie. Ook is onduidelijk wat de bestemming is van Metropool.

Op pagina 17 van de horecavisie beschrijft de gemeente hoe zij wil kunnen inspelen op ontwikkelingen buiten het centrum die nu nog niet voorzien zijn, zoals een theetuin. Het gebruik van het woord 'cluster' roept vragen op. Afgesproken is het woord cluster in de 2^e zin te schrappen.

Aan KHN en SCH wordt gevraagd of er draagvlak is voor de horecavisie. Beiden geven aan dat, wanneer de voorgestelde wijzigingen worden doorgevoerd, er draagvlak is. KHN maakt daarbij nog een kanttekening ten aanzien van de Marktstraat (automatiek). KHN kan deze lijn niet uitdragen. De gemeente neemt daarvoor de verantwoordelijkheid, net zoals voor de handhaving van de Marktstraat.

Wethouder ten Heuw verlaat de vergadering. Burgemeester Schelberg neemt de rol van voorzitter over.

3. Wethouder Elferink geeft een toelichting op het proces rond het effectueren van het terrassenbeleid. Het beleid is in 2013 door de raad vastgesteld. Er is een gewenningsperiode van 2 jaar afgesproken om ondernemers ruim de gelegenheid te geven te voldoen aan het beleid en investeringen daar op af te stemmen. Op verzoek van KHN en SCH is het effectueren van het beleid met 1 jaar uitgesteld. Er ligt nu een voorstel om het beleid te effectueren, met uitzondering van het gebied Enschedesestraat, waar ingrepen in de openbare ruimte gepland of voorgenomen zijn. Dit uitstel is een handreiking aan ondernemers om te voorkomen dat er dubbele investeringen moeten worden gedaan. De verwachting is dat tussen nu en 2 jaar het gebied heringericht is (of zoveel sneller als mogelijk).

Verder regelt het terrassenbeleid de terrassen bij mengvormen/blurring en winterterrassen buiten het horecagebied.

Gevraagd wordt het terrassenbeleid uit te stellen. Argumenten daarvoor zijn een verschil in opvatting over de prioritering in de aanpak van de openbare ruimte (Markt vs Enschedesestraat) rechtsongelijkheid voor ondernemers (sommigen krijgen uitstel, anderen niet), gewijzigde omstandigheden sinds de vaststelling van het beleid door de gemeenteraad (o.a. toegenomen belang van de daghoreca, aanpak van de openbare ruimte).

De burgemeester licht toe dat het effectueren van het beleid belangrijk is. Enerzijds omdat de raad daartoe heeft opgedragen, anderzijds omdat de situatie met betrekking tot handhaving steeds nijpender wordt. Zolang het beleid niet is geëffectueerd is er geen grondslag voor handhaving. De praktijk is dat ondernemers willens en wetens handelen in strijd met het beleid en daarmee collega's benadelen (zowel horeca als detailhandel). Er is

sprake van wildgroei. Verschillende ondernemers hebben de afgelopen jaren – tegen het beleid in – het terras verder uitgebreid. Wanneer daar op wordt gehandhaafd kan dat niet gezien worden als ‘korten’. Iets wat illegaal gedaan is geeft geen rechten.

Het beleid is in 2013 in werking getreden en alle nieuwe ondernemers moeten voldoen aan dit nieuwe beleid. Maar dat is niet handhaafbaar zolang de overige ondernemers niet worden gehandhaafd. Dat kan niet zo blijven voortbestaan.

Het terrassenbeleid is de basis voor gelijkheid en handhaving. Daarbij geeft het beleid nog volop mogelijkheden voor het exploiteren van een terras, zowel in de zomer als de winter. Daarbij wordt opgemerkt dat het permanent dichtzetten van een terras tot gevolg heeft dat sprake is van een gebouw (in juridische zin) en er daarmee hele andere knelpunten naar voren komen (o.a. brandveiligheid, bestemmingsplan, rookbeleid) en het ook op grond daarvan onwenselijk is dat terrassen permanent aan alle zijden gesloten zijn.

Tijdens een schouw in de binnenstad (13/12/2016) is gekeken naar de omvang van de terrassen. Daarbij zijn in 3 gevallen knelpunten geconstateerd. Er is nog niet specifiek gekeken naar andere aspecten (hoogte schotten, flappen, kleur), maar het is aannemelijk dat er, ondanks de gewenningsperiode van 2 jaar en het daar op volgende uitstel van 1 jaar nog afwijkingen ten opzichte van het beleid zullen zijn.

De discussie rond de prioritering van de aanpak openbare ruimte staat in zoverre los van het terrassenbeleid dat er ook voor gekozen kan worden om geen uitstel te geven aan ondernemers in het gebied waar de openbare ruimte wordt aangepakt (dat is vanuit handhaving een duidelijker verhaal en voorkomt ongelijkheid). Daarbij is opgemerkt dat er rond de markt geen horeca is, en ook niet planologisch mogelijk is: een discussie over terrassen op de Markt is daarmee op dit moment niet aan de orde.

Ten aanzien van de herinrichting van de openbare ruimte is een gedeelte van de Enschedesestraat aangepakt (Drienerstraat/Beursstraat) voor de westzijde (omgeving Langestraat, Lange Wemen) zijn plannen gemaakt en is de financiering op orde. Wel zal er nog naar een aantal specifieke vragen worden gekeken (parkeren). Er ligt een voornemen (geen besluit) om de verbinding tussen beide gebieden ook op orde te brengen. Dit tussengebied maakt onderdeel uit van het kernwinkelgebied en hiermee ontstaat een afgeronde oost-west verbinding. Uitstel van de effectivering van het terrassenbeleid in dit gebied moet dan ook worden gezien als handreiking naar de horecaondernemers in dit gebied om niet twee keer te moeten investeren.

In het gesprek worden vier opties benoemd

- 1) terrassenbeleid in zijn geheel effectueren (geen gefaseerde invoer rond Enschedesestraat)
- 2) opnieuw uitstel
- 3) terrassenbeleid effectueren met een gefaseerde invoer rond de Enschedesestraat
- 4) terrassenbeleid effectueren met een gefaseerde invoer voor alleen het gebied Langestraat / Lange Wemen

Het college hoeft niet te besluiten tot het terrassenbeleid, daartoe is al besloten door de raad. Het college kan besluiten tot een uitzondering voor het gebied Enschedesestraat/Lange Wemen maar hoeft dat niet te doen. De verdere uitstel waarom partijen vragen is voor de gemeente geen optie. De burgemeester geeft aan dat sinds de invoering van het beleid in 2013 de tijd is geweest voor bedrijven om te voldoen aan het beleid. Niets doen is geen

optie, gelet op bouwwerken en rookbeleid. Illegale ontwikkelingen kunnen nu niet worden aangepakt, ook de recente niet.

De geschetste opties kennen elk hun eigen haken en ogen. De burgemeester stelt partijen in de gelegenheid om op zeer korte termijn (maandag 19 december) een voorstel te doen over de invoering van het beleid en vraagt rekening te houden met een 'redelijke en billijke' invoering en het uitstel voor ondernemers omgeving Enschedesestraat. KHN en SCH geven aan met een voorstel te willen komen.

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun bijdrage en sluit de vergadering om 19.00 uur.

Gemeente Hengelo

Koninklijke Horeca Nederland afd. Hengelo
T.a.v. de heer R. Bartelink
Beursstraat 44
7551HV Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Datum
reactie op horecavisie dd 27 maart	2109514		30 mei 2017

Geachte heer Bartelink,

Over het verloop van de politieke markt en uw inbreng hebben wij op 14 maart op bestuurlijk niveau overleg met u gevoerd. Daarin hebben we geconcludeerd dat er al sinds lange tijd overlegd wordt tussen KHN, SCH en gemeente over de horecavisie. Dit overleg is constructief geweest waarbij beide partijen in hun standpunten hebben bewogen. Naar aanleiding van het gesprek van 14 maart heeft u per brief van 27 maart 2017 de reactie van Koninklijke Horeca Nederland afdeling Hengelo op de politieke markt van 8 maart toegelicht en genuanceerd. U geeft daarin aan dat u zich kunt vinden in het doel van de Horecavisie. Over een aantal onderwerpen wilt u nog graag in gesprek gaan. Wij staan hier vanzelfsprekend voor open. In het onderstaande willen we een korte reactie (cursief) geven op de onderwerpen die u aanvoert.

Sluitingstijden

Zoals aangegeven in onze inspraakreactie is de landelijke ervaring van KHN dat instap- en sluitingstijden vaak tot meer overlast leiden.

Indien toch wordt besloten om de sluitingstijden niet geheel vrij te laten en de voorgestelde sluitings- en instaptijden te hanteren dan pleiten wij ervoor om alleen een instaptijd van één uur te hanteren voor zaken die tot na 4 uur open blijven. Dus alleen zaken die na 4 uur open blijven hanteren een instaptijd van één uur. Ik begrijp uit de brief van mevrouw Ordeman van 23 maart jl. dat dit voorstel wordt meegenomen in de Horecavisie.

De instaptijd wordt 04:00 voor horecagelegenheden die langer open mogen blijven dan 04:00. Tijdens het bestuurlijk overleg op 13 december 2016 is over sluitingstijden en instaptijden gesproken. Toen is geconstateerd dat met name het rondhangen op straat na 4.00 uur problemen geeft en dat Hengelo daarbij in de regio een aantrekkende werking heeft op ongewenste gasten. Met een instaptijd van 04:00 wordt de aantrekkende werking op ongewenste gasten beperkt en wordt ook voorkomen alle gasten tegelijkertijd een horecagelegenheid moeten verlaten.

Exploitatievergunning

Landelijk gezien is het standpunt van KHN om geen exploitatievergunning in te voeren om onnodige administratieve lasten en kosten te voorkomen. Indien hier bijzondere redenen voor zijn horen we deze graag.

De persoonsgebonden exploitatievergunning is expliciet gericht op het voorkomen van overlast als gevolg van de wijze van exploiteren van een horecabedrijf en leidt tot een betere waarborging van de openbare orde en veiligheid en of handhaving van het woon- en

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres
Hazenweg 121

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

leefklimaat. Het biedt eenvoudige handvatten om handhavend op te treden. Dit bijvoorbeeld in tegenstelling tot optreden op basis van de bestemming.

Tevens begrepen in het laatste ambtelijke overleg dat de kosten voor de exploitatievergunning nihil worden gehouden. Daarnaast vinden we het belangrijk om als KHN mee te praten in de voorwaarden en besluiten die hierin worden genomen en wat dit betekent voor de overige horecazaken die wel voldoen aan alle voorwaarden.

De exploitatievergunning vervangt het convenant. De inhoud van de exploitatievergunning wordt samen met KHN uitgewerkt. Voor ondernemingen die voldoen aan alle voorwaarden zal er niets veranderen.

Op welke manier en termijn kan regelgeving en eisen worden aangepast in de exploitatievergunning?

Op zo kort mogelijke termijn zal overleg worden opgestart.

Tevens hechten wij belang eraan dat een exploitatie vergunning in de toekomst niet eenzijdig kan worden gewijzigd.

Het intrekken, wijzigen en verlenen van een vergunning staat open voor bezwaar en beroep.

Mengvormen

We hechten er grote waarde aan dat er een gelijk speelveld is. Bij invoering van een exploitatievergunningplicht moet deze ook gaan gelden voor de mengvormen.

Voor ons is van belang in welke mate van een bedrijf zelf overlast is te duchten en in welke mate de leefbaarheid en karakter van de buurt worden aangetast. Inrichtingen waar geen alcohol wordt geschonken en waar openbare orde evident niet in het geding is, zoals theehuizen, willen we uitzonderen.

De huidige mengvormen voldoen vrijwel nooit aan de regels. Ook met betrekking tot het schenken van alcoholische consumpties, tegen betaling. Dit is in strijd met de drank- en horecawet. Tevens vinden we het van belang dat de horeca ondergeschikt blijft aan de hoofdbestemming (bv verhouding 30/70) en dat daarnaast de winkelfunctie qua uitstraling en omzet bovenliggend blijft.

Wij zijn het met u eens dat de horeca, ook wat uitstraling betreft, ondergeschikt moet blijven aan de hoofdbestemming. Oppervlak in gebruik voor horeca activiteiten wordt gelimiteerd (zie pag. 9 Horecavisie) . De bestemming zal niet gewijzigd worden in horeca.

Het is daarnaast zeer wenselijk dat de horecavoorzieningen niet bij de ingang of bij het raam aan de voorzijde in de winkel gevestigd mag worden, om te bewaken dat de winkelfuncties in tact blijven.

Omdat de Horecavisie wordt vastgesteld als een (kader stellende) structuurvisie zullen daarin de hoofdlijnen van beleid worden opgenomen. In de visie worden daarom hieromtrent geen voorwaarden opgenomen. In omzet en uitstraling moet de detailhandelsfunctie de hoofdfunctie blijven.

Exploitatie en sluitingstijden Metropool

Ik begrijp tevens uit de brief van mevrouw Ordelmans dat de gemeente hierover in gesprek gaat met KHN en SCH.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Op pagina 11 van de horecavisie is opgenomen dat de binnenring aan de zuidkant wordt opgerekt zodat Metropool in de binnenring valt. De achterliggende gedachte hierbij is dat er geen ontheffingen meer nodig zijn. Uit de tabel blijkt dat de sluitingstijd van Metropool tot uiterlijk 4 uur wordt beperkt.

We hebben toegezegd over Metropool nader in gesprek te gaan. Op pagina 14 van de Horecavisie is dit nader geduid.

Lange Wemen

Wij zien uit naar positieve ontwikkelingen in de Lange Wemen. Wij gaan er dan ook vanuit dat KHN nauw betrokken wordt bij deze ontwikkelingen om hieraan bij te dragen en mee te denken voor een kwalitatieve invulling van het centrum.

Meedenken over kwalitatieve invulling van ons centrum wordt op prijs gesteld. Wel wijzen wij u er op dat de raad het bestemmingsplan heeft vastgesteld en de grond voor de realisatie van de horecawand in Lange Wemen is aan AM RED verkocht in 2013.

Bereikbaarheid en parkeren

Klantvriendelijk parkeerbeleid is een must voor een klantvriendelijke stad. Dit zal een extra impuls geven aan de centrumbezoekers en langer te verblijven. Eindtijd naar 17.00 uur of 18.00 uur in plaats van 19.00 uur zou hier goed bij passen.

Rondom het veranderen van de tijden waarbinnen men moet betalen voor parkeren spelen vele belangen. Afweging van die belangen vindt niet in de Horecavisie plaats. Dit neemt niet weg dat wij klantvriendelijk parkeerbeleid belangrijk vinden.

B&B's en AirB&B

Er wordt veel te summier aandacht gegeven aan het aantal B&B's en AirB&B in praktiserende instanties. De tekst over het volgen van de ontwikkelingen en bij ongewenste ontwikkelingen maatregelen zullen nemen is niet voldoende.

Zie ook de publicatie van 1 maart jl. http://www.telegraaf.nl/dft/geld/huis-hypotheek/27715770/___Meer_Airbnb-boetes___html

Hengelo moet onderzoeken om hoeveel en welke accommodaties dit gaat. Ook zitten we dan met het toeristenbelasting issue. Tevens moet weer het nodige geïnvesteerd worden op het gebied van brandveiligheid. Hoe is dit geregeld bij de B&B's en AirB&B appartementen? Is hier sprake van gelijk speelveld? Volgens de ambtenaar die belast is met de uitvoering is dit niet het geval. Ik begrijp dat hierover ook al contact is geweest en KHN een voorstel aan kan dragen voor de Horecavisie.

Dit volgt.

De Horecavisie is niet de beleidsnota om een segment van de horeca nader uit te diepen. Zeker in relatie tot Amsterdam (14.000 adressen) is het aantal Airbnb adressen in Hengelo zeer beperkt; ca. 10 adressen. We gaan onderzoeken of het noodzakelijk is specifiek beleid hierop te ontwikkelen en te handhaven, bijvoorbeeld vanuit brandveiligheid.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

4

2109514

[Signature]

De heer S.W.J.G Schelberg

Bezoekadres
Hazenweg 121

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

Gemeente Hengelo

Koninklijke Horeca Nederland afd. Hengelo
T.a.v. de heer R. Bartelink
Beursstraat 44
7551HV Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Datum
Reactie op horecavisie dd 26 april	2109514		30 mei 2017

Geachte heer Bartelink,

Op 28 maart is u een concept-antwoord toegezonden op uw brief van 27 maart. Naar dit concept-antwoord verwijst u in uw brief van 26 april, die mede is ondertekend door de heer Schwind namens de SCH. Over hetgeen u aangeeft in de brief van 26 april is op 11 mei een gesprek gevoerd waarbij namens de gemeente aanwezig waren de heer Wennink en mevrouw Ordelman. Wij geven op uw brief de navolgende reactie.

Exploitatie en sluitingstijden Metropool

U pleit voor een horeca 1-bestemming voor Metropool zodat daarmee de sluitingstijd beperkt blijft tot 02.00 uur. Wij hebben toegelicht dat Metropool strikt genomen nog geen bestemming heeft omdat het gebouwd is met een art. 19-procedure. Tijdens de eerstvolgende actualisatie zal de bestemming bepaald worden. Een horeca 1-bestemming past niet bij de activiteiten van Metropool, het is immers geen restaurant.

Op uw opmerking dat ook Rabotheater en Cinema geen restaurant zijn maar wel de horeca 1-status hebben volgens de tabel Actieve locatiedossiers horeca centrum hebben wij het bestemmingsplan er op nagezien. Gebleken is dat Cinema en Rabotheater de bestemming "Cultuur en Ontspanning" hebben waarbij SoNice de aanduiding horeca categorie 1 heeft.

In de tabel is dit inmiddels aangepast. Dit heeft geen effect op de sluitingstijden.

Wij hebben aangegeven dat het een bewuste keuze is de binnenring aan de zuidzijde op te rekken zodat Metropool daar binnen valt. Vanuit de ruimtelijke ordening is dit passend. Op pagina 14 hebben we aangegeven dat per kernvoorziening afspraken worden gemaakt over de horeca-activiteiten. We hebben in het gesprek op 11 mei nogmaals aangegeven dat we het overleg tussen gemeente, Metropool en KHN binnenkort willen en zullen opstarten.

Exploitatievergunning

In de brief van 27 maart heeft u gevraagd de KHN mee te laten praten in de voorwaarden en besluiten met betrekking tot de exploitatievergunning. In de visie is opgenomen dat de KHN betrokken zal worden bij de nadere uitwerking van de exploitatievergunning.

Mengvormen

Ten aanzien van de mengvormen hecht u aan een situatie waarin de winkelfunctie qua uitstraling en omzet bovenliggend blijft. Ten behoeve van een gevarieerd winkelbeeld vindt u het wenselijk dat de horecavoorziening niet bij het raam of de ingang gevestigd wordt.

Wij hebben aangegeven dat de Horecavisie de status van structuurvisie krijgt. Dat maakt dat op een zeker abstractieniveau de ruimtelijke structuur wordt aangegeven. Daarbij past niet dat de plek van de horecavoorziening in het pand wordt aangegeven. Wel zijn wij met u van mening dat de horeca ondergeschikt moet zijn aan de winkelfunctie en daarmee in volume beperkt.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres
Hazenweg 121

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

De heer S.W.J.G Schelberg

Inspraakreactie horeca visie d.d. 8 maart 2017

Geachte raadsleden,

In het raadsadvies “vaststellen Horeca visie Hengelo 2016” wordt de illusie gewekt dat na alle overlegmomenten met de KHN en SCH er slechts enkele kanttekeningen zijn op de horeca visie. **Dit is niet juist.** Wij hebben op meerdere punten aanvullingen en aanpassingen, die vanuit onze (informele raadgevende) functie naar voren zijn gekomen maar tot op heden niet zijn verwerkt. Ons doel ten aanzien van de horecavisie is helder:

De horecavisie 2016 aanpassen en opnieuw ter inzage leggen.

Onze opmerkingen en aanmerkingen willen we graag verduidelijken;

Lange Wemen

In het stuk toekomst visie Hengelo wordt weer verwezen naar de horecawand in de Lange Wemen. Wij zien deze ontwikkeling niet van de grond komen en vinden het initiatief niet bijdragen aan een kwalitatieve invulling van het centrum. Het werkt remmend op de gewenste ontwikkeling van winkelondersteunende horeca in het kernwinkelgebied. Wij verzoeken de raad om het genomen besluit horeca op de Lange Wemen aan te passen aan de veranderende marktomstandigheden en de bestemming horeca om te zetten in centrumdoeleinden. Hierdoor is uitbereiding van winkelondersteunende dag - en avondhoreca in het winkelgebied mogelijk en ook rendabel te exploiteren.

Openingstijden

Waarom moet er voor horecabedrijven specifieke openingstijden vastgelegd worden? Horecaondernemers zijn uitstekend in staat om dit zelf te reguleren. De Hengelose horecabedrijven hebben flink geïnvesteerd in SUS ploegen, het keurmerk veilig uitgaan (KVU) en stellen indien nodig portiers aan om ongewenste bezoekers te weren. Met vrije sluitingstijden gaan de bezoekers gespreid naar huis en is er minder overlast dan bij gereguleerde sluitingstijden. Horecabedrijven die overlast veroorzaken kunnen doormiddel van strenge en consequente handhaving gedwongen worden de wettelijke regels na te leven. We hebben sterk de indruk dat indien de openingstijden gereguleerd gaan worden het covenant KVU, de collectieve huisregels, rode kaarten systeem en het draagvlak voor de SUS ploegen, die uitermate succesvol zijn, verkoren gaat. Landelijke ervaring van de KHN is dat instap - en sluitingstijden vaak tot meer overlast lijden. Wij

pleiten er nogmaals voor om de opening – en sluitingstijden vrij te geven in het belang van betere handhaving, de bezoekers en de horecaondernemers.

Het alternatief: Instaptijden

In het ambtelijk en bestuurlijk overleg hebben wij gesproken over de voorgestelde opening – en instaptijden. De verschillende locaties met verschillende tijden leiden tot niets meer dan onduidelijk beleid en onzinnige regelgeving. Als voorbeeld kan hier gegeven worden: Men mag wel tot sluitingstijd op een terras verblijven maar niet meer naar binnen om een jas op te halen, het toilet te bezoeken of de rekening te betalen. Mocht u als raad besluiten om de sluitingstijden niet geheel vrij te laten en de in de horecavisie voorgestelde sluiting – en instaptijden in te voeren pleiten we bij deze om dan één instaptijd te hanteren waarmee een helder beleid geborgd wordt.

Uitsluitend zaken die tot na 4 uur open blijven worden verplicht een instaptijd van één uur te handhaven. Zaken die om 2 uur sluiten worden niet opgezaagd met onzinnig beleid en zaken die om 4 uur sluiten hebben nog de ruimte om hun bezoekers de jas te laten halen, waarna ze nog bij de discotheek naar binnen kunnen. Daarmee is handhaving hierop zeer eenduidig, alleen zaken die na 4 uur open zijn hebben een instaptijd.

Overgangsperiode

Er zijn verschillende bedrijven die in hun bedrijfsvoering ernstig worden bedreigd met deze horecavisie. Ondanks dat er gesproken wordt over een overgangsperiode na invoering zijn er zaken die hun bedrijfswaarde volledig of deels verliezen. Bedrijfsverkoop is niet meer mogelijk en de pandeigenaar zit met een enorme waarde vermindering van het onroerend goed.

Wij pleiten ervoor om voor deze bedrijven een uitzondering te maken zoals deze ook opgenomen is voor discotheken. Zolang de uitvoering gelijk blijft kan ook hier de bedrijfsvoering gehandhaafd worden. Natuurlijk blijft het aan de ondernemer om een keus te maken om uiteindelijk toch te verhuizen naar het horeca concentratiegebied.

link naar het terrassenbeleid

Wij als belangenbehartigers van de ondernemers hebben onze mening uitgesproken en zijn tegen het voorgenomen terrassenbeleid en roepen nogmaals op om het beleid op dit punt te evalueren, zoals in het terrassenbesluit ook is opgenomen. (Evaluatie in 2017)

Bereikbaarheid en Parkeren

Om het combinatiebezoek (detailhandel en horeca) een impuls te geven zou het parkeerbeleid hierop ingericht moeten zijn. Bereikbare locaties rondom het horeca concentratiegebied zijn hiervoor een must. Er moet dus voorkomen worden dat op het stadhuisplein parkeergelegenheden komen te vervallen. Er zouden juist aanvullende plaatsen moeten worden gecreëerd zoals op het braakliggende Thiemsbrug gekoppeld aan de parkeerplaats Kloosterhof. Daarnaast zouden bezoekers na het winkelen beloond moeten worden middels een uitstapje naar de lokale horeca en een parkeerbeleid met als eindtijd 19 uur past hier niet in bij een winkelsluiting van 18 uur. Een herziening van het parkeerbeleid door omzetting naar een klantvriendelijk parkeerbeleid zal een extra impuls geven aan de centrumbezoekers om vaker Hengelo te bezoeken en ook langer te verblijven.

Natuurlijk hebben we het niet uitsluitend over de binnenstad,

Geen nieuwe horeca buiten het centrum, tenzij.... wordt in de visie geopperd en toch wordt er op het plein Westermaat nog meer horeca ontwikkeld met het Bauhaus restaurant. Naast het Ikea restaurant, de MC Donalds en de Deli France zou dit het vierde restaurant zijn op dit plein. Hier mag toch ondertussen gesproken worden over horeca clustering. Is dit het beleid wat bedoeld wordt met **Geen nieuwe horeca buiten het centrum, tenzij....**

Dan wordt er nog gesproken **over discotheken buiten het centrum**, er blijkt geen synergie te bestaan tussen deze locaties en de binnenstad, en toch worden de discotheek achtige activiteiten van het metropool toegelaten, zij het met een schijnconstructie achter 22 ontheffingen per jaar. Wij pleiten voor een eenduidige sluitingstijd hier van 2 uur, gelijk de overige horeca 1 gelegenheden buiten het horeca concentratiegebied.

Exploitatievergunning

Afsluitend willen wij de aandacht vestigen op de gewilde exploitatievergunning. Landelijk stelt de Koninklijke Horeca Nederland vast dat het invoeren van deze vergunning niet wenselijk en niet nodig is. Naast de hoge kosten worden ondernemers opgezadeld met nog een vergunning en meer administratieve regels. De KHN heeft landelijk een uitgebreide factsheet beschikbaar gesteld waarin blijkt dat alle redenen die de gemeenten hebben **VOOR** de invoering, binnen de geldende regels, wetten en besluiten al geregeld zijn.

In Hengelo is het beleid omtrent KVVU- overleg, de rode kaarten en de huidige regels een voorbeeld is voor omliggende steden en bewezen succesvol. Wat ons betreft is een exploitatievergunning totaal overbodig en niet gewenst. Ons is gevraagd mee te denken over de invoering van de exploitatievergunning, hierin volgen wij het landelijk advies van de KHN en stellen vast: **NIET INVOEREN.**

De genoemde factsheet stellen wij, evenals dit betoog graag aan u beschikbaar.

Dank voor uw aandacht.

Voor vragen, aanvulling of toelichting verwijzen wij u naar:

Koninklijke Horeca Nederland afd Hengelo

Hengelo@khn.nl

Deze factsheet is onderdeel van een reeks van Beter en concreter, een gezamenlijk programma van de ministeries van BZK en EZ en de VNG voor het verminderen van regeldruk en het verbeteren van de dienstverlening en de kwaliteit van regels. De andere factsheets vindt u op www.vng.nl/goederegels

FACTSHEET BETER EN CONCRETER

Exploitatievergunning Horeca

De horeca zorgt voor veel levendigheid en gezelligheid. Goede restaurants en gezellige cafés en terrassen dragen bij aan een aantrekkelijke stad of centrum. Maar soms ligt overlast op de loer. Hoe kunt u overlast tegengaan zonder overbodige regeldruk voor de ondernemer?

Hoe werkt het?

Horecaondernemers hebben te maken met veel verschillende regels en vergunningen, bijvoorbeeld de Drank- en Horecawet, Exploitatievergunning, Terrasvergunning, Wet Bibob en de regels in de APV. Met deze regelgeving willen de verschillende overheden bijdragen aan een veilig uitgaansleven. Zo kunnen ze optreden als het mis gaat. Voor ondernemers veroorzaken al deze regels en vergunningen wel veel regeldruk.

De exploitatievergunning geeft regels voor het exploiteren van een horecabedrijf. De gemeente reguleert zo waar en onder welke voorwaarden een café, restaurant of snackbar mag worden gerund. Soms valt een terras ook onder de exploitatievergunning. De vergunning is persoonsgebonden. Wanneer er nieuwe leidinggevenden in een bedrijf komen werken moet de vergunning worden gewijzigd of opnieuw worden aangevraagd. Dit is een administratieve belasting van de ondernemer.

Gemeenten zijn vrij in de manier waarop ze de exploitatie van horeca reguleren. Er bestaan dan ook grote verschillen tussen gemeenten. In kleine gemeenten is vaak geen behoefte aan een exploitatievergunningstelsel. De gemeente en de ondernemers kennen elkaar en komen er samen wel uit. Maar ook grote gemeenten gaan soms over tot gedeeltelijke of algehele afschaffing van de exploitatievergunning. Via bestemmingsplannen kan worden geregeld waar horecabedrijven zich kunnen vestigen. In bestaande wet- en regelgeving zijn genoeg aanknopingspunten te vinden om overlast tegen te gaan.

Hoe kan het beter?

Er zijn verschillende manieren om de regeldruk voor ondernemers te verlichten.

Afschaffen

Helemaal afschaffen van de exploitatievergunning als volgt mogelijk.

- Reguleer in bestemmingsplannen waar horeca zich mag vestigen, of maak een facetbestemmingsplan horeca
- Handhaving kan op grond van algemene regels in de APV, de Drank- en Horecawet, en bestaande wet- en regelgeving op het gebied van milieu, parkeren en criminele activiteiten.

Afschaffen voor categorieën

Wanneer helemaal afschaffen te ver gaat kan de gemeente ook kiezen voor afschaffen van de vergunning voor bepaalde categorieën. De gemeente Kerkrade heeft bijvoorbeeld de exploitatievergunning afgeschaft voor de 'natte horeca' omdat die al een vergunning op grond van de Drank- en Horecawet moeten aanvragen. In andere gemeenten is de

exploitatievergunning alleen nog verplicht voor bepaalde categorieën zoals coffeeshops of cafetaria.

- Leg in de APV vast voor welke categorieën horecabedrijven een exploitatievergunning vereist is.
- Handhaving voor de overige bedrijven kan op grond van algemene regels in de APV, de Drank- en Horecawet, en bestaande wet- en regelgeving op het gebied van milieu, parkeren en criminele activiteiten.

Vrijstellingen verlenen

Deze aanpak belooft goed gedrag.

- Horecaondernemers die nooit overlast veroorzaken kunnen vrijgesteld worden van de horeca-exploitatievergunning. De gemeente Lansingerland geeft voor onbepaalde tijd vrijstellingen wanneer een horecabedrijf een jaar lang geen overtreding van de exploitatievergunning heeft gepleegd. Wanneer een bedrijf vervolgens toch overlast veroorzaakt wordt de vrijstelling weer ingetrokken.
- Leg in de APV vast aan welke regels een bedrijf met vrijstelling zich moet houden en stel duidelijke voorwaarden op voor verlening en vrijstelling.

Voorbeelden

Leiden, Hellendoorn en Zeewolde hebben de exploitatievergunning voor horeca volledig afgeschaft. Ook in Amersfoort werd onlangs voor de meeste categorieën tot deze stap besloten, omdat ervaringen uit het verleden uitwezen dat een exploitatievergunning eigenlijk nooit nodig was voor de handhaving.

ALTERNATIEVEN REDENEN HANTEREN EXPLOITATIEVERGUNNING

Gemeente wil exploitatievergunning omdat:

Men anders geen middel heeft om in te grijpen als de ondernemer in een pand zit dat niet de juiste **bestemming** heeft. Op grond van de DHW kan men namelijk geen DHW-vergunning weigeren als de bestemming niet klopt.

Alternatieve oplossing:

Gebruik maken van het juridische gegeven dat de gemeente een beginselplicht tot handhaving van het gebruiksvoorschrift van het bestemmingsplan heeft volgens de WRO en jurisprudentie. Bij gecoördineerde vergunningverlening wordt vanzelf duidelijk dat feitelijk gebruik niet mogelijk is vanwege het feit dat de ruimtelijke vlag de lading niet dekt.

De gemeente zou theoretisch dus wel de DHW-vergunning af kunnen geven, maar zal direct daarna kunnen handhaven op grond van het bestemmingsplan en de zaak kunnen sluiten.

Gemeente wil exploitatievergunning omdat:

Men bang is **voor criminele/louche ondernemers** in de gemeente en deze wil tegenhouden via de exploitatievergunning

Alternatieve oplossing:

De gemeente heeft de mogelijkheid van de BIBOB-toets en toetsing moraliteitseisen (antecedentenonderzoek) van ondernemers en leidinggevenden bij de natte horeca via de DHW vergunning. Een exploitatievergunning voegt hier dus niets aan toe.

Gemeente wil exploitatievergunning omdat:

Men het woon- en leefmilieu wil beschermen en **overlast** wil tegengaan; de exploitatievergunning is immers de enige manier om overlast effectief tegen te gaan

Alternatieve oplossing:

Men heeft daartoe alternatieven als een goede horecanota, de toets op grond van de Wet Ruimtelijke Ordening (bestemming), bestuursdwang en sluiting van het bedrijf.

Men moet ook niet afgaan op (voor)veronderstellingen maar op feiten.

Gemeente wil exploitatievergunning omdat:

De **terrasedeisen** daar direct in opgenomen kunnen worden. Dit scheelt weer een aparte terrasvergunning. Zo slaat de gemeente 2 vliegen in 1 klap; geen overbodige terrasvergunning, wel terrasvoorschriften én ook nog eens regels tegen overlast

Alternatieve oplossing:

Maak een terrassennota en geef algemene regels. Op die manier is een aparte terrasvergunning niet nodig. Scheelt weer een aantal vergunningen en legeskosten. Een terras waar alcohol geschonken wordt, is al opgenomen in de drank- & horecavergunning.

Gemeente wil exploitatievergunning omdat:

Men dan makkelijker kan handhaven door middel van het **(tijdelijk) intrekken** van de exploitatievergunning bij natte horeca.

Alternatieve oplossing:

De DHW biedt inmiddels de mogelijkheid tot tijdelijke sluiting. Daarnaast kunnen bestuurlijke boetes ingezet worden en kan bestuursdwang worden toegepast.

Gemeente wil exploitatievergunning omdat:

Men dan makkelijk kan handhaven door middel van het (tijdelijk) intrekken van de exploitatievergunning bij **droge horeca**; dit soort bedrijven heeft geen DHW vergunning die (tijdelijk) kan worden ingetrokken, dus bij dit soort bedrijven heeft de gemeente al helemaal geen sanctiemogelijkheden!

Alternatieve oplossing:

Algemeen: zorg voor een goede horecanota, dit werkt preventief.

Maak - indien dat deugdelijk gemotiveerd kan worden - eventueel gebiedsgericht selectief gebruik van het zogenaamde "Verlof alcoholvrij".

De Model-APV voorziet ook in een regeling voor het (eventueel selectief) juist niet invoeren van een vergunningplicht met daarbij mogelijkheid tot toepassen bestuursdwang en opleggen dwangsom. Ook kan de burgemeester andere sluitingstijden gaan vaststellen.

Gemeente wil exploitatievergunning omdat:

De exploitatievergunning als een soort '**toegangspoort**' voor horecaondernemers wordt gebruikt. Als men de exploitatievergunning krijgt, dan is de kans groot dat men ook de andere vergunningen krijgt en dan hoeft men niet onnodig alle vergunningen aan te vragen wanneer men toch geen kans heeft deze te krijgen. Eigenlijk wordt de ondernemers dus een dienst bewezen

Alternatieve oplossing:

Oneigenlijk argumentatie. De basis is eerst toets WRO, dan toets moraliteitseisen op basis DHW (eventueel BIBOB-procedure) om de vestiging van het bedrijf op ruimtelijke aspecten en juridische haalbaarheid te beoordelen. Zorg daarbij voor een gecoördineerde vergunningverlening.

Gemeente wil exploitatievergunning omdat:

Men met de exploitatievergunning kan regelen dat op bepaalde plaatsen **ongewenste horeca** zich niet kan vestigen, bijvoorbeeld een jongerencafé in een woonomgeving

Alternatieve oplossing:

Daarvoor is juist het bestemmingsplan bedoeld (wet WRO) met daarnaast eventueel als finetuning een gedegen horecanota.

Gemeente wil exploitatievergunning omdat:

Men aanvullende eisen wil stellen om overlast te voorkomen en aan de DHW-vergunning kunnen geen **aanvullende eisen** worden gesteld.

Alternatieve oplossing:

Wel via artikel 25a t/m d DHW. Op basis daarvan zijn extra beperkingen(bij gemeentelijke verordening) aan de exploitatie te verbinden.

Gemeente wil exploitatievergunning omdat:

Men deze vergunning nodig heeft om op te kunnen treden bij **geluidsoverlast**

Alternatieve oplossing:

Kan en mag niet. Het thema geluid voor inrichtingen wordt geregeld in het activiteitenbesluit of individuele vergunning in het kader van de Wet Milieubeheer.

Gemeente wil exploitatievergunning omdat:

Men deze vergunning nodig heeft om op te kunnen treden tegen **overtreding** van de **sluitingstijden**

Alternatieve oplossing:

Dit ligt vast in de APV. Op basis daarvan kan de gemeente eenvoudig sanctioneren, bijvoorbeeld tijdelijke intrekking ontheffing sluitingstijden.

Gemeente wil exploitatievergunning omdat:

Het **voorkomen** van overlast nu eenmaal **belangrijker** is dan terugdringing van de administratieve lasten voor de ondernemers; bovendien betreft het hier slechts een kleine last, vooral als de exploitatievergunning voor langere tijd wordt afgegeven

Alternatieve oplossing:

Geen argument. Middelen genoeg om voor- en achteraf te toetsen en in te kunnen grijpen (zie ook alle tegen argumenten hierboven) Kosten zijn daarmee ook voor het bevoegd gezag lager dan bij het invoeren van weer een nieuw vergunningstelsel én de beslag op de handhavingscapaciteit.